Digitized by Google

6
16–f
29

liotheca
Coll. Rom.
Jesu

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
21 MH
36

II
14
6

II
14
6

6-16-f.29

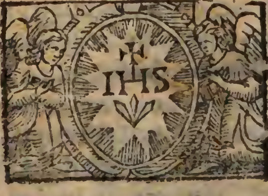
PHRASES POETICAE

Auctore

M. FVNDANO GALLO.

QVAE NVPER, ADDITIS Italicis vocabulis, Latini *Alphabeti ordine diſpoſitæ ſunt.*

Cum duplici Indice Italicorum, & Gallicorum vocabulorum.

ROMÆ,

Apud Gulielmum Facciottum. 1596.

SVPERIORVM PERMISSV.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

PHRASES POETICAE

Auctore

M. FVNDANO GALLO.

QVAE NVPER, ADDITIS Italicis vocabulis, Latini Alphabeti ordine diſpoſitæ ſunt.

Cum duplici Indice Italicorum, & Gallicorum vocabulorum.

BIBLIOTECA NAZ.

R O M Æ,

Apud Gulielmum Facciottum. 1596.

SVPERIORVM PERMISSV.

STVDIOSIS ADOLE-
ſcentibus Gymnaſium So-
cietatis IESV fre-
quentantibus,

Iacobus Tornerius Typographus, ac Bibliopola S.

TAndem Phraſes Poeticas, quas daturum me breui in editione Q. Curtij promiſeram, ex animi mei ſententia vobis offero, nobiliſſimi adoleſcentes. cupiebam enim eas quam aptiſſimas vobis reddere, quo illis facilius, commodiuſque vteremini. ſed quoniam illæ, quæ ſuperioribus diebus impreſſæ Pariſiis prodierũt, Gallico Alphabeto cõcinnatæ erãt, eaſque minus commodas Italorum puerorum vſui fore exiſtimabam;

curaui vt hæ ſeruato Latini Alphabeti ordine imprimerentur. Atque hæc quidem cauſa fuit, cur tardius, quàm promiſerã, excuſæ ſint typis. Cæterum ne miramini, quòd Græca Epitheta ex Homero collecta, in calce operis ſicut pollicitus eram, non ſint adiecta: cum enim omnino gratificari vobis cupiam, ſatius eſſe duxi, ſi aliquanto poſt & copioſiora, & illuſtriora prodeant in lucem. Quæ dum perficio, vtimini alacriter Latinis hiſce Phraſibus, quas in præſentia veſtro nomini dico, & veſtris precibus, vt facitis, Deo me commendare ne grauemini. Valete.

PHRASES POETICÆ EX PROBATISSIMIS auctoribus deſumptæ.

.A.

ABIGERE.

Scacciare. Chaſſer.

ARCERE *aliquem limine.*
Fugare aliquem oculis ſuis.
In fugam agere hoſtes.
Dare terga coegit.
Longe aliquem à ſe diſiungere.
Pellere regno aliquem.
Detrudere finibus hoſtem.
Bello fugere hoſtes.

ABSOLVERE. *Aſſoluere.* Abſouldre.

Aliquem de crimine tollere.

ABVNDANTIA. *Abondanza.* Abondance.

Nã neq; quot flores Sicula naſcuntur in Hybla,
Quotque ferat dicam terga Ciliſſa crocos.
Quam multa fiat grandine canus Athos.

ACCVSARE. *Accuſare.* Accuſer.

Crimine agere reum.
Arguor eius rei.

Incuſare aliquem acri ore.
Criminibus falſis inſimulare aliquem.

ADIVNGERE. *Aggiungere.*
Adioindre.

Aſciſcere ſuis precibus.

ADLACTARE. *Allattare.*
Allaicter.

Vbera dare alicui.
Lacte nutrire aliquem.
Plena dedit nutrix vbera.
Admouere vbera.
Alere fœtus vbere.

ADORARE. *Adorare.*
Adorer.

Sanctum ſydus adorare.
Numina magna precari.

ADVENTARE. *Arriuare.*
Arriuer.

Tangere locum aliquem.
Premere locum aliquem.
Venire in portus.
Appellere ripæ.
Attingere portum.
Appellere oris.
Tangit carina ſolum.
Portum petere.
Ad littora tendere curſu.

Stant littore puppes.
Tellure potiri.
Tellurem velis arripere.
Carinæ littora tangunt.
Clauum ad littora torquere.
Rates aruis inferre.

ADVERSAE RES. *Auuerſità.*
Aduerſitè.

Obrui ingenti procella.
Tempeſtas fera.
Tempora nubila.
Fortuna intonuit.
Me profugum comites deſeruere mei.
Fatis aduerſis ferri.
Caſu concuſſus acerbo,
Caſu perculſus iniquo.
Fortuna fatigat.
Fata aſpera.
Frangimur fatis, ferimurque procellis.
In aduerſum rapit Deus.
Fatis acerbis vrgeri.
Non agitur vento proſpero carina noſtra.

ADVOCATVS. *Auuocato.*
Aduocât.

Ciuica pro trepidis arma tuliſſe reis.

ÆDIFICARE. *Fabricare.* Baſtir.

Mœnia fabricare. Aedificare, Ponere.

Tecta locare, molirique agere muros.
Murorum attollere moles.
Mœnia condere.
Congerere oppidum ſaxis.
Cingere muris mœnia.
Aeternam condere ſedem.
Gratiſſima condere tecta.
Vrbem terra componere.
Fundare arces.
Fundamenta locare.
Vrbem extruere, Statuere.

ÆGROTVS. *Ammalato.* Malade.

Decumbere graui morbo.

ÆNEAS. *Enea.* Ænee.

Cytherius heros.
Anchiſa generatus.
Rex Dardanius.
Dux inclytus Teucrum.
Danaum ductor.
Tros Anchiſiades.
Mauortius heros.
Troius heros.
Rex Phrygius.

ÆOLVS. *Eolo.* Æole.

Qui vaſto antro.
Luctantes ventos, tempeſtateſque ſonoras:
Imperio premit, ac vinclis, & carcere frenat.

ÆQVALITER. *Vgualmente.* Eſgalement.

Nullo diſcrimine.

ÆSTAS. *Eſtate.* Eſtè.

Dum calet, & medio Sol eſt altiſſimus orbe.
Aſperque ſiti, atque extorridus æſtu.
Medios cum Sol accenderit æſtus.
Cum ſitiunt vmbræ, & iam pecori gratior vmbra eſt.
Pulſam hyemem Sol aureus egit.
Sub terras, cælumque æſtiua luce recluſit.
Pulueruleenta coquit maturis ſolibus æſtas.
Mox frondoſa recluditur æſtas.
Aeſtiui tempora ſicca canis.

ÆTAS. *Età.* Æge.

Ventum eſt ætate: cito pede labitur ætas.
Tum mihi prima genas veſtibat flore iuuenta.
Ora puer prima ſignans intonſa iuuenta.
Annos, animumque gerens curamque virilem.
Flauentes prima lanugine malæ.

AFFLICTVS. *Afflitto.* Afflige.

Ingenti proſtratus mole.
Omnibus merſus malis.

ALBVS. *Bianco.* Blanc.

Candore niues anteire.
Candidiora niue.

ALTVS. *Alto.* Hault.

Contegit arbor ſydera ſumma coma.
Dum petit infirmis nimium ſublimia pennis.
Actus ad ſydera.
In luminis auras altè ſubuehi.
Sublime ad ſydera fertur.

AMICITIA. *Amicitia.* Amitiè.
Legitimo fœdere iunctus amor.

AMICVS. *Amico.* Amy.
Theſea pectora gerens.
Fida manus.
Fidelis ſocius.
Longè deuinctus amore.
Tu duris remanebit rebus amicus.
Fidus manet trepidæ duxque comeſque fugæ.

AMOR. *Amore.* Amour.
Ardere cupidine alicuius.
Capi amore alicuius.
Tua imago eſt ſemper ante meos oculos.
Pugnare capto amore.
Amor tui regnat in meo pectore.
Amor errat, & moratur in cuncta ſede.
Acer in extremis oſſibus hæſit amor.
Mea pectora mordet amor.
Fouere amorem.
Compeſcere amoris flammas.
Amor figit in virgine vultum.
Victus amore.

Oſſibus

Oſsibus implicat ignem amoris.
Cæco carpitur igni.
Incenſum animum inflammauit amore.
Rurſus reſurgens ſæuit amor.
Sæuus amor vires crudeli tabe peredit.
Amor percutit ſenſus, atq; oſsibus implicat ignem.
Toto animus diram percepit pectore flammam.
Dictis diuinum inſpirat amorem.
Accepit ſolitam flammam &c.
Intrauit calor labefacta per oſſa.
Ignes in pectore creſcunt.
Vt ſolet allecto creſcere flamma rogo.
Nouo igne carpi.
Aeterno deuinctus amore.

AMPLECTI. *Abbracciare.*
Ambraſſer.

Ire in amplexus alicuius.
Tua ſum collo brachia nexa meo.
Captare colla lacertis.
Amplecti lacertis.
Amplexus accipere.
Collo infuſus.
Dare complexus.
Optatos dedit amplexus.
Amplexu ſe diuellere.
Amplexus nati petere.
Complecti corpus.

Dare brachia collo.
Dare colla lacertis.
Molli complexu fouere.
De fratris collo dulce pependit onus.
Amplecti colla materna.
Sub amplexus ire.
In tua ſi veniant alieni colla lacerti.
Ponere brachia collo.
Reſpicere amplexus, Figere, Ferre.
Ambire amplexibus.
Impedire amplexu, Tenere.
Hærere amplexibus.
Colla lacertis premere.
Innectere, Captare, Tenere, Tangere, Adducere colla lacertis.
Imponere lacertos humeris.
Tenere lacertis humeros.
In lacertis iacere.
Onerare ceruice lacertos circum colla.
Hęrere collo.
De collo pendere.
Venire in colla.
Ferre ad colla manus.
Infundi collo alicuius.
Lacertis retinere.
Lacertis humeros ſupponere.
Implicare ſe collo alicuius.

Sinu

Sinu continere.
Cingi alicuius lacertis.
Fouere in vlnis.
Dare collo vincula.
Complexus dare, complexu cingere.

ANIMVS. *Coraggio.* Courage.

Sumere animum non territum,
Animos augere, tollere.
Quantum dederis mihi pectoris.
Redit in præcordia virtus.
Virtutem accendere.
Suſcitare vim.
Incendere vires.
Reuocare animos, mœſtumque timorem mittere.
Idem omnes ſimul ardor habet,
Dare animum.
Animis audacibus implere aliquem.
Vires animumque miniſtrare alicui.

ANNI. *Anni.* Ans.

Iam decem annos vita geminauerat.
Tria luſtra agere.
Ter ſenos adoleſcere annos.
Tertia nudalus acceperat area meſſes.
Addiderat annos ad duo luſtra duos.

APERIRE. *Aprire.* Ouurir.

Ictu paulò ianua verſo cardine aperta ſonat.
Cardine tacito vertere fores.

Tellus ima dehiſcit.
Panditur foribus domus.
Aperitur vertice ſydus.

APERTVS. *Aperto.* Ouuert.

Ingentem lato dedit feneſtram.

APOLLO *Apolline.* Apollon.

Clarus Poeta.

APPROPINQVARE. *Auuicinarſi.* Approcher.

Cominus ire.
Aduentare ad vrbem.

APTVS. *Atto.* Propre.

Ad ſegetes ingenioſus erat.

AQVA. *Acqua.* Eaue.

Atque ager aſsidua luxuriabat aqua.
Vena aquę manebat ſaxo.
Vrna haurire aquam.
Repetere per freta domos.
Inſequitur cumulo præruptus aquæ mons.
In ſinus ſcindit ſeſe vnda reductos.
Fluctus, Vnda, Lympha.

AQVILA. *Aquila.* Aigle.

Iouis ales.
Iouis armiger.

ARARE. *Arare.* Labourer.

Vertere terram ſulco.

Bos ad

Bos ad iugum arua colens.
Vertere terram aratris;ferro.
Exercere vomere agros.
Validis terram proſcindere iumentis.
Scindere ſolum.
Exercere pinguia culta,& glebas terræ.
Afferre manus agello.
Exercere tellurem.
Humum frangere raſtris.
Incumbere aratro.
Arua ſignare, Subigere.
Inuertere pingue ſolum.
Vertere terram raſtris.
Conuertere ſemina ſulcis.
Inſectare terram raſtris.
Producere dentem durum terrę viſceribus.
Perrumpere in obliquum verſo aratro.
Exercere tauros.
Condere aratrum terrę.
Labor aratri ceſſat.
Glebam conuellere vomere.
Vertere agros circulo.
Vertere terram duro aratro.
Credere Cererem aruis.
Bindere terram valido aratro.
Acrua arare per multos annos.
Stimulo tardos increpare boues.

Neſcia aratri terra ſeneſcit.
Arare arua.
Conſindere ferro tellurem.
Sollicitare humum.
Verſare humum, ſolum, Reuocare.
Requieſcit humus.
Colere arua, ſiluaſque.
Sulcare agros, Vertere.
Premere aratro arua.
Verſare rura.
Boues ſubigunt terram preſſo vomere
Terram domare aratro.
Rura ferro premere.
Vomere terram premere.
Findere ſarculo agros.
Curuo proſcindere littus aratro.
Humus, ager, terra requieſcit, Ceſſat.
Ducere aratrum, Deprimere, Signare.
Partiri limite campum.
Scindere vomere campum, Sauciare, Rumpere.
Preſſa ſub vomere terra.
Nouare terram.
Renouare aratro terram.
Dimouere glebam aratro.
Aratro ſulcum patefacere.
Sulcare vomere, Verſare, Subigere.
Vertere glebas.

Humum eruere, Peragere.
Mouere, Fodere arua.
Pulſare glebas raſtris.
Vertere terram centum aratris.
Sauciare tellurem vomeribus.
Colere humum vomere.
Colere agros, fruges, terram.
Terra intacta raſtro.

ARCANVM. *Segreto.* Secret.

Arcanos alicui credere ſenſus

ARMA. *L'Arme.* Armes.

Reſides mouere in arma viros.
In arma viros ſuſcitare.
Agmen in arma vocare.
In prælia cogere.
Concitare in arma viros.

ARMARE. *Armare.* Armèr.

Collectos armare agreſtes.
Armare manus.
Conſurgere in arma.
Se armis inſtruere.
Armis ſe circundare.
Arma capeſſere.
Diſponere enſes, & ſcuta.
Circundat loricam humeris, ſimul aptat habenas.
Palmas innectere armis.

Accingi armis.
Orbem totum ad arma cogere.
Lateri, atque humeris ſubligat enſem.
Arma parare.
Animos aptare armis.
Arma circundat humeris, & inutile ferrum.
Ferro accingi.
Clypeoque ſiniſtram aptans.
Cingi fulgentibus armis.
Arma exercere.
Fulgere in armis.
Armis omnia emicant.

ARMA CAPERE. *Prender l'armi.*
Prendre les armes.

Martem fatigare.
Arma capeſſere.
Ruere in ferrum.
Ruere ad arma.
Arma crepidantia concutere.
Denſis circumfunditur armis.

ARMA DEPONERE. *Laſſar l'armi.*
Laiſſer les armes.

Ponere arma.
Scuta deponere humeris.
Prælia linquere.
Defigunt tellure haſtas, & ſcuta reponunt.
Poſitis ſecedere armis.

Scuta,

Scuta, & arma demittere.

ARMATVS. *Armato.* Arme.

Septus armis.
Armis ſpoliatus.
Ferro accinctus.
Inſtructus ferro.
Cinctus fulgentibus armis.

ASCENDERE. *Salire.* Monter.

Aſcenſu ſummi ſuperat faſtigia tecti.
Niti gradibus.
Euadere ad ſummi faſtigia culminis.
Conſcendere.
Aſcendere.

ASTROLOGVS. *Aſtrologo.* Aſtrologue.

Qui curſum aſtrorum obſeruat, cœlique meatus.
Deſcribit radio, & ſurgentia ſydera dicit.
Sydera cuncta notans tacito labentia cœlo.

ATTENTVS. *Attento.* Attentif.

Attentam aduertere mentem.
Figere animo dicta alicuius.
Percipere aliquid animo.
Animos adhibere, aduertere.
Voces percipere mente.
Suſpenſis auribus dicta, vel verba alicuius bibere.
Arrectis auribus adſtare.

Pendere ab ore narrantis.

ATTOLLERE. *Alzare.* Eſleuer.

Caput efferre.

In alto dignitatis gradu locare aliquem.

AVARITIA. *Auaritia.* Auarice.

Auri cupido.

Sitis, vel Amor habendi.

Auri ſacra fames.

AVDIRE. *Vdire.* Ouir.

Accipere aliquid animis.

Aduertere mentes.

Reponere ſenſibus.

Adhibere animos.

Percipere voces auribus.

Si veſtras forte per aures nomen ijt.

Quę dicam animis aduertite veſtris.

Accipite animis, atque hęc mea figite dicta.

Pendere narrantis ab ore.

Subrigere aures.

Dicta dimittere in aures.

Accipite hęc animis, lętaſque aduertite mentes.

Meas effugit aures nuncius.

Audire mentibus.

Animis hęc figite dicta.

Animos adhibere. Animo haurire.

Accipe cum vero dicta relata fide.

Auribus voces captare.
Haurire auribus, Accipere, Percipere, Recipere.
Adiicere mentem dictis.
Per auras captare.
Condere aure.
Captare ſermonem, Audire.
Exaudire voces.
Aures afferre verbis.
Aures præbere dictis.
Præbere vocibus alternis aurem.
Aduertere ad vocem aures.
Intendere aures.
Accommodare aures.
Bibere auribus.
Auide auſcultare.
Aurem præbere.

A VIA ABERRARE. *Sbagliar la ſtrada.* Se deſuoyer.

Decipi errore locorum.

AVES. *Vcelli.* Oyſeaux.

Aſſuetum ſyluis, innocuumque genus.
Genus altiuo lanium.
Volucres.

AVIBVS INSIDIARI.

Tender lacci alli vccelli. Tendere, aux oyſeaux.
Fallere aues viſco.
Pedicas auibus ponere.

Inſidias auibus moliri.
Aues viſcata fallere virga.

AVRATVS. *Indorato.* Doré.

Nitidiſſimus auro.
Armatus auro.
Multo ſpectabilis auro.

AVSCVLTARE. *Aſcoltare.* Eſcuter.

Ad voces alicuius aures arrigere, Aduertere.
Arrectis auribus adſtare.
Percipere verba.
Animum arrigere dictis.

AVXILIARI. *Soccorrere.* Secourir.

Ferre opem miſero.
Adire afflictum.
Ire ſubſidio.
Venire in ſubſidium.
Afferre auxilium caſtris apertis.
Succurrere relicto.
Alicuius ſuccurrere labori.
Auxilium, opem ferre, Afferre.

AVXILIVM. *Soccorſo.* Secours.

Quærere auxilium.
Cogere auxilia.
Auxilium vocat, & duros conclamat agreſtes.
Auxilio vocare Deos.

Negare opes.
Poſcere alicui numina.

B

BELLICOSVS. *Bellicoſo.*
Belliquex.

A*SSIDVE ſæuis agitatus in armis.*
Bellis acer, expertus belli.
Promptus ad arma horrida.
Studiis aſperrima belli.
Marte grauis.
Bello pręclarus.
Genus inſuperabile bello.
Acerrimus armis.
Durus bello.
Fortia bello pectora.
Proles pręclara bello.
Vrbs grauida bello, vel bellis.
Bello ſuperbus, Egregius.
Potens armis, Inſignis, Egregius.
Bello magnus, & armis.
Viuida bello dextera.
Bello pręclarus.
Pulcher armis.
Acerrimus armis.

BELLVM. *Guerra.* Guerre.
Teneant rigidæ condita bella ſeræ.

Labor militie.
Bella tenent viros.
Bella peragere manu.
Militiam cogere.
Gerere propugnacibus armis longa bella.
Sollicitos bello vrbs pigro continet hoſtes.
Arma mouere in aliquem.
Mars veniens bellica ſigna dedit.
In litem ſtudio certaminis ire.
Pugna eſt inter illum, & me.
Bella ſonant telis inſtructa corruſcis.
Bella ciere.
Fractus bello.
Bello digredi.
Arma ſequi.
Surgunt bella.
Caput altum in prælia tollere.
Arma impia ſequi.
Serere crimina bello.
Sæuit amor ferri, & ſcelerata inſania belli.
Extremam bello imponere manum.
Vndique collecti coeunt, Martemque fatigant.
Ruere in bellum.
Inferre manu lacrymabile bellum.
Certa ſedet ſententia pugnæ.
Reſerare ſtridentia limina belli.

Triſtes belli portas recludere.
Impulit ipſe manu portas,& cardine verſo.
Belli ferratos rupit Saturnia poſtes.
Inire bellum curru.
Pralia dura pati.
Belli ſignum efferre.
Turbatus pectora bello.
Belli terreri minis.
Bellum ducere.
Te crudeli bello inſequitur.
Belli rabies. Bello omnia vaſtare.
Bellum ingruit.
Conſurgit bellum.
Martem inſtruere.
Sauit medio in certamine Mauors.
Cæco contendere Marte.
Quatere oppida bello.
Omne auum ferro terrere.
Martem ciere.
Peſtem euadere belli.
Arma,& violēta pectora conciliare.
Caſus euadere ferri.
Martis ſorte premi.
Inferre bella.
Ferro corpora appetere.
Bella manus poſcunt.
Acuere ferrum.

Marte ſecundo ingruit bellum.
Bello territare gentes.
Contendere bello.

BELLO IMPONERE FINEM.
Por fin'alla guerra.
Ne fair plus la guerre.

Compagibus arctis claudere belli portas.
Vectibus, & æterno robore ferri, portas belli claudere.
Ab armis conquieſcere, & ceſſare.

BELLVM CIERE. *Mouer la guerra.*
Eſmouuoir la guerre.

Otia rumpere, reſideſque mouere in arma viros.
In bella ferre viros.
Accendere animos inſano Martis amore.
Sanguine bellum imbuere.
Prima committere funera pugnæ.
Arrigere trepidantia pectora bello.
Spe hoſtem præcipere.
Facta ad Mauortia inflammare.
Iam pridem reſides populos, deſuetaque bello.
Agmina in arma vocat ſubito ferrūq; retractat.
Bello animos accendere.
Mouere in prælia.
Martem, & finitimas vrbes in prælia ferre.
Ignota laceſſere bella.

Viros impellere ad pugnam.

BELLVM GERERE. *Far guerra.*

Batailler.

Mouere collata prælia dextra.
Committere pugnam.
Valido Marte per agmen ire.
Conſerere manus.
Concutere ferro.
Arma capeſſere.
Sæua bella gerere.
Contendere bello.
Exercere arma.
Rumpere ferratos belli poſtes.
Decernere ferro ancipiti.
Acies inferre pedeſtres.
Cæco Marte pugnare.
Contendere, Expugnare.
Confligere, Concurrere.
Conſerere prælium.
Tractare ferrum.
Laceſſere bella.
Conferre duri certamina belli.
Stricto concurrere ferro.
Conferre manum.
Inire certamen.
Miſcere ſe armis.
Immiſcere manus manibus.

Pugnam laceſſere.
Bellum ducere cum aliquo.
Ardere in arma.
In duri certamina Martis ire.
Acuere Martem.
Bella ciere, Mouere.
Ferro aliquod tentare.
Petere bello.
Gerere bellum, vel prælium.
Credere ſe Marti.
Pugna aſpera ſurgit.
Sæuit in pectore bellum.
Bella agitare, Concipere.
Ferre arma alicui.
Tollere certamina.
Effuſo crudeſcunt ſanguine pugnæ.
Marte ruere ſecundo.
Illi inter ſeſe duri certamina belli Contulerant.
Tecum telis concurrere vellet.
Sæuo ſecedere Marti.
Manu tentare pericula belli.
Martem fatigare, Laceſſere, Exercere.
Totis in vulnera viribus ire.
Certamini conſerere acies.
Impelli ad pugnam.
Implicare ſe inter acies.
Seſe inferre campo.

Exire ad pugnam.
Cogere prælia, Agmen rapere.
Conſerere dextram.
Mars ſæuit in armis.
Martem acuere.

BENE. *Bene.* Bien.
Conſcia mens recti.
Recta mente aliquid facere.

BENIGNE. *Benignamente.* Benignement.
Pacato vultu excipere aliquem.
Excipere aliquem animoque, & mente benigna.
Oculis aſpicere æquis.

BENIGNVS. *Benigno.* Bening.
Maieſtas comis vbique tua eſt.

BIBAX. *Beuitore.* Biberon.
Vinoſior, & grana matura vitis amans.

BIBERE. *Bere.* Boire.
Summo hauſit de gurgite lympham.
Rigare pectora ſicca mero.
Pateras libare, Hauſtibus exiguis bibere.
Exhaurire pocula.
Propinari.
Indulgere vino.
Bacchum pateris libare.
Miniſtrare Bacchum.
Ponere tottila.

Reſtin-

Reſtinguere ſitim.
Impleri veteris Bacchi.
Crateras magnos ſtatuunt.
Haurire ſpumantem pateram.
Patera plena ſe proluere.
Libare pocula Bacchi.
Vina liquentia fundere.
Vina reponere menſis.

BLASPHEMARE. *Beſtemmiare.* Blaſphemer.

Effundere verba in aduerſos penates

BONA. *Beni.* Biens.

Iugera inculti pauca tenere ſoli.

BONITAS. *Bontà.* Bonte.

Inſignis pietate vir.
Grauis pietate.
Quo iuſtior alter non fuit.

BREVIS. *Breue.* Bref.

Expedire paucis.

C

CAESAR. *Ceſare.* Cæſar.

A*VSONIVS dux.*

CALIDVS. *Caldo.* Chauld.

Dum calet & medio ſol eſt altiſſimus orbe.

Tantos

Tantos non ſuſtinet æſtus.
Infenſos auertere æſtus.
Aeſtus grauis.
Pulnerulenta coquat maturis ſolibus ætas.

CALOR. *Calore.* Chaleur.

Sitis, pro calore.
Rapidi potentia ſolis.
Iungit aquos ſol.

CANERE. *Cantare.* Canter.

Concentibus aera mulcet.
Edere ore ſonos, modos:
Dicere carmina, Canere.
Canere ad aures.
Stricta cantare auena.
Carmen ſonare.
Dulces cantare modos.
Volucres cantu æthera mulcent.
Modulari carmina lingua.
Reddere verba carmine.
Modulari voces auena.
Carmina reſonare.
Meditari auena muſam.
Ludere calamo.
Iactare incondita carmina.
Imitari Pana canendo.
Diſperdere ſtipula carmen.

Inflare

Inflare calamos.
Superare aliquem canendo.
Quære in verbo LVDERE.
CAPILLI. *Capelli.* Cheueux.
Perfuſa humeros capillis.
Mœſta ſoluta comas.
Abſcindere comas.
Crines ſoluere.
Dederat comas diffundere ventis.
Ire crinibus paſſis.
Fronde premit crinem.
Cingere fronde comas.
Implicare auro crines.
Comas innectere.
CAPTIVVS. *Fatto prigione.* Captifu.
Captus ab hoſte.
Barbara vincla pati.
CAPVT. *Teſta.* Teſte.
Quatere caput.
Auulſumque humeris caput, & ſine nomine corpus.
Caput tollere, Abdere, Perferre, Subdere, Occulere.
CARCER. *Prigione.* Priſon.
Vinclis, ac carcere frænare, Cohibere.
Clauſus tenebris, & carcere cæco.
Claudere in ſolidis tectis.
In vin-

In vincula conijcere.
Innectere vincula, Impedire.
Coercere vinculis. Domare, *Retinere.*
Dare manus ad vincula, Porrigere.
Addere, Nectere per manus vincula.
Gerere ceruice vincula.
Vincere catenis, Religare, Compeſcere.
Nectere catenas per colla.
Onerare colla catenis.
Vincula dura pati, Subire Ferre.
Detrectare, Religare brachia.
Vincula parare.
Vincire compede.
Vincla tenent.
Subiicere colla catenis. Teneri.
Compede crura ſonant.
Nodare ſe vinculis, Aſtringere.
Circundare colla catenis.
Vincula perpeti.
Arcta vincula pati.

CARMINA. *Verſi.* Carmes.

Carmina proueniunt animo deducta ſereno.
Magnas habent mea carmina vires.
Ludere carmen.
Carmina ducebam qualiacunque manu.
Imparibus carmina facta modis.
Luſus numeris leuioribus aptus.

In paruos ſufficiunt modos.
Delicias & mollia facere carmina.
Scribere numeros.
Ludere verſus calamo.
Ludere carmino duce Phębo.
Canere Pegaſeis melis.
Fluente Caſtallio ora rigare.
Rem carmine ſignare.
Deſcripta carmina digerere in numerum.
Proueniunt vacua carmina menti.
Carmina blandiſſima dictare.

CARVS. *Caro.* Cher.

Non parui emere parua.

CASTRALOCARE. *Accampare.* Camper.

Caſtra ponere loco.
Conſidere caſtris.

CASTVS. *Caſto.* Caſte.

Caſtum cubile ſeruare.
Se purum conſeruare.
Laude pudicitia celebris.
Caſtam pudicitiam ſeruare.
Me natura pudicum
Fecerat, & caſto pectore durus eram.

CATENARE. *Incatenare.* Enchainer.

Vinculis ferreis vincire

Ligare catenis.
Cadere in laqueos.
Vincula leuare.
In plagas cadere.
In caſſes decidere.
Teneri laqueis, Emittere.
Demere vincula, Emittere.
Reſoluere captiua corpora.

CAVSA. *Ragione.* Raiſon.

Cauſas innectere.
Cauſas nequicquam nectit inanes.

CELEBRARE. *Celebrare.* Celebrer.

Carminibus viues tempus in omne meis.
Verſibus ſemper celebrabere meis.

CELEBRIS. *Famoſo.* Renommè.

Locus Nobilis, & fama multis memoratus in oris.
Inſignis fama.
Qui famam terminat aſtris.
Fama ſuper æthera notus.
Semper honos, nomenque tuum, laudeſq; manebūt.
Iam canitur toto nomen in orbe tuum.
Nomen tuum immortale manebit.
Qui magnum adeptus eſt nomen.

CELEBRITAS. *Gran nome.* Renommee.

Famam extendere factis.
Magnum & memorablle nomen.

CENTVM. *Cento.* Cent.
Decem decies.

CHOREAS DVCERE. *Danzare.* Danſer.
Ducere choros.
Celeri pede pulſare humum.
Inſtruere choros,

CIBI SVMPTIO. *Pigliar cibo.* Repas.
Parant epulas, potandaque vina miniſtrant.

CICERO. *Cicerone.* Ciceron.
Romani maximus auctor
Tullius eloquii.

CIRCVNDARE. *Circondare.* Enuironner.
Cœtu cingere locum aliquem.
Obſcuro aere ſeptus.
Amictu cinctus.

CLAMARE. *Gridare.* Crier.
Intempeſtiuos edidit ore ſonos.
A populo clamor acer ad aſtra venit.
Fertur ad aſtra ſonus.
Vlulatibus nemus implere.
Clamor ſaxa ferit.
Clamorem immenſum tollere.
Sublatus ad æthera clamor.

Inſequitur clamorque virũ, ſtridorq; rudentum.
It clamor cœlo.
Magno clamore fremebant.
Ingeminat clamor.
Ferit æthera clamor.
Reſonat clamoribus æther.
Clamoribus implere.
Voces tollere ad aſtra.
Tollere clamores in cœlum.
Clamor ad aures peruenit.
Clamorem excipere.
Vndique clamor tollitur.
Ingenti ſeſe clamore ferebat.
Clamore incumbere magno.
Clamore laceſſere aliquem.
Clamor ſe tollit in auras.
Clamorem dare, Tollere.

COCLES. *Cieco d'vn occhio.* Borgne.

Lumine captus altero.

COELVM. *Cielo.* Ciel.

Aetheria compages.
Aer, Olympus, Aether.
Magni tecta Tonantis,
Regaliſque domus.
Aetherea ſydera.
Aſtra ætherea.
Auro regio ſtellantes cœli.

Cœli conuexa domus.
Aurę ętheriæ, ſuperæ.
Dei domus alta.
Domus omnipotentis.
AEtherius axis.
Celſa Deus ſedet arce.

COGITARE. *Penſare.* Penſer.
Agitare mente aliquid.
Animum ad aliquid referre.
Aliquid ſecum referre.
Animum nunc huc celerem, nunc diuidit illuc.
In parteſq; rapit varias, perq; omnia verſat.
In contraria cura.
Multa mouere animo.
Secum volutare, Voluere, Verſare.
Magno curarum fluctuat ęſtu animus.
Animum nunc huc, nunc illuc voluere.
Corde volutare ſecum.
Hoc equidem ducebam animo rebarq; futurum.
Noua pectore verſare conſilia, & nouas artes.
Animo ſecum peragere.
Cœcas voluitat animo ſecum euentus.
Hac ipſe ſuo triſti dum corde volutat.
Non cura mea me fefellit.
Voluit ſub pectore ſortem.
Multaq; dura ſuo triſti cum corde putabant:
Exigere animo.

Repetere ſecum, Reuoluere.
Referre mente, Agitare.

COLLVM. *Collo.* Col.
Quæ ceruix humeros continuata tegit.
Colla reflectere.

COMITATVS. *Compagnia.* Accõpagne.
Cingi agminibus comitum.
Magna ſtipante caterua.
Greſſu Comitatus Iuli.
Comitem ſe abdere alicui.

COMPARARE. *Comparare.* Accomparer.
Aſſimilare grandia paruis
Vti grandibus exemplis in paruis.
Paruis componere magna.

COMPILARE. *Spelare.* Piller.
In bona alicuius venire.
Agere, ferreque.
Peculatum facere.
Prædam facere.
Deprædari.

COMPONERE. *Comporre.* Compoſer.
Ludere numeris, modis.
Carmina edere.
Dare ſcriptum, edere.

COMPREHENDERE. *Comprendere.* Comprendre.
Aſſequi aliquid mente.

Complector omnia verbis.

CONARI. *Sforzarſi.* Efforcer.
Captiuus patrios tentat adire focos.
Affectare aliquid.

CONCITARE AD LAVDEM. *Stimolar all'acquiſto di laude.* Eſmouuoir à acquerir louãge
Laudum ſpe pellicere aliquem.
Stimulare ad laudem, Incitare.
Acuere ſtimulis aliquem.
Agere aliquem in alium.

CONDEMNARE. *Condannare.* Condanner.
Peragor ore reus.
Agi reum criminis.
Damnari crimine.
Facta alicuius decreto ſenatus damnare.

CONFIDERE. *Confidarſi.* Confier.
Fidens animi, atque in vtrumque paratus.
Ingenium vultu ſtatque, caditque tuo.
Niti Theſea fide.
Humanis nulla eſt fiducia rebus.
Nulla eſt fiducia capto.
De cęleſtibus monitis diffidere.
Inuitis fidere diuis.

CONFIRMARE. *Rinforzare.* Renforcer.
Pallor abit, ſubita veniunt in corpore vires,
Et ſua detecto nomina fronte gerit.
Inſtaurare animos.

Vim addere victis.
Mœnia vallare.

CONGREGARE. *Ammaſſare.* Ammaſſer.

Glomerare manum virorum.
Cogere ad arma viros.

CONIVNGERE. *Congiungere.* conioindre.

Coire in vnum.

CONNVBIVM. *Maritaggio.* Mariage.

Sorte tori gaudere.
Inuicti rumpere vicla tori.
Bene compoſitum ſollicitare torum.
Vincula iugalia thalami tœdaque iugales.
Hymenæi pacti.
Connubia ſeruare.
Connubia alicuius repellere.
Lectus iugalis.
Tædas morari.
Dare connubio.
Petere hymenæos noui thalami, ſacri tori.
Sacra ſocialia, Lectus iugalis.
Iura iugalia, Tœdæ.
Fœderati lecti, Iura connubialia.
Faces maritæ.
Socialis amor.
Facere coniugij ſpem.
Socii animis.
Dare ſpem tori.

Dare nuptam.
Iungere faces toro.
Thalamos fœdere iungere.
Iungere natam viro.
Concipere talamos. Parare, Petere.
Parare ſocialia ſacra. Tadas.
Inuitare tędas.
Incumbere thalamis.
Promittere coniugium.
Iungi cubili.
Matrimonium inire.
Iugali tada accipere.
Deducere ſponſam iuueni.
Pactos hymenaos exercere.
Matrimonij fidem non fallere.
Nuptam fallere.
Rumpere ſociale fœdus.
Soluere fœdus iugale.
Lædere fœdera ſocialia.
Temerare venerem maritam.
Violare iura mariti.
Iura iugalia non ſeruare.
Fallere iura tori.
Deſerere fędera lecto.
Tori vincula rumpere.
Deſtituere toros iugales, legitimos.
Thalamos violare.
Cubile

Cubile temerare.
Iungere amorem non legitimo ſœdere.
Sollicitare legitimum torum.
Vetitum torum ſollicitare.
Retia lecto tendere.
Seruare lecti fœdera.
Sacra mariti polluere.
Matrimonium odiſſe
Fugere connubia.
Exoſa iugales tadas.
Negligere vſum coniugij.
Qui mihi coniugij ſponſor, & obſes erat.
Socialia fęedera rumpit.
Linquere hymenæum.
Tæda accepta iugali.
Connubium alicuius petere.
Sociatus fœdere lecti.
Coniugij gratia ſumma perit.
Perpetua eſt tibi lege datus.
Coniugium petere.
Dare connubium.
Thalamo ſociatus.
Coniugio iungam ſtabili, propriamq; dicabo.
Iungere ſe alicui.
Sociare natam connubio.
Iungere natam viro.
Exercere hymenæos.

Se vinculo ſociare iugali.
Viro ſe iungit mulier.
Thalamum inuaſit nata.
Connubia, & hymenæos celebrare.
Se natæ alicuius ſociare.
Nulla coniugii vincula grata pati.

CONSANGVINEVS. *Parente.* Parens.
Sanguine coniunctus.
Conſanguinitate propinquus.

CONSERVARE. *Mantenere.* Garder.
Portum ſtatione tenere.
Penes me huius rei tutela manet.
Meque ſuſtinuere manus.
Patrię curam gerere.
Aditum cuſtode coronat.

CONSIDERARE. *Conſiderare.* Cõſiderer.
Supponere ingenio, quod ante oculos eſt.

CONSILIVM. *Conſilio.* Conſeil.
Inire conſilium.
Ferre opem conſilio.
Dare conſilium.
Succurrere ſalubri conſilio.

CONSOLARI. *Conſolare.* Conſoler.
Solari iacentem.
Alloquii aliquem parte leuare ſui.

CONSVETVDO. *Vſanza,* Coſtume.
Longa aſſuetudine facere aliquid.

Venit in hos animos aliquid de more vetuſto.

CONTEMNERE. *Spregiare.* Meſpriſer.
Eſt tibi pro vili, ſub pedibusque iacet.

CONTRARIVS. *Contrario.* Contraire.
Infeſtus.
Si mens non laua fuiſſet.
Aduerſa mente eſſe alicui.
Fatis iniquis.

CONTVMELIA. *Oltraggio.* Outragge.
Mordere dictis.
Inſultare iacenti.
Quę mea Calliope læſit.
Lacerare alicuius carmina.
Diſtringere carmine aliquem.
Conuitia facere alicui, Dicere.
Fundere conuitia in aliquem.
Dicere verba proterua.
Edere verba ſcelerata.
Addere conuitia dictis.
Addere maledicta culpæ.
Iactare crimina alicuius.
Dicere mala alicui.
Alicui cõuitiari.
Iungere maledicta alicui.
Dira precari.
Dicere impia verba.
Aſpera proferre bella.

Soluere in Deos ora.
Lædere Deos lingua.
Iacere crimina ficta.
Iactare conuitia.
Lędere lingua petulantia.

COOPERTVS. *Coperto.* Coupert.

Tectus. Velatus.
Pudibunda celat amictu ora.
Vultum velamine celare.
Velare corpus.
Tegmen habet capiti.
Nube caua amictus.

COQVERE *Cocere.* Cuire.

Torrere ignibus, carbonibus.
Suppoſitum cineri panem ſocijs parat.

CORONA. *Corona.* Coronnè.

Ponit in nitida laurea ſerta coma.
In coronatis fulgeat altus equis.
Redimita tempora lauro.

CORONARE. *Coronare.* Coronner.

Frondenti tempora lauro implicat.
Cingere fronde comas.
Purpureo velare comas adopertus amictu.
Redimita tempora vitta.
Cingere tempora ramis.
Velare tempora Myrtis.
Populea velatur fronde iuuentus.

Flaua caput veſtitur oliua.
Caput folijs tonſa vincire oliua.
Niuea cinguntur tempora lauro.

CORRIGERE. *Correggere.* Corriger.

Defuit & ſcriptis vltima lima meis.
Si quid vitij habet, emendare.
Manus vltima cępto defuit.

CRAS. *Dimane.* Domain.

Craſtinus dies.
Vbi craſtinus ortus extulerit.
Lux cum primum terris ſe craſtina reddet.
Cum primum caſtrina cœlo &c.

CREATIO. *Creatione.* Creation.

Prima ſurgens ab origine mundi.

CREDERE. *Credere.* Croiſtre.

Habere fidem alicui.
Dare rei fidem.
Addere fidem dictis.
Verba carent fide.
Tarda venit dictis, difficiliſq; fides.

CRESCERE. *Creſcere.* Coiſtre.

Se ſe attollere in auras.
Caput inter nubila condere.
Quantum vertice ad auras tantum radice in tartara tendit.
Prodijt in ſummum ſeminis herba ſolum.
Herba tellure cacumina tollant.

Et tumido geminis vertice palmes agit.
Ingens exit ad cælum ramus.
Ad ſydera raptim. Vi propria niti.
Ad cęlum educere, Aſſurgere, Attollere.
Aſſurgere in auras.
Arbos ingentes tendit ramos.
Se tollere in luminis auras.
Arbor ſtirpibus exit ab imis.
Vno nitens tollitur de ceſpite ſylua.
Emittere ad ſydera ramos.
De ſemine ſurgere.
Sylua pullulat à radice.

CROCVS. *Zaffarano.* Safran.

Rubri, vel punicei fila croci.

CRIMINA. *Querele.* Crimes.

Criminibus nouis aliquem terrere.

CRVDELIS *Crudele.* Crudel.

Multa cæde cruentus.
Furere cæde.
Cupidus cruoris.
Ferreum eſſe.
Gens ſæua auidiſſima cædis.
Sanguine gaudens.
Homo inſigni feritate.
Tua ſunt duro præcordia ferro vincta.
In tenero ſtat tibi corde ſilex.
Corda aſpera. Animus ferox.

Durum

Durum à ſtirpe genus.
CVLPA. *Colpa.* Faulte.
Eſſe in culpa.
Vacare culpa.
In meo carmine crimen nullum eſt canendo.
Hoc nomine prætexit culpam.
CVLPANDVS. *Colpabile.* Coulpable.
Conſors culpæ.
CVPERE. *Deſiderare.* Deſirer.
Fame, vel ſiti opum teneri.
Capi cupidine rei alicuius.
Quod ſi tantus amor menti, ſi tanta cupido eſt.
CVPIDO. *Cupido.* Cupidon.
Præceps Deus.
CVRA. *Sollicitudine.* Soucy.
Si qua eſt tibi cura famæ.
Omnis ab hac cura mens releuata mea eſt.
Effugiunt curas inferiora tuas.
Te ſiqua tangere cura poteſt.
Mens mihi obnoxia curæ.
Hoc facere cura ingens ſurgit animo.
Secludere curas.
Hæc me mea cura remordet.
Nunc huc ingentes, nunc illuc pectore curas Mutat.
Cura ſibi.
Multa fatigant eum pondera curarum.
Exerceri curis.

Curas demere dictis.
Magno curarum fluctuat æſtu.
Gerere curam pro aliquo, Deponere.
Saucius graui cura.
Iactare pectore curas.
In curas animus deducitur.
Curis exercitus. confectus.
Auertere curas.
Exoluere curas.
Curam dimittere.
Mitte hanc de pectore curam.
Curis confectus.
Fœmineæ ardenter curæque iræque coquebant.
Curis exercere.
Iuris materni cura remordet.
Cura nouata mea eſt.
Patet in curas area lata meas.
Concipere curam.
Siqua mei te cura tangit.
Potiri curis.
Hinc me ſollicitum torquent ſuper omnia curæ,
Hinc requies animo non datur vlla meo.
Curis intentus.
Curis mordacibus vri.
Obtundunt curarum pectora ſenſus.
Omnis in Aſcanio cari ſtat cura parentis.
Curas demere.

Animis maneat ea cura nepotum.
Componere curas.
Ingeminant curæ.
Dictis auertere curas.
Finem imponere curis.
Quò noſtri tibi cura receſſit?
Curis Confici, Inſiſtere, Morderi, Tenuari.
Curis tabeſcere, Liqueſcere, Mori, Carpi, Paueſcere
Agere curam pro aliquo.
Cura venit, Tenet, Tangit, Deſerit, Moratur.
Cura hæret, Mordet, Corpus tenuat, Vitiat.
Eſt feruida cura.
Agitare curas, Abijcere, Ponere, Reſoluere.
Curas vino leuare, Dimittere, Depellere.
Curas mero fallere, Diminuere, Sanare.
Pellere nubes curarum.
Cura abit, Fugit, Excedit, Dilabitur.
Cura lenteſcit, Demitur mero.

CVRRERE *Correre.* Courir.

Locum latis diſcurſibus implere.
Concitato curſu ferri, Rapi, Tolli.
Celeri pede pulſare humum.
Vincere curſu volucres; ſuperare.
Rapido contendere curſu.
Summa decurrit ab arce.
Largos circumflectere curſus.
Pedum curſu valere.

Curſus conficere.
Optimo pedum motu fretus.
Inire curſus.
Curſu rapido dat euntibus ingens ſyluæ locum.
Curſu pedum præuertere ventos.
Curſu petit ardua montis.

D

DAMNVM. *Danno.* Dommage.

DAMNA pati triſtia.
Hoc eſt mihi fraudi.
Fert mihi fraudem hæc res:

DARE. *Donare.* Donner.
Munera donare.
Accumulare donis.
Ornatus dotibus amplis.
Munera libare.

DEBILITARE. *Indebolire.* Affoiblir.
Infregit ſua fortia facta metus.
Cui ſunt fracta vires.

DECERNERE. *Deliberare.* S'Arreſter.
Certa ſententia ſedet.
Sic ſtat.
Fert animus.
Hæc mihi mens eſt.

Certa eſt mihi ſententia.
Hæc ſententia ſedet animo.
Mens eadem perſtat mihi.
Hoc animo fixum, immotumque ſedet.
Nec mihi mens dubia eſt.

DECERPERE. *Cogliere.* Cueillir.

Decerpere in arbore poma.

DECIDERE. *Cadere.* Tomber.

Grauiter ad terram pondere vaſto concidit.
Cadere in hoſtes.
Pronuſque Magiſter voluitur in caput.
Aſſiduo pigram pulſat humum.
Collapſa ruunt membra.

DECIPERE. *Ingannare.* Tromper.

Verba dare alicui.
Fallere aliqua nouitate aliquem.
Verſare pectore dolos.
Agere in fraudes.
Aliquem falſis ludere imaginibus.
Fallere dolo.
Aſtutum fallere difficile eſt.
Te ſententia fallit.
Dolis inſtructus, & arte Pelaſga.
Fraude petere.
Deceptus fraude.
Prodere dolo.
Fraudem innectere.

Ventis & verba, & vela dediſtis.
Capi dolo.
Verſare dolos.

DEFENDERE. *Difendere.* Defendre.
Stare pro aliquo.
Crimina alicuius tueri.

DELIBERARE. *Deliberare.* Deliberer.
Eſt animus nobis hoc vel illud faciendi.
Fert animus mutatas dicere formas.

DENEGARE. *Negare.* Refuſer.
Detrectare aliquid.
Alicuius vota contrahere.
Alicui negare fidam manum.
Refugere aliquid.

DEPSERE. *Peſtare.* Peſtrir.
Frangere munera Cereris.
Mollire Cererem manu.

DESIDERARE. *Deſiderare.* Regretter.
Deplorare deſertos penates.
Aliquem ſuſpirare ademptum.
Longo ſocios ſermone requirunt.

DESTREVRE. *Diſtruggere.* Demolir.
Vaſtum labefactare opus.

DEVS. *Iddio.* Dieu.
Conditor, fabricator mundi.
Cœli ſceptra tenens Deus.
Superum rector.

Superum genitor.
Caſli conditor orbis.
Cuncta ſuo qui numine torquet.
Numinum rex.
Cœlicola.
Supremi regnator olympi.
Pater omnipotens cui ſumma poteſtas.
Cœleſte numen.
Opifex rerum.
Qui temperat orbem.
Qui cœleſtia ſceptra magna torquet.
Celſa Deus ſedet arce, ſceptra tenens. (terret
Qui res hominũ æternis regit imperiis, & fulmine
Deus maris & terræ, tempeſtatumque potens.
Rex magnus Olympi.
Rex hominumque Deumque.
Cælicola qui ſupera omnia tenet.
Torquet qui ſidera mundi.
Qui totum nutu treme facit Olympum.
Magnus pater hominum.
Cœli genitor.
Qui regit ætherei radiantia ſydera cœli.
Magni regnator Olympi.
Aethere Olympi rex.
Cuncta ſuo qui bella pater ſub numine torquet.
Pater altitonans.

DICARE. *Dedicare.* Dedier.

Id tuo ſculptum ſub limine.
Et tibi ſancitum ſors mea rupit opus.
Proprium aliquid alicui dicare. (der.
DICTERIIS PETERE. *Morder cõ parole.* Broçar
Mordaci diſtringere carmine.
Candidus à ſalibus ſuffuſus felle refugi.
Littera non miſta dicto venenato.
Mordere dictis.

DIES. *Giorno.* Iour.

Summa dies, & ineluctabile tempus.
Lux vltima.
Iubare exorto.
Primo cum lumine ſolis,
Iamque iugis ſumma ſurgebat lucifer Ida,
Ducebatque diem.
Lux alma receſſit.
Aſtra ignea ſurgunt.
Si bis te attigerit terris aurora morantem.
Dies adeſt.
Labente die.
Cum noua diem mortalibus agris.
Aurora extuderit, radiis retexerit orbem.
Primi ſub limine ſolis.
Cum ſe Titan oſtendit. & omnia ſecum.
Lux oculis effulſit melior pars acta diei.
Sole refuſo.
Nox abit & feſſis lux inimica venit.

Reuoluta ruebat.
Matura iam luce dies noctemque fugarat.
Iamque fugatura Titanis coniuge noctem.
Preuius auroræ lucifer altus erat.

DIES FESTVS. *La feſta.* Feſte.

Diem feſtum agere.
Parare feſtum ſolennem.
Conuocare ad feſtum.
Agere feſtum.
Agere feſtum tempus.
Celebrare feſtum annum.
Agere natalem.
Peragere natalem,

DILIGENS. *Diligente.* Diligent.

Multæ ſedulitatis homo.

DILVVIVM. *Diluuio.* Diluge.

Deucalionis aquæ.
Infuſo ſtagnantes æquore campi.

DIMICARE EX EQVO. *Combatter a cauallo.* Battailler a cheual.

Equo congredi, vel dimicare.

DIRVERE. *Rouinare.* Ruiner.

Aequare ſolo vrbis muros.
Vi frangere opes.
Cœpit quaſſata domus ſubſidere.
In proclinatas partes recumbit onus.
Me hoc crimen perdidit.

Eruere vrbem & ęquare ſolo.
Præcipitem ſeſe dare.
Ea lapſa ruinam cum ſonitu trahit.
Vrbem à culmine ſternere.
Fundamēta quatit totāq; a ſedibus Vrbem Eruit.
Traxit iugis auulſa ruinam.
Ferro reſcindere gentem.
Omnia humo fumant.
Vrbes, Mœnia deſtruere.
Vertere ab imo mœnia.
Ingentem domus traxit ruinam.
Res vertere fundo.
Ferro violare omnia.
Ingentes deſolare agros.
Vrbem diruere, Euertere Subuertere. Diſiicere.
Solo aquare vrbem, Perdere, Subruere.
Mœnia Diruere, Deijcere, Concutere, Sternere.

DISCERE. *Imparare.* Apprendre.
Littera eſt nulla oculos morata meos.
Sub quo litterulas diſcere miſſus erat.

DISPERSVS. *Sperſo.* Eſcarte.
Diſperſi iactantur gurgite vaſto

DISPLICERE. *Diſpiacere.* Deſplaire.
Non habet ingratos fabula noſtra choros.

DIVERTERE. *Allogiare.* Loger.
Hoſpitibus ianua noſtra patet.
Adire larem, paruas domos.

Indulgere hoſpitio.
Hoſpitium dare.
Hoſpitio excipere.

DIVES. *Riccho.* Riche.
Qui per ſcelus auget opes.
Opibus potens.
Diues opum.
Diuitijs, & honoribus hauctus.
Opibus ſuperbus.
Diuitijs notanda eſt domus.
Diuitiarum, rerumque potiri.
Condere in horreis.
Quicquid de Lybicis vertitur areis.

DIVIDERE. *Diuidere.* Diuiſer.
Inſula diſcretas perrumpit aquas.

DIVINVS. *Diuino.* Diuin.
Cœleſti ſtirpe creatus.
Diuina ſtirps.
Clara Dei ſoboles.
Satus ſanguine diuum.

DIVITIAE. *Ricchezze.* Richeſſes.
Dant cenſus honores, & amicitias.
Opes rapere, Eripere, *Diripere,* Adimere.
Opes detrahere.
Carpere opes, Auferre.

DOCERE. *Inſegnare.* Enſeigner.
In artes erudire,

Hoc me docuiſti magiſter.

DOCTVS. *Dotto.* Doct.

Doctum, & eruditum ingenium.

DOLERE. *Hauer compaſſione.* Marry.

Indolere malis alicuius.

DOLOR. Dolore. Douleur.

Tacitis doloribus vri.

Animi nubem remouere.

Duris dolor oſſibus ardet.

Tangit dolor animum.

Remota cura, pulſusq; parumper Corde dolor triſti

Seruat ſub pectore vulnus.

Exarſit iuueni dolor oſſibus ingens.

Premit altum corde dolorem.

Dolorem ferro auertere.

DOMARE. *Domare.* Dompter.

Aliquam regionem domare.

Sua ſub iuga mittere.

Debellare ſuperbos.

Populos feroces contundere.

Fera corda domare.

DOMINARI. *Dominare.*

Dominer.

Imperij frena tenere.

Vrbes frenare ſuperbas.

DOMVS. *la Caſa.* Maiſon.

Caſa parua me capit.

Patrii lares, Penates.
Paruos inire Penates.
Tecta alicuius ſubire.
Ponere larem ſuum in loco aliquo.
In noſtrum penetrale receptus.
Sola domum, & tantas conſeruat filia ſedes.
Noua quærere tecta.
Sepſit ſe tectis.

DORMIRE. *Dormire.* Dormir.

Dare ſua corpora ſomno.
Suadet placidos nox humida ſomnos.
Placidi carpere munera ſomni.
Carpere ſomnos.
Dare corpora leui ſomno.
Perſtare pectore ſomnum.
Carpere, firmare ſoporem.
Agere quietem, Ducere.
Captare ſomnos.
Dulci declinare ſomno.
Petere ſomnos.
Laxare membra placida quiete.
Captare ſoporem.
Carpere nocte quietem.
Placidum per membra petere ſoporem.
Somno iacere.
Somnum negare naturę.
Occupat ſopor lumina.

Accipere noctem corpore aut oculis.
Carpere corde quietem.
Inire ſomnos.
Solui in ſomnos.
Languida corpora requieſcunt effuſo ſopore.
Requieſcere nocte.
Dare quietem.
Sopor feſſos irrigat artus.
Ceruix inflexa ſopore,
Placidam membris dat cura quietem.
Suadent cadentia ſydera ſomnos.
Placidam ſopor per membra quietem irrigat.
Sopor feſſos complectitur artus.
Pectore noctem arripere.
Ducere ſomnos.
Leuis ab aſtris athereis delapſus ſomnus.
Aera demouit tenebroſum. & diſpulit vmbras.
Datur hora quieti.
Ponere caput, feſſoſque oculos.
Quies laxauerat artus.
Sommo grauatus.
Preſſit iacentem dulcis & alta quies,
Nec fibris requies datur vlla renatis.
Pellibus incubuit ſtratis, ſomnoſque petiuit.
Placida morte iacere.
Spargere ſomnos cantu.
Seram dedit per menbra quietem.

Anima-

Animalia ſomno.
Laxabant curas, & corda oblita laborum.
Membris dat cura quietem.
Lumina cum placido victa ſopore iacent.
Subit furtim lumina feſſa ſopor.
Somno quieſcere.
Capere munera ſomni.
Frui ſomno.
Trahere, Peragere ſomnos.
Somno iacere grauem.
Requieſcere lecto.
Trahere quietem.

Dos *la Dote.* Douaire.

Inductas exigere dotis opes.

Dvbitare *Dubitare.* Doubter.

Sæpe mihi dubiam traxit ſententia mentem.
Animum ferre in contraria.

Dvbivm. *Dubio.* Doubte.

Exitus in dubio eſt.
Hoc habet dubias in nomine cauſas.
Dubium mentis non habet.
Suſpenſum aliquem tenere.
Vulgi variant labantia corda.
In dubio pectora noſtra labant.

Dvodecim. *Dodeci.* Douze.

Ter quater, Bis ſex.
Addiderat annos ad duo luſtra duos.

Dvrvs

DVRVS. *Dura.* Dur.

Genitus in ſcopulis, Ferreus.

Et tua ſunt ſilicis circum præcordia venæ.

Et rigidum ferri ſemina pectus habet.

E

EBRIVS. *Vbbriaco.* Yure.

BIBAX imprudens vertitur arte meri.

Illius oculique animique nutant.

Valido turbantia vino membra mouent

Dubii ſtantque labantque pedes.

Linguam non tenuiſſe mero.

Multo perfuſus tempora Baccho.

Non dum exhalaſti crapulam.

Cura fugit, & multo diluitur mero.

ECHO. *l'Eccho.* Echo.

Pulſati colles clamore reſultant.

EDERE. *Mangiare.* Manger.

Epulis fungi.

Paſci cibo ſuaui.

Venit ad dapes turba vocata.

Dapibus, cibo fungi.

Ore ferire dulcem eſcam.

Dapibus epulari opimis.

Vertere morſus.

Exiguam in Cererem penuria adegit edendi.
Menſas conſumere.
Leuare famem.
Venit in ora cibus.
Corpora curare cibo.
Cererem, cerealiaue arma expediũt.
Victu reuocare vires.
Impleri pinguis farinę.
Eximere famem epuli.
Dapibus menſas onerare, & pocula ponere.
Malis abſumere menſas.
Explere ſe dapibus.
Cibos apponere menſis.
Violare manu, malisque audicibus orbem.
Modico membra fanere cibo.
Appoſitis cibis abſtinere ora.
Sumere cibis abſtinere ora.
Sumere cibos, Dapes.
Accipere epulas.
Capere munera cerealia.
Dare palato cibos.
Carpere ore pabula alimenta.
Contingere cibos ore.
Dapes dente premere.
Sedet cibus gutture.
Creſcit cibus in ore.

ELOQVENTIA. *Eloquenza.* Eloquence.
Oris facundia culti.

E *Verba*

Verba fluentia liquido curſu.
Mel neſtoreum.
Eloquio populos ſupereminet omnes.
Facundia melle dulcior.
Hyblęo fluitans rratia ab ore.

EMOLVMENTVM. *Vtile.* Proffit.

Habent parua commoda magna morę.
Hoc eſt in lucro.

ENSIS. *Spada.* Eſpee.

Acuto cingi enſe.
Enſe latus cingere.
Diſtringere enſem.
Pectora traiectus enſe non expectato.
Vulnere preſſit humum.
Aptare enſes dextris.
Pracingitur enſe viator.
Lateri enſem accommodare. Aptare.
Subligare enſem lateri.
Stringere mucronem.
Lateri capulo tenus abdidit enſem.
Stricto ferire ferro.
Enſem recludere.
Vagina eripere ferrum.
Strictam aciem offerre.
Capiti ſubdere enſem.
Horreſcit ſtrictis ſeges enſibus.
Patrios recoquere fornacibus enſes.

Micat aureus enſis.
Ferrum acuere.
Humero exuit enſem.
Vagina aptauit eburnea enſem.
Fulmineum enſem ſtringere.
Viribus enſis adactus.
Enſem in ore aduerſo condere.
Enſem tumido in pulmone recondit.
Ferrum retractare.
Caput abſtulit enſe.
Vagina caua fulgentem diripit enſem.
Strictum rotat enſem.
Enſem collo ſuſpendit eburnum.
Subiicere latus gladio.
Latus enſe cingere, Vincire, Reuincire.
Enſem exigere.
Nudare gladium.
Petere ferro, enſe, gladio.

EPISTOLA. *Lettera.* Epiſtre.

Littera ſcripta manu.

Quære in verbo. SCRIBERE EPITAPHIVM. *Epitaphio.* Epitaphe.

Lapis inſcriptis ſtat ſuper oſſa notis.
Signatum carmine ſaxum.
Nomen in marmore ſculptum.
Tumulo ſuperaddere carmen.
Inſculpere nomen defuncti.

Nomina ſcripta tenet tumulus,
Facta ductum memoranda
inſcribuntur extructi ſepulcro.
Lapis carmen habet.
Inſcribere marmora notis.

EPVLARI. *Banchettare.* Banquetter.

Celebrare dapes.
Socios dapibus accipere.
Inire conuiuia.
Mediis parare conuiuia tectis.
Inſtituere dapes vel epulas.
Dapibus epulari opimis.

EQVES. *Caualiero.* Cheualier.

Qui equo vehitur.
Qui curſus equeſtres traducit.
Qui inſtruit curſus equorum.

EQVITARE. *Caualcare.* Cheuaucher.

Equo vehi.
Dorſo ferri equi.
Quadrupe vehi.
Vi pedum quadrupedes citare volucres.
Ad iugum cogere equos.
Equos fumantes ſudore quatere.
Spumantis equi fodere calcaribus armos.
Prouehi equo.
Equo ibat in armis.
Spumantem agitare equum.

EQVVS. *Cauallo.* Cheual.
Alipes, Quadrupes, Sonipes.
Qui fuluum mandit ſub naribus aurum.
Equi ſpirantes naribus ignem.

ERIGERE SE. *Leuarſi.* Leuer.
Membra de duro tollere humo.
Gelida membra leuare humo.
Stratis corripere corpus.
Solio ſe tollit ab alto.

ERRARE. *Fallire.* Faillir.
Saccumbere culpa.

ERRONEVS. *Vagabondo.* Vagabond.
Toto vagari orbe.
Per medias vrbes agitur, ſaltuſque peragrat.
Erro, nis.

ESSE. *Eſſere.* Eſtre.
Me capit vltima tellus.
Roma me vidit.
Aſpicit & vultus Gallica terra meos.
Tua meſſis eſt adhuc in herba.

EVANDER. *Euandro.* Euander.
Palantius heros, Euander.

EVANESCERE. *Suanire.* Eſuanouir.
In tenues oculis euanuit auras.
Tenues receſſit in auras.
Tenues fugit ceu fumus in auras.
Exire in auras, Cedere, Dilabi.

Euaneſcere in leues auras.

EXAMINARE. *Eſſaminare.* Examiner.
Inſpicere aliquid.
Excutere oculis.

EXAVDIRE. *Eſſaudire.* Exaucer.
Pro te mea verba valent, ac tetigere Deum.
Precibus ſuccumbere.
Nulli exauditę Deorum preces tuæ fuerunt.
Votis ſuccedere alicuius.
Annuere optatis.
In ſua vota aliquem trahere.
Audire precantem.
Exaudire preces ſupplicantis.
Accipere preces ſub conditione.
Excipere preces molliter.
Eſſicere preces raras.
Annuere precibus, Fauere.
Flecti, Vinci precibus alicuius.
Spernere, Repellere preces.
Deſerere preces orantis.
Surdas aures oranti præbere.
Preces tangunt, Valent, Pondus habent.
Exaudire orantem.

EXCITARE A MORTE. *Reſuſcitare* Reſuſciter.
Animas reuocare orco.
Reuocari à morte, ab vmbris infernis.
Ad lumina ſurgere vitæ.

Excoriare. *Scorticare.* Eſcorcher.

Tergora diripiunt coſtis, & viſceribus nudant.

Excvsare. *Eſcuſare.* Excuſer.

Hoc non te tutum facit.

Exercere. *Eſſercitare.* Exercer.

Cœſtibus, & iaculis &c.

Brachia dare experienda.

In exilivm mittere. *Bandire.* Bannir.

Relegare aliquem.

Exilio multare.

Iubere fugam.

Adimere patriam alicui.

Demere humum natalem.

Exire. *Vſcir fuora.* Sortir.

Portis ſe efferre.

Excedere terris.

Tecta relinquere.

Erumpere portis.

Excedere adytis.

Se extra tecta ferre.

Efferre greſſum.

Me limina linquunt.

Decedere loco aliquo.

Limen relinquere.

Reuocare gradum, ſuperaſq; euadere ad auras.

Patria decedere terra.

Se tectis effundere.

Reuocare pedem.
Se fundere portis.
Ferre pedes extra limina, efferre.
Exire domo Tecto.
Limine exire, Laribus.
Egredi foribus, Domo.
Tectis prodire, e Domo.

EXONERARE. *Scaricare.* Decargher.

Onus deponere
Animum odiis exonerare ſuum.
Onus omne meum reciſum eſt.

EXPERGEFACERE. *Suegliare.* Eſueiller.

Excuſſus ſomno.
Somnus abit.
Perſoluere membra ſomno.
Excludere ſomnos.
Excludere pectore ſomnos.
Excuti ſomno.
Ex ſomno corripere corpus.
Nox viros, ſomnuſque reliquit.

EXPERIRI. *Far proua.* Eſprouuer.

Fuluum ſpectatur in ignibus aurum.
Nihil inexpertũ, intentatũ, inauſum relinquere.

EXPLICARE. *Eſporre.* Eſpoſer.

Rem omnem pandere ordine.

EXPVLSVS. *Scacciato.* Chaſſe.

Actus ſinibus, expulſus patriis ſedibus.

Apud Danaos nuſquam mihi locus.

EXTENDERE. *Diſtendere.* Eſtendre.

Radice in tanta tartara tendit.

Late frondes,& brachia tendens.

Terra,neq;in vacuã poterunt ſe extendere rami.

Frondes explicat omnes:

EXVERE. *Diſpogliare.* Deſpouillier.

Duplicem ex humeris reiecit amictum.

Et magnos membrorum artus,magna oſſa,
lacertosque nudauit.

Exuuias ponere.

EXVL. *Bandito.* Banni.

Pulſus, fugatus vrbe ſua.

Nos patriam fugimus,&c.

Cui perpetuo patria tellure carendum eſt.

Cui vrbs ſuo non adeunda pede.

Patria me abſtulit error.

Diuerſa exilia,& deſertas quarere terras.

Patria ſua eiectus,vel pulſis.

Exilium pati.

F

FACERE. *Fare.* Faire.

HOC mihi eſt factum.

Actum agere.

Hoc age.

FACILE. *Facile.* Facile.

Pœna non eſt grandis.

FALLI. *Ingannarſi.* S'Abuſer.

Me decipit error.

FALSVM. *Falſo.* Faulx.

Mendax, & fictum.

FAMA. *Fama.* Bruit.

Fama volat, refert.

Rumor agitatis peruolat alis.

It fama.

Rumores facere varios, ſpargere

Fama vulgatur per orbem.

Fama volans domos, & mœnta impleuit.

Fama vulgata totum per orbem.

Fama vagatur.

Rerum fama occupat aures.

Magnas it fama per vrbes.

Fama multiplici populos ſermone replebit.

Vagatur fama per vrbem, Volitat.

Diducitur ſubito per agmina rumor.

Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura.

Nuntia fama ruit, multaſq, allabitur curas.

Mendax vmbrifero rumor volat Ocyus Euro.

Serpit per agmina murmur.

FAMES. *Fame.* Faim.

Longam excoluiſſe famem.

Depo-

Deponere, Vinci fame.
Demere ieiunia, Soluere.
Eximere famem.
Hos improba ventri exegit cœcos rabies.
Pallida ora fame.
Fame rabidus.
Maleſuada fames.
Ieiunia paſcere, Ponere.
Placare. Finire boum cęde.
Famem pellere, Depellere, Repellere.
Leuare famem, Deponere, Exoluere.

FATVM. *il Deſtino.* la Deſtinee.

Sic fata tulerunt.
Sic fata voluere.
Sic fata ferebant.

FAVERE. *Fauorire.* Fauoriſer.

Eſto ęquus miles, facilis, mitis.
Dirigere timidæ nauis iter.
Adeſſe cœptis.
Dexter ades tuo numine.
Linguiſque animiſque fauere.
Dare ſe alicui placidum.
Dirigere media alicuius vela freto.
Propoſito fauore alicuius.
Reſpicere aliquid placato vultu.
Studiis adſis amice meis.
Mite caput, placataque cornua verte huc.

Et des ingenio vela ſecunda via.
Auſpicium dare grande.
Annuere votis.
Vela dare ventis,
Aſpirat primo fortuna labori.
Ferte viam vento facilem, & ſpirate ſecundi.
Dominus tua cœpta ſecundet.
Adſis pede diua ſecundo.
Cœptis ingentibus adſis.
Conſulite, & rebus ſuccurrite duris,

FEBRIS. *la Febre.* Fiebure.

Torrentur febribus artus.

FELIX. *Felice.* Heureux.

Qui felici vtitur auſpicio.
Multo melior tua ſors mea eſt.
Habent ventos mea vela ſecundos.
Placato poſſum non miſer eſſe Deo.

FERTILIS. *Fertile.* Fertille.

Terra potens vbere glebe.

FIBVLAE. *Fibbia.* Crochetz.

Vincla relaxare tunica.

FIDELITAS. *Fedelta.* Loyaute.

Habere fidam manum, ſociosque fideles.

FIDES. *la Fede.* Foy.

Fidem ſeruare.
Rumpere fidem.
Intemerata fides.

FIGVLVS. *Vaſaro.* Potier.

Alter humum de qua finguntur pocula monſtrat
Quaque docet liquido teſta ſit apta mero.

FINDERE. *Fendere.* Fendre.

Cuneis fiſſile robur ſcindere.
Findere cuneis.
Quadrificam quercũ cuneis ſcindere.
Rimam facere.

FINIS. *Fine.* Fin.

Venire ad vltima.
Exiit emeritis curſibus amnis.
Operis faſtigia ſumma.
Finem habet labor.
Littera defeſſo pollice ſiſtit opus.
Finem facere cantandi.
Prima mei pars eſt exacta laboris.
Dare finem laboribus.
Donec longa dies perfecto temporis orbe Venerit.
Facere modum.
Finem ponere, Imponere.
Finis adeſt.
Finem quærere, Habere.
Dirimere ſanguine bellum.

FIRMVS. *Fermo.* Ferme.

Sunt rata pacta.

FISTVLA. *il Flauto.* Fleuter.

Dat tibia ſonos.

FLAGELLARE *Battere.* Fouetter.

Crudeli verbere lacerare terga.

Sua terga percutienda dare.

FLAGITIVM. *Furfantaria.* Forfait.

Ingenio non abeſt tuo ſcelus.

A culpa mea facinus abeſt.

Hoc eſt non leue crimen.

FLORERE. *Fiorire.* Fleurir.

Formatis aperitur floribus arbos.

FLORES. *Fiori.* Fleurs.

Motis flores cecidere capillis.

Purpureis collucent floribus agri.

Variis florum data nexa coronis.

Variis florentia limina ſertis.

Mollibus intexens ornabat cornua ſertis.

FLVVIVS. *Fiume.* Fleuue.

Amnis in mare prorupit.

Aggeribus ruptis ſpumeus amnis.

Flumen medio caput extulit alueo.

Spumis late exuperat amnis.

Lacu fluminis ſe condidit alto.

Refluit exterritus amnis.

Sedatus amnis ſe condidit alueo.

FOEDVS. *Confederatione.* Alliance.

Fœdus componere, Inire, *Concipere*

Iungere dextras.

Coire in amicitiam.

Iungere fœdera, Firmare.
Cogere in fœdera, in concordiam.
Coniungere dextram dextra.
Iungere hoſpitio dextra.
Fœdus pangere.
Pacem æternam pactoſque hymeneos exercere.
Pacem æterno fœdere iungere.
Gentes ętherna in fœdera mittere.
Inuio labile pignus pacis.

FOEDVS VIOLARE. *Romper la pace.*
Rempre alliance.

Fœdera ſoluere, Rumpere, Abrumpere.
Fallere dextras.
Exciderant animis fœdera.
Relinquere alicuius hoſpitia.
Conceptum excutere fœdus.
Fœdera turbare.

FOEDERE CONIVNCTVS. *Confederato.*
Allie.

Alicui fœdere iunctus.

FORMIDARE. *Hauer paura.*
Caindre.

Trepidare metu.
Ore tremente ponere metum.
Me nullo ſollicitante metu.
Formidinem exuere, Deponere.
Deponere metum.

Geli-

Gelidus per ima cucurrit oſſa tremor.
Terrorem percellere.
Comas rigere.
Pauorem occupare.
Omnes metus ſubiicere pedibus.
Mæſtum timorem mittere.
Lenire timorem.
Soluere metus.
Soluere corde metum.
Tremefacta nouus per pectora cunctis.
Inſinuat pauor.
Præcipites metus attrahit.

FORMOSA. *Bella.* Belle.

Flagrantes perfuſa genas, cum plurimus ignem.
Subiecit rubor, & pudefacta per ora cucurrit.
Alba Roſa, tales virgo dabat ore colores.
Præſtanti, corpore nympha.
Forma pulcherrima virgo.

FORMOSVS, *Bello.* Bean.

Præſtanti facie vel forma.
Egregia forma ſplendens.
Forma ſuperare aliquem.
Ante omnes forma pulcher.
Egregius forma iuuenis.
Iuuenis inſignis facie.
Præſtanti corpore.

FOVERE. *Couare.* Couuer.

Gallinæ plumis oua fouenda dare.

FRAENARE. *Brigliare.* Brider.

Torquere frænis ora fugacis equi.

Ferocis equi luctantia colla retorquere.

FRENDERE. *Strider co i denti.* Grincer les dents.

Tremunt ſub dentibus artus.

FRIGIDVS. *Freddo.* Froid.

Frigidior glacie.

Glacialem arctum experiri.

Frigore lapſa cadunt folia.

Concreſcunt currenti in flumine cruſtæ.

Vndaque iam tergo ferratos ſuſtinet orbes:

Puppibus illa prius patulis, nunc hoſpita plauſtris.

Caduntur que ſecuribus humida vina.

FRVCTVS. *Frutto.* Fruict.

Præmia telluris.

FVCARE. *Belletarſi.* Farder.

Fucare colorem.

FVGGERE. *Fuggire.* Fuir.

Facere fugam. Non fit fuga.

Fugam capere.

Turpia fœmineæ terga dedere fugæ.

Fuga vincere aliquem.

Arripere fugam. Dare ſe fugæ.

Corripere fugam, Feſtinare, Agitare, Colorare.

F *Dare*

Dare terga, Vertere.
Late terram conſternere tergo.
Fugam ſubſidio ſubit.
Mille fugit, refugitque vias.
Medios fugere per ignes.
Deeſt terra fuga.
Dato vertere veſtigia tergo.
Tenere fugam.
Terga fuga mandare.
Texere fugas.
Maturare fugam, Tentare.
Per medios hoſtes fugam tenere.
Pedibus timor addidit alas.
Et conuerſa fuga per muros agmina venit.
Hoſtes agere verſos.
Conuertere fugam, Petere.
Dare verſa terga.
Dare terga in fugam.
Præbere tetga fuga.
Fuga ſalutem quærere.
Fugam capere.
Pedibus ſalutem petere.
Referre pedem.
Retroferri, Gradus ferre retro.
Quærere fugam.
Præripere fugam.

FVLCIRE. *Appoggiare.* Appoyer.

In te omnis domus inclinata recumbit.
Te mea ſuppoſita eſt veluti trabe fulta ruina,
Nullo fulcimine nixus.
Poſitum reſpice fulta caput.
Inhærere humeris alicuius.

FVLGETRVM. *il Lampo.* Eſclair.
Deus rutilas per nubila flammas ſpargit.
Crebris micat ignibus æther.
Ingeminant abrup tis nubibus ignes.
Flammis cælum æthera miſcet.
Ignes in æthere fulgent.
Percurrunt aera nymbi.
Vibratus ab æthere fulgor cum ſonitu venit.

FVLMEN. *Fulmine.* Fouldre.
Hinc tonat, hinc miſſis abrumpitur ignibus æther.
Flagranti telo deijcere.
Fulmina moliri dextra.
Mittit fulmina læua polo.
Arma Iouis.
Fulmine adigere ad vmbras.
Fulmina torquet aſtripotens.
Fulmine deiecti fundo voluuntur in imo.

FVMARI. *Fumare.* Fumer.
Dare fumos.

FVMOSVS. *Fumoſo.* Fumeux.
Tecta ſubeunt nigro deformia fumo.

Caminus cœlum ſubtexit fumo.

FVMVS. *Fumo*. Fumee.

Ater ad ſydera fumus erigitur.

FVNDAMENTVM. *Fondamento*. Fundement.

Fundamenta locare.

FVNERA. *L'eſſequie*, Funerailles.

Fertur in exequias penetrales.

Dare exequias.

Soluere iuſta alicui, ferre.

Dare miſeris omnia miſta rogis.

Exequias rite facere.

Decorare ſupremis muneribus.

Iuſta funera ducere.

Inſtaurare alicui funus.

Prætexere funera.

Exequias ſoluere.

Soluere iuſta, Peragere, Ferre.

Dare munera funeralia.

Ferre dona cineri, in cineres.

Reddere tumuli honores.

Facere exequias.

Ferre dona ſepulcro.

Dare in exequias munus.

Dare iura vmbris.

FVTVRVM. *l'Auuenire*. L'Aduenir.

Res quæcunque cadent, &c.

Cauta ſpeculator mente futuri.
Caſus ſcire futuros.

G

GALEA. *Elmetto*. Heaume.

GALEA *tegi*.
GALLVS. *Gallo*. Cocq.
Prenuntius ales diei.
Criſtatus ales.
Excubitorque diem cantu prædixerat ales.
GARRIRE. *Garrire*. Iaſer.
Ad rigidos lingua parata ſonos.
Garrire cum aliquo.
GAVDIVM. *Allegrezza*. Ioye.
Pertentat gaudia pectus, mentem.
GELV. *Gelo*. Gelee.
Maris aſtricto coit unda gelu.
Glacie riget horrida barba.
GEMELLVS. *Gemello*. Gemieau.
Prolem gemellam dare.
GEMERE. *Soſpirare*. Gemir.
Ingentem gemitum dare ab imo pectore.
Gemitu tectum omne replebat.
Dare gemitum.
Trahere gemitum corde.

Edere gemitum alto de corde.
Ducere ſuſpiria ab imo pectore.
Suſpirat ab imo pectore.
Suſpiria referre, Repetere.
Trahere ſuſpiria.
Haurire ſuſpiria.
Suſpiria mouere, Ducere.
Suſpiria verſare.

GEMITVS. *Gemito.* Gemiſſement.

Luctus, gemituſque ſonabat.
Iamque domo lacrymas angulus omnis habet.

GENERARE. *Ingenerarſi.* Engendrer.

Quæ te tam læta tulerunt ſæcula?
Qui tanti talem genuere parentes?

GENV. *Ginocchio.* Genouil.

Quà crus eſſe incipit, & qua mollia nodoſus facit internodia poples.

GENVA FLECTERE. *Ingenocchiarſi.* s'Agenouiller.

Suppliciter poſito genu procumbere.
Procumbit pronus ſubmiſſo genu.
Nixus genu.
Genibus volutari.

GLACIES. *Ghiaccio.* Glace.

Rura pandit hyems gelu.
Aggerribus niueis informis, & alto Terra gelu latet.

Pluuia contriſtat frigore cœlum.
Vnda ferratos tergo ſuſtinet orbes.

GRANDIS. *Grande.* Grand.

Omnia ſunt humeris inferiora tuis.
Ex humili ſceptra tuliſſe loco.
Vaſta ſe mole ferebat.
Ingenti mole homo.
Mole valere.
Totamque infuſa per artus.
Mens agitat molem, & magno ſe corpore miſcet.
Viros ſuperemmet omnes.
Hunc habet, atque humeris extantem ſuſcipit altis.

GRANDO. *Grandine.* Greſle.

Multa grandine nimbi culminibus crepitant.
Cum ſæpe nigrantem.
Ægida concuteret dextra, nymboſque cieret.
Multa grandine nymbi in terram præcipitant.

GRATIAS AGERE. *Ringratiare.* Remercier.

Meritas agere grates.
Grates dignas pendere.
Gratias agere, habere alicui.

GRAVIDA. *Grauida.* Groſſe.

Mulier, quæ fert ventrem, Gerit, Geſtat.
Venter eſt tumidus pondere.
Grauida inſto pondere.

Ferre vtero.
Ferre vteri ſemina,
Ferre ventrem, fœtum, pondera.
Portare onus vteri.
Grauitas tendit vterum.
Eſſe intra viſcera.
Teneri vtero.
Fœtus latet in corpore.
Auferre onus vtero.
Soluere partus.
Grauidus pondere venter.

GRAVIS. *Graue*. Graue.

Homo ſeueri ſupercilij.

GRVS. *Grue*. Grue.

Quæ Pygmeo ſanguine gaudet auis.
Palamedis auis.

GVBERNARE. *Gouernare*. Gouuerner.

Regere alicuius habenas.
Imperij frana tenere ſui.
Eſſe ſub duce aliquo.
Imperio, ſceptriſque regere.
Eius nutu eunt res.
Terra eſt ſub illius imperio.
Regere imperio populos.
Placida populos in pace regebat.

GVLOSVS. *Goloſo*. Gourmand.

Cui in ſolo viuendi cura palato eſt.

GVRGES. *Gorgo*. Gouffre.

Imo barathri gurgite vaſtos ſorbet in abruptum fluctus.

Vaſta voragine gurges æſtuat, atque omnem eructat arenam.

Vortices rapidi.

H

HABENA. *Briglia*. Bride.

HABENIS *equos flectere.*
Immittere habenas.
Detorquere celeriter habenas equi.
Remittere fræna equo.
Manibus moliri habenas.
Laxas dare habenas.
Lora tenere.

HALITVS. *Fiato*. Aleine.

Creber anhelitus artus quatit.

HELENA. *Elena*. Helene.

Quæ fecit iratos rapta puella duces.
De qua inter virum vtrumque pugna fuit.

HERCVLES. *Ercole*. Hercules.

Tyrinthius heros.
Ioue natus.

HOMERVS. *Homero*. Homere.

Mæonides, Belli Troiani ſcriptor.

HONESTAS. *Honeſtà*. Honneſtete.

Placido reuerentia vultu.

HONOR. *Honore*. Honneur.

Dare decus.

Honorem reddere.

Honeſti gloriam reddere.

Magno id eſt in honore.

Hæc ſunt monumentis miſta virorum doctorum.

Numen adorare Dei.

Meritos inducere honores.

Miro honore colere.

Celebrare honorem.

HONORATVS. *Honorato*. Honore.

Sublimi qui fertur vertice.

HONORE PROSEQVI. *Honorare*. Honorer.

Palmaque nobilis.

Terrarum dominos euehit ad Deos.

Tergeminis tollere honoribus.

HORATIVS. *Horatio*. Horace.

Lyrici Theia muſa ſenis.

HORROR. *Horrore*. Horreur.

Scelus vnda refugit.

Sæuus circumſtetit horror.

Frigidus horror membra quatit.
Horreſco referens.

HORTARI. *Animare*. Enhorter.

Viros in arma ſuſcitare.

HORTVS. *Giardino*. Iardin.

Hortus odoratis cultiſſimus herbis.

HOSPES. *Hoſpite*. Hoſte.

Hic noſtris ſucceſſit ſedibus hoſpes.
Indulgere hoſpitio.

HOSPITALITAS. *Hoſpitalità*. Hoſpitalitè.

Vti alicuius domo.
Vti hoſpitio.
Hoſpitem admittere.
Excipere hoſpitio, Conſidere.
Hoſpitium ſeruare, Prabere.
Habere hoſpitio.
Excipere hoſpitio, Domo.
Recipere tecto.
Accipere hoſpitio.
Dare hoſpitinm.
Non habere fores oppoſitas.

HOSTIS. *Inimico*. Ennemy.

Ferus eſt nobis inimicus crudelis, & hoſtis.

HVMANVS. *Humano*. Humain.

Patria pietatis imago.

HVMARE. *Sepelire*. Enterrer.

Corpora

Corpora tumulo ſuccedunt.
Corpore premere humum.
Condere mortuum humo.
Defodi humo, terra.
Mandare corpora inhumata terra.
Corpora terra infodere.
Inhumata rogis dare corpora.
Mandare ſcrobibus ſubactis.
Alicuius onerare membra ſepulcro.
Honorem tumuli exhibere alicui.
Extremo tumuli decorare honore.
Sepulcro reddere.
Dare membra ſepulcro.
Condere humi.
Alicui ſupremum indere honorem terra,
Condere ſub ſolo, ſub tumulo.
Mœrentes altum cinerem, & confuſa ruebant
Oſſa focis, trepidoſque onorabant aggere terra.
Aggeritur tumulo tellus, animamque ſepulcro
Condidimus.
Sedibus inde ſuis effert, conditque ſepulcro.
Exanimum corpus humare.
Sepulcrum arboribus congerere, & educere cœlo.
Ingenti mole ſepulcrum ponere alicui.
Decorare ſepulcro aliquem.
Oſſa tenet tellus ſepulcro.
Marmore ſub duro ſepultus.

Patrio

Patrio oſſa repoſita ſepulcro.
Corpus humo tegitur.
Decorare ſupremis muneribus.
Corpus & arma inſpoliata feram tumulo.
Imponere ſepulcro.
Solo credere.
Humo ponere.
Oſſa tegit tellus.
Contegit oſſa ſolum.
Oſſa humo premuntur.
Terra cineres accipit.
Tumulus oſſa tegit.
Condere oſſa, corpus, membra ſepulcro.

HYEMS. *Inuerno.* Hyuer.

Hyems adoperta gelu.
Hyberna frigora.
Brumę.
Sęuit hyems.
Frigore ſaxa rumpuntur.
Glacies curſu fręnat aquam.
Et glacialis hyems.
Aquilonibus aſperat vndas.
Cum triſtis hyems Aquilonis inhorruit.

I

IACENS. *Colcato*. Coulche.

STRATVS *gremio telluris.*
Recumbere ſponda.
Accumbere toris.
Offenſo procumbere pede.
Fuſus per herbam.
Reuolutus arena.
Recumbere in antro.
Fuſus humi, totoque ingens extenditur antro.
Paſſim vino, ſomnoque per herbam
Corpora fuſa iacent.
Componere ſe ſponda.
Strato diſcumbere ſuper oſtro.
In gramine ponere corpus.

IACERE. *Gittare*. Ietter.

Corpora fundere humi.
Iaculari puppibus ignes.
Denſos fertur moriturus in hoſtes.
Pronum ſternere ſolo.

IACVLARI. *Dardeggiare*. Darder.

Dirigere ſpicula in aliquem.
Iaculum emittere in auras.
Valido torquere pila lacerto.
Exertere brachia telo.
Telum torquere.

Adducere

Adducere arcum.
Ætherias telum coutorſit in auras.
Tela dirigere in aliquem.
Proijcere tela manu.
Lenta lacertis ſpicula contorquent.
Adducto torquere haſtas lacerto.
Toto confixus corpore telum.
Toto connixus corpore telum conijcit.
Summa telum vibrat ab arce.
It haſta per tempus ſtridens.
Traiectoque haſit tepefacta cerebro.
Tela in aliquem conijcere.
Intendere ſagittam.
Intorquere haſtam, iaculum.
Miſsile ferrum vibrare.
Magnis emittere viribus haſtam.
Ferrum præfixum iaculo vibrare.
Haſtaſque reductis prætendunt dextris, & ſpicula vibrant.
Manu ſpargere haſtilia.
Spicula cõuerſo fugientia dirigit arcu.
Celeres arcu tentare ſagittas.
Tremulum excuſſo iaculum vibrare (lacerto.
It toto turbida cœlo.
Tempeſtas telorum, ac ferreus ingruit imber.
Lenium valido torquere haſtile lacerto.

IGNIS. *Fuoco.*

Feu.

Sonat accenſis ſpica focis.
Flammas ore vomere.
Vulcanus ſuperat domum.
Incendia miſcere.
Flammas ad culmina domus iactare.
Corpora ignibus dare.
Dant clara incendia lucem.
Flammas excuſsit ſilice.
Eruere ignem ex ſilice.
Exuperant flammæ.
Excutere ignem.
Furit aſtus ad auras.
Scintillam ſilicis excutere, & rapere in fomite flammam.
Ingentem cœlo ſonitum dedit, inde ſecutus.
Per ramos victor, perque alta cacumina regnat.
Vrbs igne cecidit.
Igni dare.
Vulcania acies.
Silicis ſcintillam excutit Achates.
Suſcepitque ignem foliis, atque arida circum &c.
Nutrimenta dedit rapuitque in fomite flammam.
Flammas miniſtrare.

Cingere flamma focum.
Flamma furentibus anctris incenditur.
Reſlinguere fontibus ignes.
Ilicet ignis edax, ſumma ad faſtigia vento
Voluitur.
Exuperant flammę, tenues.
furit aſtus ad auras.
Aris imponere ignem.
Attollit globos flammarum & ſydera lambit.
Flamma furentes per culmina
voluuntur.
Subiiciunt verubus prunas.
Rapiunt focis penetralibus ignem.
Incendia vires indomitas poſuere.
Vomere tardum fumum.
Impoſitum cinerem, & ſopitos.
ſuſcitat ignes.
Pars quærit ſemina flamma.
Abſtruſa in venis ſilicis.
Quæ rapidus flammis ambit
torrentibus amnis.
Flamma ſuggeritur coſtis vndantis aheni.
Efflare faucibus ignes.
Faucibus ingentem fumum.
Euomit, inuoluitq; domum caligine cæca.
Per ignes præcipiti ſe iecit ſaltu.
Ignem ad faſtigia iactant.

Fornacibus ignis anhelat.
Faucibus accenditur atris.
Vulcanus fert fauillam commiſtam ad aſtra.
Mœnia iungere flammis.
Ardentes tedas alii ad faſtigia iactant.
Moliri ignem.
Oculis iuuat acribus ignis.
Flamma recens parua ſparſa reſedit aqua.

IGNOSCERE. *Perdonare.*
Pardonner.

Dare veniam culpæ.
Cum venia ſcripta qualiacunque legi.

ILLICITVM. *Illecito.* Illicite.

Fas prohibet illud.
Non faciendum.

ILLVCESCERE. *Schiararſi.*
Eſclairer.

Lumen thalamos circundat.
Piceum fert humida lumen teda.

IMPATIENS. *Impatiente.*
Impatient.

Indocilis pauperiem pati.

IMPEDIRE. *Impedire.*
Empeſcher.

Prohibere egreſſus alicuius.
Obſtare, obeſſe eunti.

IMPERARE. *Commandare.*
Com-

Commander.
Dare mandata.
IMPERFECTVM. *Imperfetto.*
Imparfaict.
Relinquere aliquid ſine fine.
Pendent opera interrupta.
IMPERIVM. *Imperio.* Empire.
Imperio premere populos.
Grauidus imperiis.
Dum regnum vigebat.
Regnum adimere.
Capeſſere ſceptra tradita.
Imperii fines perferre.
Adiicere imperio regna, ſubiicere.
Imperium deferre.
Deſtinare imperium.
Committere imperium alicuius fidei.
Capere imperii frena.
Capere regna.
Capere moderamina rerum.
Regere opes.
Moderari imperii frena.
Potiri ſceptro.
Frena tenere ſui imperii.
Tenere regna.
Seruitio premere.
Regere populum ſine vi.

In pace placida regere populum.

INPOSSIBILE. *Impoſſibile.*

Impoſsible.

Quod fieri non poteſt.

Materia vires exuperante meas.

IMPROBVS. *Scelerato.*

Meſchant.

Scelere ante alios immanior omnes.

IMPVDENS. *Suergognato.*

Impudent.

Qui nullo pudore tangitur, mouetur, auertitur.

Cuius fugit ab ore pudor.

INCEDERE. *Caminare.*

Marcher.

Veſtigia furtim ferre ſuſpenſo taciturna gradu.

Emetiri longi orbis iter.

Premere terram pede.

Ferre ſuſpenſos gradus.

Veſtigia nuda ſiniſtri inſtituere pedis.

Veſtigia firmare, Figere, Remouere.

Iacere pedes.

Et mare per medium fluctu
ſuſpenſa tumenti.

Ferret iter, celeres nec
tingeret ęquora plantas.

Rapidis ferri paſſibus.

Ferre greſſum, gradus.

Ferre

Ferre iter in arua.
Ferre gradu corpus.
Ferre pedem greſſus.
Parare viam.
Ponere pedes referre.
Perplexum iter reuoluere.
Veſtigia improperata refert.
Veſtigia retro obſeruata legit.
& greſſus effugit euntes.
Vtque pedem primis infans veſtigia plantis
Inſliterat.
Suſpenſos ponere gradus.

INCITARE. *Incitare.* Inciter.

Reficere in pralia pulſos.
In pralia ſaua.
Suſcitat & ſtimulis haud mollibus incitat iras.

INCLVDERE. *Inſerrare.*

Enfermer.

Stabulis ſupponere pecus.

INCREDIBILE. *Incredibile.*

Incroyble.

Ratam, Quamuis acciderint, non habitura fidé.

INDOMITVS. *Indomito.*

Farouche.

Equus ceruicis rigida.

INEBRIARE. *Imbriacare.*

Enyurer.

Vino graues compeſcere dolores.

INFAMIA NOTATVS. *Infamato.* Diffame.

Diſtrictus nota aliqua.

INFERI. *Inferno.* Enfer.

Tartareę domus.
Phlegethontis aqua.
Stygiæ paludes.
Nudæ vmbræ.
Aquę infernæ.
Tartarea vallis.
Tartarei ſinus.
Infernas adire aquas.
Infernæ ſedes.
Lethæi fluminis vnda.
Tartareæ ſedes, atque oſtia Ditis.
Inferni lacus.
Ditis infernas adire domos.
Auerna per alta congreſſus alicuius petere.
Portus accedere Auerni.
Tenebroſa palus.
Acherontis vel ſtygis lacus.
Tartara nigra.
Fauces Auerni.
Vndę tartarei Acherontis.
Cocyti ſtagna.
Tartareus Phlegethon.

Erebi amnes:

INFINITVS. *Infinito.* Infini.

Sine numero.

INFIRMVS. *Debole.* Infirme.

Male fortis.

INFORTVNATVS. *Sfortunato.* Malheureux.

Nulla naſcenti ſtella proſpera, leniſque fuit.
Non venus affulſit, non illa Iupiter hora.
Pronuba, Teſiphone thalamis vlulabat in illis.
Et cecinit mœſtum deuia carmen auis.
Sūt ſepulchrali lumina mota face.
Imponit capiti plurima dira meo.
Qui omen habet.
Quem Iouis ira premit.
Te facta impia tangunt.
Cuius capiti omnes infauſta canunt.

INFORTVNIVM. *Malaugurio.* Malehur.

A parte læua mœſta volauit auis.
Rami poſitis frondibus lugent.
Nulla dulce queruntur aues.

INGENII ACVMEN. *Buon ingegno.* Buon eſprit.

Ingenii acies.
Magnus ingenio.
Præditus ingenio.

In quo ſumma eſt facultas ingenij.
INIVSTVS. *Ingiuſto*. Iniuſte.
Contemptor vqui.
IN LITTERIS OPERAM PONERE.
Studiare. Eſtudier.
Ingenuis artibus vacare.
Aſſuetus eſt in ſtudijs mollibus.
Ingenuas caput efferre per artes.
Animos aptare ſtudijs.
Studijs teneri.
Tentare ſtudia.
Studijs agere vitam.
Intendere animum ſtudijs.
Redire cum literis in gratiam.
Reuerti ad muſas.
Reuerti ad numeros.
Redire in artes.
Retentare ſtudia.
Muſas colere.
INQVINARE. *Imbrattare.*
Souiller.
Pias ſcelerare manus, Fedare, Commaculare.
INSANIRE. *Infuriarſi.*
Enrager.
Furore inſano correptus.
Agi furiis.
Dolore amens.

Ignes concipere amentia.
Caco raptus amore furit.
Furiata mente ferebar.

INSVLA. *Iſola.* Isle.

Stabilis medio ſedet inſula ponto.

INSVPER. *Diuantagio.*
Dauantage.

Addere inſuper.
Accedit hoc ad illud.
Pudor eſt vlteriora loqui.
Adde quod.

INTEGRVM. *Intero.* Entier.

Omnibus ſuis numeris conſtans.

INTELLIGERE. *Intendere.*
Entendre.

Hoc meas peruenit ad aures.
Impulit aures maternas luctus.

INTERROGARE. *Interrogare.*
Interroguer.

Voce ſua voces alicuius elicere.

INTRARE. *Entrare.* Entrer.

Tectis ſuccedere.
Tecta, vel ad tecta ſubire.
Succedamus vrbi.
In domus limina irrumpere.
Muro ſubire.
Succedere penatibus.

Irrum-

Irrumpere aditus.
Intrare domum, Caſam.
Adire limen.
Inferre pedes in limina.

INVIDIA. *Inuidia.* Enuie.

Abiit de corpore liuor.

IRA. *Ira.* Couruoux.

Cohibe iras.
Ira ſubit illum.
Mouere iras alicui.
Ponere iras fideliter.
Si fugerit ira vires ſuas.
Queque quieſcebat immota reſæuit ira.
Acuere furorem.
Aggerare iras.
Arrigere iras ſtimulis.
Sibi induere iras.
Iras colligere, Ponere, Mulcere, Cohibere.
Placare animos, & temperare iras.
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.
Animum incendere dictis.
Producere longiores iras.
Conceſſi in iras.
Exardere.
Feruidus ira.
Igneſcunt iræ.
Immani concitus ira.

Mens

Mens æſtuat ira.

IRE. *Andare.* Aller.

Greſſus ferre aliquo.

Ferre pedem.

Contendere aliquo.

In ioca ferri.

Petere patriam.

Contendere patriam.

Dirigere greſſum.

Abitum parare.

Ferre iter.

Proripere ſe aliquo.

Tendere aliquo.

Agere ſe.

Efferre pedem.

Aliquo vertere curſus.

Quo tenetis iter.

Ire pedes. pro Ire pedibus.

Celare curſus.

Ferri in aliquem.

Radere iter.

Metiri iter.

Viam ſecare ad aliquē.

Vehi aliquo.

Agere viam, Carpere, Tentare,

Veſtigia firmare, Torquere.

Signare, Figere Premere veſtigia.

Facere iter per aliquem locum.
Pelago petunt Troiam.
Carpere viam.
Suſceptum perficere iter.
Greſſus glomerare ſuperbos.
Incedere alicuius greſſu.
Veſtigia ponere arena.
Dirigere aliquo curſum.
Secare viam.
Ignotas tentare vias.
Is ſe primum agebat.
Fortuna in patriam negat reditum.
Larem paruoſque penates redire.
Se ad alicuius limina perferre.
Ferri regione viarum.

IRRISVS. *Burlato.* Mocque.

Ad lunæ lumen riſus is eſt.
Illudere aliquem.

INTRARE. *Entrar con impeto.* Ruer.

Medios moriturus in hoſtes, Irruit.
Mediis ſe immiſcuit armis.
In medias dat ſeſe acies.

ITER. *Via* Chemin.

Tritum ſpatium.
Media tenere vrbis iter.
Rumpere viam.

Quæ via ducit in vrbem.
Strata viarum.
Viam ſuam euadere.
Scindere viam.

ITERFACERE. *Caminare.*
Caminer.

Carpere iter.
Premere humum.
Longam ire viam.
Iter emetiri.
Carpere vias pede volucri.
Greſſus ferre, Inferre.
Summo veſtigia pondere ſignare.
Totum percenſuit orbem.

IVDICARE. *Giudicare.*
Iuger.

Res eſt arbitrio non dirimenda meo.
Pagina iudicium tuum ſubit.

IVGVM. *il Giogo.* Ioug.

Vocare ſub iuga, venire, Trahere, Ducere, Ire.
Colla iugis ſupponere.
Præbere colla iugo.
Ad iuga vocare.
Dare colla iugo premenda.
Supponere tauros oneri.
Imponere iugum.

Preme-

Premere aratro collum.
Aratra ſubire.
Iugo venire ad aratra.
Subducere oneri colla.
Detrectare iugum, aratrum.
Colla iugo ſubtrahere.
Submittere colla iugo.
Aratro adiungere.
Soluere iugis vincula.
Agere ſub iugis.
Succumbere aratro.
Subtrahere collo iuga.
Rumpere iugo vincula.

IVCVNDITAS. *Giocondità.*
Plaisir.

Canere ad veteres verba iocoſa modos.

IVCVNDVS. *Giocondo.*
Plaiſant.

Multi fabula plena ioci.
Habet multa iocoſa liber.

IVNCTVRAE. *Giunture.*
Ioinctures.

Iunctura tabula dabant.

IVNGERE SE. *Congiongerſi.*
Ioindre.

Se lateri alicuius glomerare.

IVPITER. *Gioue.* Iuppiter.

Diuum.

Diuumque hominumque rex.

IVRARE. *Giurare.* Iurer.

Nubila promiſſi ſtix mihi teſtis erit.

Per mare, per terras, per tertia nomina iuro.

Per iubar hoc ſolis radiis inſigne coruſcis, Iura-(uit.

Iurare ſtygias vndas.

Superos teſtari.

Terram, mare, Sydera iuro.

Ad iuro ſtygii caput implacabile fontis.

Per ſuperos & ſi qua fides tellure ſub ima eſt.

Per freta iuro terramque potentem.

Stygii per flumina fratris Annuit.

Meque Adſtringam verbis in ſacra dura meis.

IVRGIA. *Conteſe.* Querele.

Venit querela.

Querelis aſſurgit, & irrita iurgia iactat.

Diſcordia, Lites.

Contentiones.

Querela damnoſa.

Litigioſa iurgia.

IVSTE. *Giuſtamente.*

Iuſtement.

Sine crimine.

Sine labe.

IVVENTVS. *Giouentu.*

Ieuneſſe.

Iuuenilibus annis.

Primæuo corpore, flore.
Iuuenili robore.
Viridi iuuenta, Prima:
Primæuo flore iuuentus.
Puer leuioribus annis.
Primo æuo.
Et dum prima nouis adoleſcit frondibus ætas.
Primis ab annis.

L

LABES. *Macchia.* Tache.

LÆSIS *maculas de veſtibus aufert.*
Eximere labem.

LAC. *Latte.* Laict.

Vbera ſugere.
Lacte ali.
Dare lac alicui.
Vbera plena premere.
Pronus lac bibit agnus ouis.
Matris ab vbere raptus.

LACRIMAE. *Lacrime.* Pleurs.

Labitur ex oculis tum quoque gutta meis.
Miſcuit hac lacrymis triſtia dicta meis.
Lacry-

Lacrymas animi dare ſigna ſui.
Lacrymis immaduere genae.
Lacrymis nullus eſt modus.
Larges effundere fletus.
Lacrymis fari obortis.
Lacrymas non retinere.
Lacrymas dare, voluere.
Sinum lacrymis impleuit obortis.
Voluere lacrymas per ora.
Largo fletu ſinus, & ora rigabat.
Largos ciere fletus.
Vultum lacrymis, atque ora rigare.
Lacrymas oculis perfundere.
Guttis humectare grandibus ora.
Spargitur tellus lacrymis.
Effundere fletus.
Moueri fletibus.
Ducere voces in fletum.
Flumina increſcunt lacrymis.
Ducere choros flendo.
Rigare ora largo imbre.
Effundere lacrymas inanes.
Abſtergere lacrymas.
Temperat à lacrymis.
Oculos lacrymis ſuffundere.
Effuſus lacrymis, longoſque ciebat.
Incaſſum fletus.

Ire in lacrymas.
Non lacrymis caruere genę.
Demi lacrymas.
Lacrymas ciere.
Longas flendo ducere horas.
Effuſa genis lacryma.
Lacrymas perferre.
Perculſi mente dederunt lacrymas.
Fletu conceſſus animus.
Cum alicuius lacrymis lacrymas ſuas confundere.
Lacrymas per ora voluta re.
Lacrymis humet arena meis.
Perque ſinus lacrymæ fluminis inſtar eunt.
Hument incultæ fonte perenne genæ.
Lacrymis oculi funguntur obortis.
Lumina noſtra madent.
Lacrymis aliquem proſequi.
Lacrymæ per amantia lumina manant.
Lacrymas oſſa bibere meas.
Lacrymis oculi rorantur obortis.
Lacrymæ deerant oculis.
Nec grauidæ lacrymas continuere genæ.
Nec lacrymas oculi tenuere cadentes
Lacrymarum gurgite plangere aliquem.
Lacrymis immobilis.

Lacrymis perfundi.
Spargere lacrymas.
Spargere ſinus imbre.
Lacrymarum flumina mittere.
Lauare lacrymis vultum.
Fouere vulnera lacrymis.
Suffundere lumina rore.
Explere lacrymis, Indulgere.
Lumina lacrymis implere.
Miſcere lacrymis dicta, Verba.
Scindere verba fletu.
Rumpere ſingultu verba.
Ora ſingultu ſonant.
Lacrymas concipere, Libare, Notare,
Corrumpere oculos lacrymis.
Lacrymæ fluunt per ora.
Eunt per ſinus, Cadunt lacrymę.
Gutta it per genas.
Labit gutta.
Veniunt lacrymæ. & ſine carent.
Genæ madent lacrymis.
Lumina tument fletu.
Cadit ex oculis gutta aquę.
Fletus ſiſtere, Inhibere, Comprimere.
Suſpendere, Corripere fletus.
Lacrymas tenere, Retinere, Congelare.
Detegere, ſiccare lacrymas.

Siccare lumina.
Sedare fletus.
Lacrymas mouere, Elicere.
Lacrymas renouare, Miſcere, Cohibere.
Lacrymas deuorare, Eripere, Accipere.
Facere lacrymis lituram.
Lædere lacrymis.
Gemitus, fletus, lacryma.
Gemitum dat pectore ab imo.

LACTERE. *Pigliar il latte.*
Tetter.

Lambere matrem.
Immulgere vbera labris.
Vbera trahere, Ducere, Bibere, Ebibere.
Bibere lac maternum.

LAETVS. *Allegro.* Ioyeux.

Index lætitiæ fertur ad aſtra ſonus.
Non triſtis.

LAMBERE. *Leccare.* Leſcher.

Fingere lingua alumnos.

LANCEA. *Lancia.* Lance.

Connixis incurrere haſtis.

LANCEAM VIBRARE. *Lanciare.*
Lancer.

Validis ingentem viribus haſtam
In latus, inque feræ curuam
compagibus aluum

Contorſit.

LANX. *Piatto.* Plat.

Tegere ara recurua cibis.
Et miſtos accipit pura tabella cibos.

LATRARE. *Abbaiare.* Aboyer.

Sæuit canum latratus in auras.

LAVARE. *Lauare.* Lauer.

Fontana perluere vnda.
Vulnera ſiccabat lymphis.
Tergum dimittere in vndas.
Dare manibus lymphas.
Flumine viuo ſe abluere.
Puro ſe in fonte lauare.
Corpora lymphis tingere.
Perlui lymphis.
Lympha abluere.
Mergere corpus aqua.
Tingere corpus aqua.
Artus liquido rore perfundere.
Sumere aquam.
Liquore perfundere.

LAVDARE. *Lodare.* Loüer.

Ire per laudes alicuius.
Pro laude veniam petere.
Laudari abunde.
Celebrare aliquem carminibus.

Celebrare multo ſermone.
Preſſa eſt inſignis gloria facti.
Aliquem inſigni laude ferre.
Tollere in aſtra.
In laudes alicuius inſurgere.
Laudem mereri.

LAVRVS. *Lauro.* Laurier.

Laurus quæ ducibus læta adeſt.
Poſtibus anguſtis arbor fidiſsima cuſtos.

LAVS. Lode. Leuange.

Stimulare ad laudem.
Laudum ſpe corda alicuius fatigare.
Laudum perculſus amore.
Egregiam laudem referre.
Virtutem extendere factis.
Laudum immenſa cupido.
Eximiæ laudis ſuccenſus amore.

LECTVS. *il Letto.* Lict.

Collapſaque membra.
Marmoreo referunt thalamo,
ſtratiſque reponunt.
Membra toro reponere.
Repetere ſtramina dura lecti, tori.

LEGERE. Leggere. Lire.

Excuties oculis otia noſtra tuis.
Verſos euoluere iocos alicuius.
Litteraque eſt oculos illa morata tuos.

LEGES. *Leggi.* Loix.
Legibus vrbem fundare.
Leges ducere, Dare.
Sub leges vocare.
Imponere, Indicere leges.

LENTE. *Lentamente.*
Lentement.
Sarcina parua.
Pes tibi tardus erat.

LEVIS. *Leggiero.* Leger.
Ventos æquare velocitate.
Qui pedum curſu valet.
Anteire curſibus auras.

LIBERTAS. *Libertà.* Liberte.
Sumere iam vitę liberioris iter.

LIGARE. *Legare.* Lier.
Impediunt, Habent, Tenent vincula pedes.
Adhibere vincula alicui.
Vincula ſopitas addit ad arcta manus.
Fune contento brachia alicuius laſſare.
Manus poſt terga reuinctus.
Grauibus coercere vinclis.

LIMEN. *l'Entrata.* Entree.
In primo limine.
Ad ora vrbis.
Hac porta accipit illum.
Inire penetralia domus.

Recipi limine domus.
Rhodani accipit æquor.

LIMITARE. *Confinare.*
Borner.

Liuida me ſpatio natura coerceat arcto.

LIMITES. *Confini.* Bornes.

Eſt fixus in agris.
Qui regat certis finibus arua lapis.
Limes poſitus in agro.
Partiri limine campos.
Paſcua nudus lapis obducit.

LIQVESCERE. *Liquefarſi.*
Fondre.

Calybs vaſta fornace liqueſcit.

LITTEIS OPERAM DARE. *Attender alle lettere.* s'Addonner aux lettres.

Me in ſuum furtim muſa trahebat opus.
Caſtis choris Muſarum vacare.
Annos conſecrare muſis.

LONGVS. *Longo.* Loing.

Hos longa referre mora eſt.
Non longo diſtant curſu.

LOQVAX. *Ciarlatore.*
Babillard.

Non tenens l nguam.

LOQVI. *Parlare.* Parler.

Edere alicui ore priore ſonos.

Verba habere libera.
Tangere verbis vltima verba ſuis.
Ora reſoluere.
Subſtitit in medio cum mea lingua ſono.
Vocem tenere digitis.
Iacit in medio talia verba toro.
Peragere ſonos.
Quid memorem, onero variis tua pectora dictis.
Edidit hac verba.
Cum aliquo verba facere.
Addidit hac dictis altera verba tuis.
Iacere verba ad alium.
Raucaque dimouit talibus ora ſonis.
Vti verbis ad aliquem.
Aliquid per aurata reſoluere ora.
Offundere verba.
Pauca eius rei ſunt mihi verba.
Effundere voces.
Effundere pectus.
Iactare voces, Mittere, Spargere.
Effari. Ficto pectore fari.
Simulata mente loqui.
Laceſſere voces.
Vox hominum non ſonat.
Imo trahere à pectore vocem.
Rumpere voces.
Medio interfari dolore.

Blandis morari aliquem vocibus.
Dictis affatur amicis.
Vltro compellere virum aliquem.
Mœſtas expuere voces.
Gemitu verba reddere.
Verbis compellat amicis.
Hæc inſuper addidit ore.
Vocem ferre ad auras.
Rumpere pectore vocem.
Ore amico affari: Effari.
Lacrymis effatur obortis.
Et dictis aggreſſa ſororem.
Tales referebat pectore voces.
Fidam fari ad aurem.
Ruunt voces.
Finem dedit ore loquendi.
Multa inter ſeſe vario ſermone ferebant.
Hunc prior aggreditur dictis, atque increpat vl-tro.
Vox excidit ore.
Dicta fundere.
Fruiturque Deorum
Colloquio, atque imis Acheronta
affatur Auernis.
Affari voce ſuperba.
Tales effundit ad æthera voces.
Vario viam ſermone leuabant.
Sermone frui.

Et mea pro nullo pondere verba cadunt.
Alta ſilentia rumpere.
Hac placido ſic reddidit ore.
Addere verba dictis alicuius.
Verba facere pro aliquo.
Verba in ſenatu facere.
Cum dare non poſſem munera verba dedi.
Nec tibi verba damus, ſentis mea vulnera.
Poſtremo loqui.
Talia non tacito verba dolore dedit.
Dare dicta in aliquem.
Edidit & tales ore tremente ſonos.
Peragere ſonos.
Reſoluere ora, Fauces.
Verba concipere.
Implere dictis.
Implere diem loquendo.
Trahere noctem ſermone.
Fallere ſermonibus horas.
Committere ſermonem.
Defecit ſermoni dies.
Dies ſermone minor.
Teneri ſermone, Detineri.
Pendere ab ore.
Adeſt pondus verbis.

Dicta nullum habent pendus.
Verba nullo pondere cadunt.
Verba carent pondere.
Voce peragere.
Verba mittere per rumores.
Loqui nullo pondere verba.
Implere aures ſermonibus.

LVCTVS. *Lutto.* Deuil.

Laniare animum doloribus.
Locum miſeris querelis implere.
Luctu omnia ſunt plena.
Creſcit imagine luctus.
Complent vlutatibus auras.
Alicuius exequias proſequi.
Accenſus luctu amaro.
Vnguibus ora fœdare, & pectora.
Diuerſo miſcentur mœnia luctu.
Nunc omnes ite gemitus.
Totum ſe in luctum ſoluit acerbum.
Ingẽtem gemitum tollunt ad ſydera.
Motoque immugit regia luctu.
Pectora nunc fœdans pugnis, nunc vnguibus ora.
Sternitur, & toto proiectus corpore terra.
Deficit ingenti luctu.
Conſedit vrbs luctu.
Implentur querulis vlulatibus auræ.

Vagitus

Vagitus ad aures venit.
Terque quaterque manu pectus percuſſit.
Dare in luctus animum.
Luctibus tabeſcere.
Incumbere dolori.
Augere ſuos luctus.
Finem luctibus imponere.
Dare plangorem.
Cadere pectora palmis.
Sciſſis exululare comis.
Petere vngue genas lugendo.
Lacerare genas.
Ora lacerare.
Fœdare vultum.
Sauciare genas.
Ora vnguibus ſauciare.
Rumpere ſinum.
Laniare, Scindere, Abſcindere ſinum.
Tunicam ſcindere.
Lacerare veſtem, Abſcindere veſtes.
Rumpere veſtes.
Diripere tunicam.
Verberare ora manu.
Lacerare pectus.

LVDERE. *Giocare.* Iouer.

Lyram pellere.
Pulſare lyram.

Reſponſuram ſollicitare lyram.
Detinere aliquem in lyricis modis.
In gramineis exercent membra paleſtris.
Contendunt ludo, & fulua luctantur arena.
Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum.
Pectine eburneo pulſare lyram.
Nunc niueis digitis, nunc pulſat pectine chordas.
Arguto quicquid murmure duce loqui.
Noctem inſomnem ludo ducere.
Totum ludendo concelebrare diem.

Quære in verbo, CANERE.

LVDI. *Giochi.* Ieux.

Ponere certamina.
Intentus ludo.
Olympicos cum curriculo facere ludos.
Inſtituere ludos victores.
Celebrare, Concelebrare ludos.
Ludis celebrare natalem diem.
Dare ſpectaculum, Exhibere.

LVDO VACARE. *Attendere al gioco.* s'Addonner au ieu.

Aduertere ingenium luſibus.

LVNA. *la Luna.* Lune.

Nec noua creſcendo reparabat cornua Phœbe.
Cornua cum lunæ pleno ſimul orbe coiſſent.
Regina ſiderum.

Lyra. *Viola.* Viole.

Sumptâ pauca referre lyra.
Reddidit iſta ſuos pollice chorda ſonos.
Tenera plectra.
Leſboum tendere barbiton.

M

Macer. *Magro.* Maigre.

M*ACIES obduxerat artus.*
Iam tenuis tardique gradus, macieque pereſus.

Madefacere. *Bagnare.* Mouiller.

Hic locus ſpumat aquis.
Madida fluere in veſte.
Caput fontana ſpargere aqua.
Perluere rore manus.
Madeſcere aquis.

Magnifacere. *Stimare.* Eſtimer.

Aliquem non faſtiditis annumerare viris

Malvm. *Sceleraggine.* Mal.

Inuigilare malis.
In ſcelus ire.
Studioſus ſiniſtri.
Malis onerari.
Nefas in pectore verſat.

MANE. *Mattina.* Matin.

Ortus erat ſummo tantum de margine Phœbus.
Mollis erat tellus, rorataque mane pruina.
Tempus erat vitrea quo primum terra pruina.
Spargitur, & tecta fronde queruntur aues.
Mode facta crepuſcula terris.

MANVS *Mano.* Main.

Dextram labenti tendit inertem.
Manus comprendere.
Tangere hoſpitio dextras.

MARE. *il Mare.* Mer.

Aequor, Pontus, Fretum, Sal, Salum, Altum.
Profundum, Immenſum. Amphitrite.
Nereus, Oceanus, Vnda, Aqua ſalſa.
Pelagus, Gurges, Neptuni vnda.
Guttur indomitum, Vaſtum.
Cærulea aqua.
Errare cęcis vndis.
Errare pelago ſine ſydere.
Altos iam tetigit fluctus, & ad æquora venit.

MARE CONCITATVR. *il mar ſi gonfia.* La mer s'eſmeut.

Maria alta tumeſcunt.
Obicibus ruptis.
Vento turbantur arenæ.
Veniunt ad littora fluctus.
Ponto ſonat vnda refuſo.

Ocea-

Oceanus terram, qua patet, ambit aquæ.
Aequoreaſque ſuo ſydere turbat aquas.
Ferrea marmora ponti.
Indignatur magnis ſtridoribus æquor.
Clauſo fit gurgite murmur.
Semifero ſub pectore murmurat vnda.
Venti, velut agmine facto
Qua data porta ruunt, & terras
turbine perflant.
Incubuere mari, totumque a ſedibus imis,
Vna Euruſq. Notuſque ruunt, creberq. procellis
Africus, & vaſtos voluunt ad littora fluctus.
Magno miſcetur murmure Pontus
Miſcent ſe mari, & nigra attolluntur arenæ.
Spumant vada marmore verſo.
Surgunt vndæ.
Spumant cerula cauo fluctus.
Fluctus vbi primo cœpit albeſcere vento.
Se ſe tollit mare, & altius vndas.
Exigit, inde imo aſſurgit ad æthera fundo.

MARE PLACATVR. *il Mar s'acqueta.*
La mer s'appaiſe.

Aequora tuta ſilent.
Mulcere fluctus, & tollere ventos.
Placidum ventis ſtat mare.
Omne ſilet æquor ſtratum.
Aequor aquæ ſternitur.

Motos componere fluctus.
Cunctus pelagi cecidit fragor.
Alta quieſcunt ęquora Nerei.
Placida premit æquora Pontus.

MARITIMVS DEVS. *Iddio del mare.* Dieu de mer.

Cærulei numen ponti.
Cui imperium eſt pelagi.
Qui numen habet maris.
Qui mare regit, Gubernat, Frenat.

MARS. *Marte.* Mars.

Gradiuus pater, Geticis qui præſidet aruis.
Quem iuuat clamor bellicus.

MATERIA. *Materia.* Matiere.

Non mihi materiam Roma negat.
Materiam ſuperabat opus.
Materia vires exuperante meas.

MEDICVS. *Medico.* Medecin.

Phœbea morbos qui pellit arte.
Epidaurius Aeſculapius.

MEL. *Mele.* Miel.

Feruent examina
Expoſitis mella liquata fauis.

MELIOR. *Migliore.* Meilleur.

Nec probitate minor eſt Hectoris uxor.
Aut comes extincto Laodomia viro.

MENSA. *Tauola.* Table.

Menſas

Menſas remouere, Inſtruere, Extruere.
Conſurgere menſis.
Menſas ponere, Apponere.
Negare, Retinere, Euertere, Repellere *menſas.*
Ponere in menſis.
Menſis imponere, Remouere, *Diſcumbere.*
Complere menſas.
Adeſſe, Surgere, *Conſurgere menſis.*
Reddere menſa tempora.

MENSIS. *Meſe.* Mois.

Iam nouies erat orta ſoror pulcherrima Phœbi.

MENSVRA. *Miſura.* Meſur.

Iuſtum præterit ira modum.

MENTIRI. *Mentire.* Mentir.

Addere culpæ mendacia.
Veror titulos res mihi falſa dedit.
Mendacia fingere.
Vanas pro veris fundere voces.

MERCES. *Mercede.* Gage.

Animum preſenti pignore firmare.

MERCVRIVS. *Mercurio.* Mercure.

Maia natus.
Interpres diuum.
Cyllenius.
Cyllenia proles.

MERERI. *Meritare.* Meriter.

Meritis venire in caſtra ſuis.

Culpa mea eſt morte minor.

MERIDIES. *Mezo di.* Mydi.

Roſeis aurora quadrigis.
Iam medium æthereo curſu traiecerat axem.
Sol medium cœli conſcenderat igneus orbem.
Sol æſtus medios accendit.

MESSIS. *la Raccolta.* Moiſſon.

Veſtitus meſſibus ager.
Nudata acceperat area meſſes.
Larga prouenit meſſis.
Congeſtas area cepit opes.
Florent ſegetes & area diues.
Maturis albeſcit meſſis ariſtis.

METAMORPHOSIS. *Transformatione.* Metamorphoſe.

Fert animus mutatas dicere formas.

METERE. *Mietere.* Moismner.

Succidere meſſes.
Farra reſecare falce.
Decerpere meſſes.

METVS. *Paura.* Peur.

Ponere timorem, Expellere.
Auferre metus.
Et gelidum ſubito frigore pectus erat.
Metu pauidus.
Attonitus timore, Metu.
Timor omnis abeſt.

Timore pallent hærentes comæ.
Corda timore micant.
Pectora terror habet.
Excutere terrorem.
Hęc res eſt mihi cauſa timoris.
Tollere metus, Facere.
Abſtulit timor vires.
Confiteri pallore gelidum timorem.
Abeunt, redeuntque mihi, variantque timores.
Prebere metum alicui.
Acuere timorem.
Illi membra nouus ſoluit formidine torpor.
Arrectaque coma, & vox in faucibus hæſit.
Implere vrbem terroribus, timore.
Turbare omnia magno metu.
Sin frigidus adſtiterit circum pręcordia ſanguis.
Illi frigida corda tremunt.
Terrorem percellere.
Comas rigere.
Pauor occupat artus.
Parcere metu.
Pellere timorem.
Formidinem deponere.
Exuere omnem metum.
Omnes metus ſubiicere pedibus.

Concipiunt geminum flagrantia corda timorem
Gelidusque per ima cucurrit.
Oſſa tremor.
Gelidusque coit formidine ſanguis.
Ancipiti mentem formidine preſsit.
Obſtupuit.
Pauor oſſa reliquit.
Subita gelidus formidine ſanguis
Diripuit.
Metu calor oſſa reliquit.
Pallor occupat ora.
Exultantia haurit corda pauor.
Soluere metus.
Pellere timores.
Subita formidine trepidus.
Ingenti trepidare metu.
Subitus tremor occupat artus.
Somnum ingens rupit pauor.
Timor conceſsit.
Sollicitum timor anxius vrget.
Concutit oſſa metus.
Frigidus & metu coit in pracordia ſanguis.
Prepedit oſſa tremor.
Sangnis abit, mentemque calor, corpusque reliquit.
Excutere metum.
Vires *Vires ſubtrahit ipſe timor.*

Gelidus.

Gelidusque comas erexerat horror.
Ponere metum, *Siſtere.*
Inficit ora pallor, *Timor.*

MINARI; *Minacciare.* Menacer.
Inſtare minis.
Deſinit eſſe minax.
Tolle minas.
Edidit impauidos ore minante ſonos.

MINERVA. *Minerua.* Minerue.
Tritonia Pallas.
Cecropia.

MISCERE. *Meſcolare.* Meſſer.
Maria omnia cœlo miſcuit.

MISER. *Miſero.* Miſerable.
Eſt homine non fauſto.

MISERICORDIA. *Pietà.* Pitie.
Reſpicere, & ſolari iacentem,

MOLERE. *Macinare.* Mouldre.
Cereris fruges aſpera ſaxa terunt.
Frangere ſaxo fruges.

MOLIRI. *Machinare.* Entreprendre.
Maioraque viribus audet.

MORARI. *Fermarſi.* s'Arreſter.
Moliri moram.
Tenere fugam.
Trahere moras.
Gradum continere, Siſtere

Curſum ſuſtinere.

In limine portæ ſubſtitit.

Comprimere gradum.

MORDERE. *Mordere.* Mordre.

Miſeros morſu depaſcitur artus.

Frana ferox ſpumantia mandit.

Morſus exercere, Inferre, Subire.

Morſu occupare.

Conſumere, Diuellere morſu.

MORI. *Morire.* Mourir.

Duci ad ſtygias vndas.

Mors obſcura vincit manus.

Hora funeris venit.

Omnia ſub leges mors vacat atra ſuas.

Illum Abſtulit atra dies, & funere merſit acerbo

Inuenire mortem manu.

Vita fugit ſub vmbras.

Relinquere lucem, lumina.

Mitti ad tartara.

Ferro abrumpere vitam.

Reddi tenebris.

Mors ſeducit artus.

Anima fugit auras.

Extremo marte fundere vitam, animam.

Fatis perfungi.

Abrumpere lucem.

Ire ſub vmbras.

Deſcendere ad imas vmbras.
Fundere vocem extremam.
Ire per profundam noctem, & per vmbras.
Anima fugit fragiles corporis artus.
Dimittere animam, Proiicere.
Incumbere fato vrgenti.
Vitam repoſcunt fata.
Linquere ſuperum orbem
Illi ſoluuntur frigore membra.
Anima recedit in ventos.
Cum multo ſanguine fundere vitam
In media morte teneri.
Dare extremas horas, extremã diem
Effundere vitam, animam
Occumbere, ſuccumbere morti.
Superis concedere ab oris.
Animam agere, Efflare.
Oppetere mortem.
Nox occupat illum.
Vitam relinquere in caſtris aeris.
Diſpergere vitam in auras.
Purpuream vomit ille animam.
Per vulnera ponere mortem.
Adire domos, Sedes elyſias.
Adire ſtigios lacus.
Tradere animam, Dare.
Homines lucemque relinquere.

Crudeli vulnere vitam exhalare.
Mori crudeli funere.
Vocem extremam cum ſanguine fundere.
Illi funeſtis liquerunt lumina fatis.
Conſcendere rogos.
Dicere nouiſſima verba.
Et nunc magna mei ſub terras ibit imago.
Animamque nexosque artus reſoluere.
Cum ſanguine labitur.
Voluitur ille vomens calidum de pectore flumen.
Frigidus & longis ſingultibus ilia pulſat.
Tenues receſſit conſumptus in auras.
Supera conuexa viſere.
Calido ſanguine penas perſoluere.
In humeros ceruix collapſa recumbit.
Collo demittere caput.
Placida morte quieſcere.
Permutare vitam cum morte, Commutare.
Cęde premi.
Ponere vitam.
Vitam committere ventis.
Stat ſua cuique dies, fugit irreparabile tempus.
Olli dura quies, & ferreus vrgens.
Somnus in æternam clauduntur lumina noctem.
Conceſſit ad manes, corpuſq; reliquit.
Vndanti cruore animam diſiungere.
Animam amittere.

Humum ore mordere.
Spiritus tenues euaneſcit in auras.
Lauitur e xanguis.
Labuntur frigida letho lumina.
Purpureus quondam color ora reliquit.
Vulnere confici acerbo.
Ad terram non ſponte fluens, tum frigida toto.
Paulatim exoluit ſe corpore, lentaque colla.
Et captum letho poſuit caput.
Vitaque cũ gemitu fugit indignata ſub vmbras.
Expirare animam.
Inuiſa relinquere lumina.
Obiectare animam morti.
Spiritus artus deſerit.
Tartareas inire vias.
Lethæa ſubeunt obliuia mentem.
Paulatim anima deficiente mori.
Sub morte cadere.
Letos ſtabili claudere fine dies.
Expirare auras.
Ire, & abire in auras.
Singultare animam.
Edere animam.
Relinquere vitale lumen.
Ad ſtygias vndas penetrare.
Mitti ad vmbras.
Pollui letho.

Finire animam.
Peruenire ad metas æui.
Vis improuiſi lethi rapit illum.
Abire in rogos.
In partem lethi venire.
Rapi in cineres.
Cadere letho.
Nunquam ſtygias fertur ad vndas.
Inclyta virtus.
Cadere ſuo fato.
Mors claudit oculos.
Spiritus, Anima deſerit, Exit.
Suprema hora venit.
Venit mors rapax.
Fatum properat mortem.
Subire mortem.
Adire mortis iter, Viam.
Effugere rogos.

MORS. *Morte.* Mort.

Mors Atropos.
Corpora vita defuncta.
Exangues vmbræ.
Abſtulit atra dies, & funere merſit acerbo.
Damnatus crimine mortis.
Eripere morti.
Receſſit caput ceruice cruenta.
Cum fuero vacuas delapſus in auras.

Vbi

Vbi vita tuos inuiſa reliquerit artus.
Solutus corporis carcere.
Merſus funere acerbo.
Funere extinctus.
Animam exhalare.
Lumine caſſus atherio.
Perfunctus fato.
Defunctus.
Extinctus.
Corpus ſpoliatum lumine.
Corpora luce carentia.
Vir letho vicinus.
Iacentia letho membra.
Mortuus, Exanimis.
Lethaa cadauera.
Tectis funereas inferre faces.
Demiſſus neci.
Indigna morte peremptus.
Praſentemque viris intentant omnia mortem.
Se opponere morti.
Cum frigida mors anima ſeduxerit artus.
Funeris tibi cauſa fuit.
Confuſus ſuper ſtragis aceruum.
Supremo vires cum lumine vita reliquit.
Se medios moriturus in hoſtes.
Inferat, & pulchrã properet per vulnera mortẽ.
Immatura fata.

Capi-

Capitis vulnus illum perdidit.
Hunc mors eripuit.
Ab omni cura corporis ſolutus.
Moribundus voluitur vndis.
Pulchram petere per vulnera mortē.
Stygio caput damnauerat orco.
In ventos vita receſſit.
Cineres animæque vmbræq; paternæ.
Iacet exanimum tibi corpus amici.

MOVERE. *Muouere.* Eſmouuoir.

Aſſiliunt imi fluctus à gurgite ponti.
Vertitur, atque cauas aluens haurit aquas.
Ventis agitantibus æquora.
Non eſt æqualis rabies, continuuſque furor.
Iuno freta contorquet.
Pelagus torrentibus ingruit vndis.
Vada penitus permota ſtrident.
Mox remeat gurges, tractoque relabitur æſtu.
Fertque refertque fretum.
Feruet ſpirantibus æquor ventis.
Caſu concuſſus amici.
Commouere aliquem.

MVGIRE. *Mughiare.* Mugir.

Mugitum dare rauco ſono.

MVNVS. *Carico.* Carghe.

Suſceptum perficere munus.
Fungi munere ſuo.

Muſæ.

MVSAE. *Muſe.* Muſes.

Doctæ ſorores.

Phœbi chorus.

MVSTVM. *Vin dolce.* Vin cuit.

Dulcis muſti humor decoctus.

N

NASCI. *Naſcere.* Naiſtre.

V *TERO matris prodiit infans.*
Venire ad ſydera atheria
Surgere ad lumina vitę.
Venire ſub auras cœli.
Accipere vitam.
Prodire vtero.
Emitti, Exire in auras.
Fœtus expellit ſe in auras.

NATARE. *Nuotare.* Nager.

Fluitare, Natare, Innare.
Tacitis remigare ſub vndis.
Flumina tranare.
Fluuios innare rapaces.
Iactabat liquido brachia lenta mari
Carpit nudus iter.
Remis corporis vti.
Lentaque brachia iactat aquis.
Innare gelidas fluminis vndas.

Dubio ſe credere freto.
Ire per aquas.
Iter per mare facere.
Carpere iter maris.
Dimouere aquas brachiis.
Secare aquas pectore.
Pulſare aquas nudis lacertis.
Findere aquas pectore.
Labi per æquora.
Ferri per aquas.
Pendere aquis.
Ferire aquas.
Ferre ſe per vndas aquas.
Mari brachia tendere.
Pellere vndam manu.
Pulſare vndas manibus alternis lacertoque.
Ducere manus in aquis.
Pellere vndam pectore.

NAVARCHVS. *Pilota.* Pilote.

Nauis ſpoliata magiſtro.
Nauis excuſſa magiſtro.

NAVFRAGIVM. *Naufragio.* Naufrage.

In immenſo iactantur corpora ponto.
Aguntur ventis tabulæ, feriuntur ab vndis.
Nauis ſæuis acta madeſcit aquis.
Diſiectæ toto equore claſſes.
Irriſam ſine honore ratem agebat

Arma virum, tabulaque & Troia gaza per vndas Natant.

NAVIGARE. *Nauigare.* Nauiger.

Secare fluctus, æquora.
Rates tenent pelagus.
Infidum remis impellere marmor.
Tentare Tethyn ratibus.
Tenere curſum vento.
Verberare fluctus.
Sulcare maria alta carina.
Pelago vehi.
Freta ſecare.
Metiri pelagus.
Pererrare Pontum.
Spumoſis volui vndis Ponti.
Vela dabant læti, & ſpumas ſalisære ruebant.
Nauigare æquor.
Metiri claſsibus æquor.
Aequora, vndas, mare verrere.
Lentare remum in vnda.
Velorum pandere alas.
Claſſem velis aptare.
Ire per æquor.
Ratem agere in amnem.
Remo per freta tollere nauem.
Agere nauem per æquoreas aquas.
Naue ſecare amnem.

k *Zephy-*

Zephiro dant carbaſa nautæ.

Illuc mea vela petunt.

Findere æquor, arare.

Ira per altas aquas.

Remige carpit aquas.

Nauis ſecat vaſti oſtia Ponti.

Puppis ſcindit aquam.

Findere iter æquoreum.

Pelago ſe credere.

It carina per æquor.

Pelago deduci in terras.

Dare claſsibus Auſtros.

Pelago volare.

Crebris legere freta concita terris.

Ire mari.

Permetiri nauibus æquor.

Altum tenuere rates.

Adnixi torquent ſpumas & cærula verrunt.

Ferire mare, & æquora verrere.

Luſtrare nauibus æquor.

Vi curſus in altum vela vocant.

Tentare vias maris.

Per æquor gradi.

Ventis intendere vela ſecundis.

Hyberno moliri ſydere claſſem.

Mediis Aquilonibus ire per altum.

Vocat carbaſus auras.

Claſſe tenere iter, Fluctus Aquilonis ſecare.
Flectere viam velis.
Adductis ſpumantia freta verſa lacertis.
Infindere ſulcos.
Inter ſcopulos ſonantes radere iter.
Tenere æquora tuta.
Aequora currere.
Pelagi perferre laborem.
Volui vndis.
Ceratim ſocii feriunt mare, & æquora verrunt.
Dare tuta vela per vndas.
Soluere ſinus.
Currit iter tutum claſſis.
Claſſi immittere habenas.
Maria intrare.
Magnis pelagi defunctus periculis.
Subuehere corpora cymba.
Vehit vnda viros.
Tendit iter velis, portũq; relinquit
Per vada cęrula vehi.
Fluuio innant carinę.
Virides ſecant placido equore ſyluas.
Aequor verrebant, æſtuſque ſecabant.
Vela dare, & laxos immittere funes.
Puppes abrumpunt vincula ripis, & equora roſtris.
Ima petunt, pontoque feruntur.

Dare nubiferis lintea plena notis.
Cærula caratas accipit vnda rates.
Aura leuis rigido pendentia lintea male.
Suſcitat, & remis æquora eruta cauat aqua.
Littora carina reduce tetigere.
Cærula perpulſa ſubducitur vnda carina.
Præbere carbaſa ventis.
Per ambiguas puppis itura vias.
Rate fælici pacata per æquora labare.
Clauum regite, veliſque miniſtrat.
Allabitur claſſibus æquor.
Secundis ſe exponere vndis.
Protendere in æquor.
Ratem vadis committere.
Alta ſecare fluctu ſecundo.
Secare mare trabe Cypria.
Cum vellent noſtra iam dare vela rates.
Facere puppe iter.
Soluere ratem.
Profundo vela dare.
Conſcendere nauibus æquor.
Incumbere pelago.
Ira rate, Velis Vento, Flatu per aquas.
Labi ventis ferentibus.
Ferentibus vti ventis.
Currere aqua.
Decurrere mari tuto.

Seca-

Secare fretum puppe.
Secare Pontum, Vada.
Sulcare æquor fragili ligno.
Arare æquor.
Facere iter puppe.
Inſurgere remis.
Mare turbare trabibus.
Currere æquor vaſtum trabe.
Fluuii ſentiunt aluos cauatas.
Carinæ ſulcant vada ſalſa.
Tranſire mare.
Claſſe freta pererrare.
Potiri freto.
Moliri aquas carina, puppe, vento.
Cærulea via.
Venire carina, puppe, rate.
Carinæ inſultant fluctibus.
Contundere Pontum.
Ratem ventis, vndis, Ponto committere.
Ratem per freta ducere.
Facere iter gurgite vaſto.
Vehi per cærula.
Ducere ſolo vela.

NAVIS. *Naue.* Nauire.

Picea texta, Pinus, Nauis.
Nauita regit arte ratem.
Qui clauum regit velisque miniſtrat.

Puppis, Carina.

NEPTVNVS. *Neptuno.* Neptune.

Aequoreus Deus.
Iouis frater, qui regnat in æquore.
Iouis frater tumidis qui regnat in vndis.
Rector pelagi tricuſpide telo.
Cui ſunt æquora ſorte tradita.
Cui prima furentem.
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti.
Neptunus vaſti cui parent æquora ponti,
Et quicquid magni continet vnda maris.
Neptunus motor aquarum.
Ambitamque ſuo circundat in æquore terram.
Deus qui concitat æquore terras.
Neptunus tenens abdita littora terræ.
Aequoreus pater.
Rex pelagi, Ponti.
Rector arenoſi æquoris.
Qui terras gurgite quaſſat, humum.
Qui quatit immanes fluctu telluris arenas.
Profundi æquoris domitor.
Cui imperium eſt pelagi ſæuuſque tridens.
Deus maris, & tempeſtatum potens.
Domitor maris alti.
Concita qui ventis æquora mulcet.
Qui imo ciet æquora fundo.

NERE. *Filare.* Filer.

Data penſa trahere.
Nere ſtamina.
Incepta fila remiſit.
Plenas exonerare colos.
Radio percutere telas.
Torta ducens ſtamina fuſo.
Non illa colo, calathiſue Mineruæ.
Fœmineas aſſueta manus.
Tolerare colo vitam.
Tenui Minerua penſa trahere.
Et minuunt plenas ſtamina noſtra colos.
Aequa penſa rependere.
Digitis torquere ſtamina.
Duris trahere data penſa manibus.
Vti arte Palladis.
Ducere lanas.
Excolere lanas rudes.
Moliri lanas trahendo.
Trahere vellera digitis.
Ducere fila ſequentia.
Verſare fuſum pollice, Torquere.
Impreſſo pollice nere ſtamina.
Ducere ſtamina fuſo.
Stamina ſuſpendere, Percurrere, Perficere.
Operari Mineruam.
Imponere manum penſis.
Capere penſa.

Laborare penſa.

NIDVS. *Nido.* Nio.

Hirunda luteum ſub trabe celſa fingit opus.

Auis in ramo tecta laremque paras.

NILVS. *Nilo.* Nile.

Fertilis æſtiua Nilus abundat aqua.

NIMIVM. *Troppo.* Trop.

Nimio plus.

NITI. *Sforzarſi.* Efforcer.

Omnes promere vires.

Totis adniti viribus.

NIX. *Neue.* Neige.

Poſita ſub niue terra latet.

Pereunt lapſæ ſolis calore niues.

NOBILIS. *Nobile.* Noble.

Clara nec vllius nobilitate minor.

Claro ſanguine ortus.

Præclara ſtirpe creatus.

Eſt domus alta.

NOCERE. *Nuocere.* Nuire.

Damno eſſe, Cadere.

De iis, quæ nocent, & non proſunt.

NOMEN. *Nome.* Nom.

Ab vrbe trahere nomen, & notam.

Donare nomine.

Nomen aui referre.

Nomen ab vrbe ducere.

NOMINARE. *Nominare.* Nommer.

Nomen dare, Ponere, *Sumere,* Facere.
Titulum dare, Tenere, *Capere.*
Referre nomen, Fingere *nomen.*
Nomina parare, Tribuere, *Addere.*
Signare nomine, Nuncupare.
Dicere nomine genitoris.
Dici nomine ſuo.
Ducere nomina, Ferre, *Trahere.*
Nomen nanciſci.
Gerere nomen, Habere, *Tenere.*

NOX. *Notte.* Niuct.

Ponto nox incubat atra.
Inducta nube teguntur lumina Luna.
Totum iam ſol circuit orbem.
Obtenta denſantur nocte tenebra.
Summa dies ſpectacula ſiſtit.
Terra tenebris tecta.
Nox venit, & ſecum ſomnia nigra trahit.
Inducunt obſcuram nocturna crepuſcula noctem.
Vbi ſuſtulerit formoſa ter heſperus ora,
Cum dederint Phœbo *ſydera victa locum.*
Humida cum pulſo nox erit atra die.
At Pater Heliadum *radios vbi tinxerit vndis.*
Et cinget geminos ſtella ſerena polos.
Iamque quieſcebant voces hominumq. canumq.
Lunaque nocturnos alta regebat equos.

Ante

Ante diem clauſo componet veſper Olympo.
Vario noctem ſermone trahebant.
Et iam nox humida cœlo
Præcipitat, ſuadentque cadentia ſydera ſomnos.
Vertitur interea cœlum, & ruit Oceano nox,
Inuoluens vmbra magna terramque polumque.
Nox atra caua circumuolat vmbra.
Noctis ſe condidit vmbris.
Nox erat, & terris animalia ſomnus habebat.

NOX MEDIA. *Mezza notte.* Minuict.

Noctis erat medium.
Media tempora noctis erant.
Et prima quies medio iã noctis abacta Curriculo, expulerat ſomnum.
Nocte ſoporatu.
Nocte ſilenti.
Orbem medium nox acta ſubibat
Et lunam in nymbo nox intempeſta tenebat.
Lumen obſcura viciſſim
Luna premit.
Nocte tegi opaca.
Nox operit terras.
Nox obſcura tenet terras.
Sol cadit, & nocti ſe immiſcet atra.
Inhorruit vnda tenebris.
Et nox atra polum bigis ſubuecta tenebat.
Torquet medios nox humida curſus.
Et me ſæuus equis Oriens afflauit anhelis.

Iam-

Iamque fere mediam cœli nox humida metam
Contigerat.
Placidæ laxarant membra quiete.
Sub remis fuſi per dura ſedilia nautæ.
Omniaque obſcuris claudunt conuallibus vmbræ.
Ire per vmbras, & noctem profundam.
Iam educta caminis
Mœnia Cyclopum, atque aduerſo fornice por-
Nox premit. *(tas*
Nox atra caput triſti circumuolat vmbra.
Iam mediam nigra carpebat nocte quietem.
Nox ruit, & fuſcis tellurem amplectitur alis.
Noctem addere operi.
Caligo voluitur atra
Nocte ſuper media.
Nox humida
Inuertit cœlum ſtellis fulgentibus aptum.
Iam prope luce peracta.
Demere purpureis ſol iuga vellet equis.
Iamque dies cœlo conceſſerat, almaque curru
Noctiuago Phœbi medium pulſabat Olympum.

NOXIVS. *Nociuo*. Nuiſible.

Infeſtus alicui.
Pernicioſus.

NVBES. *Nuuola*. Nuee.

Per ſolis radios permeans vmbra.
Eripuit nubes cœlumque, diemque oculis.

NVBILVS. *Nuuiloſo*. Nubileux.

Sol fugit.& remouent ſubeuntia nubila cœlum.

Cœlum nigreſcere ab Auſtris.

Obſcuro nubila cœlo.

Cingunt æthera nymbi.

NVDVS. *Ignudo*. Nud.

Nuda corpora, poſita veſte.

Poſito velamine, Sine veſte.

Nudus membra.

NVMERARE. *Numerare*. Nombrer.

Numero notare aliquid.

Numero maior copia eſt.

Numero comprehendere. Numerare.

NVNQVAM. *Non mai*. Iamais.

Toto non amplius æuo.

NVNTIVS. *Meſſaggio*. Meſſager.

Nuntius ingenti per regia tecta tumultu, Ruit.

Illum ſuauiſſimus implet nuntius.

NVPTA. *Maritata*. Mariee.

Iuncta puella viro.

Quæ fruitur marito.

Conſors thalami.

Coniux, Vxor.

Nupta viro puella.

NVTRIRE *Notrire*. Nourrir.

Ad alimenta vocare.

Hæc illi ſunt alimenta.

Victum

Victum ſeges ægra negat.

NVTVS. *Cenni.* Signe.

Digitis, nutuque loqui.

NYMPHE. *Nymphe.* Nymphe.

Gelidumque nemus, Nympharumque chori.

O

OBEDIRE. *Obedire.* Obeir.

PARERE *monitis, dictis, præceptis alicuius.*
Alicuius iuſſa facere, Exequi.
Perficere mandata cura fideli.
Iuſſa capeſſere, facere,
Exequi præcepta.
Iuſſa, mandata peragere.
Iuſſu annuere.
Præceptis parere.
Dicto parens.
Flectere iuſſa,
Peragere iuſſa.
Dominis parere ſuperbis.
Fungi mandato.
Perfungi mandatis.
Iuſſis obtemperare.

OBLIGATVS. *Obligato.* Attenu.

Perpetuuſque animæ debitor huius ero.

OBLI-

OBLIVIOSVS. *Smemorato.*
Oublieux.

Immemor.
Cui non eſt firma memoria.

OBLIVISCI. *Scordarſi.* Oublier.

Collecta obliuia damno.
Non ſubeunt animo meritorum obliuia noſtro.
Longa obliuia potare.

OBSCVRITAS. *Oſcurità.* Obſcurite.

Noctis faciem fecere volucres Sub nitido die.
Sunt oculis tenebræ per totum lumen obortæ.
Claudi tenebris & carcere cæco.
Immenſas trahit nubes.
Caligantes nigra formidine luci.

OBSIDERE. *Aſſediare.* Aſsieger.

Obſidione tenere.
Muris imminet hoſtis.
Cingere, Premere vrbem obſidione.
Vrbs hoſtium vallo circundata.

OBSTETRIX. *Ricoglitrice.* Sage féme.

Quæ maturum vtero molliter aufert onus.

OBSTVPEFACTVS. *Stordito.* Eſtonne.

Dum ſtupet, obtutuque hæret defixus in vno
Obſtupui, ſteteruntque comæ, & vox faucibus hæſit.
Attonitus viſis, ac voce deorum.
Suſpenſus in ſomnis terretur.

Atto-

Attonitis inhiare animis.
Animo exterritus.
Obſtupuere animi.

OCCASIO. *Occaſione.* Occaſion.

Dare cauſam peccandi.

OCCIDENS. *Occidente.* Occident.

Heſperia partes.
Occiduus dies.
Sol præceps occiduas ſubit aquas.
A ſole occiduo.

OCCIDERE. *Ammazzare.* Tuer.

Mittere letho.
Colla præbere feriunda.
Eripere pro crimine vitam.
Moliri ferrum in aliquem.
Cadit telis ipſe ſuis.
Ipſa ſua concidit vſa manu.
Dedere neci aliquem.
Satiauit ſcelerato ſanguine ferrum.
Animā ſæuę feſſam ſubducere morti.
Stygias mittere ad vndas.
Humano ſanguine tingere humum.
Tingere ferrum alicuius ſanguine.
Eripit interdum medicina ſalutem.
Dare corpus letho.
Abſumere aliquem ferro.
Sternere corpus per vias.

Ster-

Sternere coniecto iaculo.
Sternere cæde, vulnere.
Sub pectum ferrum condere.
Dimittere aliquem orco.
Dimittere aliquem ſub tartara.
Detrudere ad ſtygias vndas.
Adigere præcipitem.
Vocare aliquem ad fata.
Detrudere caput inuiſum ſub tartara.
Extinguere, Deijcere letho.
Dare ſanguine pænas.
Spoliare lumine corpus.
Haurire gladio.
Prodere morti.
Pœnas cum ſanguine poſcere.
Obruere, Eximere, Mactare.
Metiri gladio, Immolare, Finem dare.
Tegere ingenti vmbra.
Edere funera.
Tenebroſa in tartara mittere.
Demittere corpora morti, neci.
Intendere mortem alicui.
Nexo, reſoluere artus.
Vita ſpoliare aliquem.
Abrumpere vitam.
Viduare ciuibus vrbem.
Sæua dare funera.

Strages edere ferro.
Spiramenta animę lethali vulnere rupis.
Vertere manum in aliquem letho.
Manes dimitere in imos.
Manu ſaua mittere funera alicui.
Mittere ad vmbras, Demittere.
Martis ſorte premi.
Mactare corpora morti.
Letho donare.
Properare alicui cędem.
Traiecta pectora ferro mandarę.
Latus haurire apertum.
Manibus pectus ſignare cruentis.
Fundere cęde humi corpora.
Animam abſumere letho.
Lumina morte reſignat.
Qui ſibi lethum.
Inſontes peperere manu, lucemque peroſi.
Vaſta cęde procumbere.
Vocis iter, tenuemque includere ſanguine vitam.
Detrudere telo caput ſub tartara.
Ferro ſtrages, & funera edere.
Se morti iniicere.
Manu fundere hoſtem.
Vocem, animamque rapit traiecto gutture.
Morti demittit corpora virum.
Se iugulat mucrone, & crudum exigit enſem

Per coſtas.
Ingenti vulnere victus.
Mittere vmbris.
Funera dare.
Funere perdere.
Soluere de carcere vitam.
Se corpore ſuo ſoluere.
Et funere merſit acerbo.
Perdere, Effundere ſanguinem morte.
Vitam alicui finire, Adimere.
Elidere animam, Fauces.
Expellere animam.
Reddere animam per vulnera.
Enſe cadere.
Solutus morte.
Vacua cadis manus.
Manus innocua.
Soluere vitam.
Sub armis cadere.
Manus infecta ſanguine.
Cædem facere.
Cæde manum tingere.
Enſem, Haſtam ſanguine tepefacere.
Facere aceruos enſe.
Tingere ferrum ſanguine alicuius.

OCCVLTARE. *Naſcondere.* Cacher.

Corpora furtim.

Inclu-

Includunt cæco lateri.

OCCVLTVS. *Naſcoſto.* Cache.

Latere in tenebris.

Conditus latere.

Raris occultus vmbris.

OCVLI. *Occhi.* Yeux.

Ardentes oculi, ſuffecti ſanguine, & igni.

Oculos ad ſydera afferre.

Telo terebrare lumen acuto.

Lumina, Oculos tollere.

Tollere ora ad ſuperos.

Attollere lumina, Vultus, Oculos.

Tollere vultus ad æthera.

Erigere oculos.

Tollere humo lumina.

Lumina demittere.

Summittere oculos.

Deiicere vultum in humum.

Oculos tellure morari.

Deiicere lumina.

Demittere vultum.

Voluere oculos.

Lumina fixit humo.

Illa ſolo fixos oculos auerſa tenebat.

ODOR. *Odore.* Odòur.

Diuinum ſpirat odorem.

Nare haurire odorem.

ODISSE. *Odiare.* Hayr.

Furialiter odiſſe aliquid.
Hominum ſibi quęrere odium.
Hoc tibi me inuiſum fecit.
Exercere odia pernicioſa.
Genus inuiſum.
Verbis odia aſpera mouere.
Et diis, & hominibus omnibus inuiſus.
Odia exercere in aliquem.
Odiis nefandis exedere aliquem.
Odiis exaturatus.
Odiis verſare domos.
Certare odiis.

OMEN PROSPERVM. *Buon augurio.* Buon heur.

Bonis auibus facere.
Fato proſperiore.
Creſcunt ſydera cęli nutrita ſecundis.
Rite ſecundarent viſus, omenque leuaret.
Rumore ſecundo.

ONVS. *Carico.* Charge.

Supponere oneri.
Suſcipere onus.
Non ea te moles agebat.
Conſtantęm debilitauit onus.
Membra grauabat onus.
Viſceribus creſcens excuteretur onus.

OPEM TERRE *Porger aiuto.* Aſsiſter.
Rebus ſuccurrere laſis.

OPERARI. *Lauorare.* Trauailler.
Cum tepido noſtrum vere redibit opus.
Ponere laborem.
Exhaurire labores.
Defungi laboribus.
Impendere curam.
Impendere laborem.
Inſano indulgere labori.
Pati labores.
Famulas ad lumina longo exercet penſo.
Diem exercere.
Labores tolerare,Suſtinere,Exigere.
Perfinire,Exhaurire,Ponere,Intermittere, labo-
Perferre labores,Experiri. (res.

OPINIO, *Opinione.* Opinion.
Sententiam vertere.
Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus.

OPPROBRIVM. *Biaſmo.* Blaſme.
Turpi crimine lædi.
Illud eſt mihi opprobrio.

OPVS. *Opera.* Oeuure.
Aliud opus aggredior.
Ad ſolitum ruſticus ibit opus.

ORACVLVM. *Oracolo.* Oracle.
Conſulere oracula Phœbi.

ORATOR. *Oratore.* Orateur.

Orator toto clarus in orbe fuit.

ORIENS. *Oriente.* Orient.

Eoę partes.

Eous orbis.

Oriens dies ab eoo orbe.

ORPHANVS. *Orfano.* Orfelin.

Orbatus parente ſuo.

OSCVLARI. *Baſciare.* Baiſer.

Oſcula dare alicui.

Sumere oſcula.

Oſcula alicui applicare.

Figere oſcula alicui.

Oſcula libare alicui.

Delibare ſumma oſcula.

Oſcula aperta dare.

Multa capis oſcula, multa dabis.

Oſcula dulcia carpere.

Oſcula offerre alicui.

OTIOSVS. *Otioſo.* Oyſif.

Facere, otia, Terere.

Agere, Peragere otia.

Otia ſequi, Habere.

Feriari.

Ducere ſegnia otia.

Ducere vitam per otia.

Natus in otio.

Solui in otia.

Otivm. Tempo. Loyſir.

Noxque mora ſpatium præcipitata negat.
Nec ſpatium eſt.

P

Panis. Pane. Pain.

P*ANEM ſuppoſitum cineri focus parat.*
Humanis vſibus apta ceres.
Vſus Cereris.
Manu Molitam Cererem torret in igne focus.
Dona laborata Cereris.

Parere. *Parturire.* Enfanter.

Dare partus, Edere.
Edidit parta femina.
Donec ictu cœco
Viſceribus creſcens excuteratur onus.
Marito reddere pignora vteri ſui.
Soluere molliter partus ſuos.
Edere alicui liberos.
Producere partus.
Generare aliquem.
In lucem dare.
Educere fœtus.
Paruos educere natos

Ferre partus.
Partus ſub luminis edidit auras.
Fœtus eniti.
Reddere ventris onus.
Reddere ſemina concepta.
Reddere vteri pignus, Onus.
Ponere ventris Onus.

PAR PARI REFERRE.

Render il guiderdone.

Rendei la pareille.

Nulla cui reddi gratia digna poteſt.
Grates perſoluere dignas.
Pramia reddere debita.
Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti.
Siqua piis animis manet gratitudo.
Gratia parua manet.
Gratiam referre, Rependere.
Honorem officii referre.
Gratiam meritis reddere.
Reddere vicem meritis.
Officiis pretium rependere.
Vitulum meritis reddere.
Gratia verbis amorem reddere.

PASCERE. *Paſcere.* Paiſtre.

Gramina carpere, Pabula.
Herbis armenta alere.
Primos dare infanti cibos.

Paſcere gramine, herba.
Carpere herbam. Gramina.
Quadrupedes attingunt graminis herbam.
Longum per valles ceruorum paſcitur agmen.
Paſcuntur virides armenta per herbas.
Et repetunt celeres paſcua nota greges.
Equos in gramine viridi tondentes campum.
Montibus errant equa.
Paſſim ſoluti paſcuntur campum equi.
E paſtu referre oues.
Carpunt gramina equi.

PACISCI. *Far patti.* Accorder.
Fœdus inire, Componere.
Percutere fœdus.
Dare dextram.
Coniugi fœdere.
Iungere fœdere dextram.
Dictis inter ſeſe firmare fœdera.
In amicitiam coire.
Coniugere dextram dextra.
Placidum componere ſędus.

PASTOR. *Paſtore.* Paſteur.
Armenti miniſter.
Magiſter Pecudum.
Formoſi pecoris cuſtos.
Paſtor, Dux gregis.
Miniſter pecoris.

PATEFACERE. *Dechiarare.* Declarer.

Mentem aperire.
Aliquid reſignare.
Reſoluere, non celare aliquid.
Patefacere mentem, & cogitationem.

PATIENTER. *Patientemente.* Patientment.

Pati æqua mente.
Ferre æquo animo.
Forti mente ferre, forti corde.
Compoſita, Placida mente ferre.
Patienter ferre caſus acerbos.
Corde paterno ferre.

PATRIA. *Patria.* Patrie.

Sedibus in patriis.
Fumum de patriis opto videre focis.

PATRONVS lege ADVOCATVS. PAVO. *Pauone.* Pauon.

Iunonia auis.
Syderea Iunonis aues.

PAVPER. *Pouero.* Paurre.

Anguſti cultor agelli.
Pauper agri.
Domus cenſu parue.

PAX. *Pace.* Paix.

Cum libuit pacem placidis immittere.
Liber per tutas ambulat ille vias.

Pax ades, & toto mitis in orbe mane.
Pax Cererem nutrit.
Pacis alma Ceres.
Pacem adimere, P*etere,* E*xorare.*

PECCARE IN ALIQVEM. *Offender alcuno.* Offenſer.
Violare numina
Lædere mens ſibi recti conſcia recuſat.

PECTERE. *Pettinare.* Pigner.
Comere comas arte manuque.
Turbatas reſtituere comas.
Crines depectere.
Crines pectere.

PEDES NVDARE. *Diſcalzare.* Deſcauſſer.
A pedibus trahere velamen.

PEGASVS. *Pegaſo.* Pagaſus.
Gorgoneus equus.

PELLIS. *Pelle.* Peau.
Fului ſetis hirſuta leonis vellera.

PENELOPE. *Penelope.* Penelope.
Fęmina propter amorem
Dum vir abeſt multis vna petita procis.

PENVLTIMVS. *Penultimo.* Penultieſme.
A menſis fine ſecunda dies.

PERDERE OLEVM, ET OPERAM. *Affaticarſi in darno.*

Arenæ ſemina mandare.
Littora arare.

PERFICERE. *Finire.* Acheuer.
Prima mei pars eſt exacta laboris.
Finem facere.
Finem liber habet.

PERFIDVS. *Disleale.* Desloyal.
Male fidus in rebus alienis.

PERICVLVM. *Periglio.* Danger.
Inſidiis hominum pelagoque laboro.
Caput obiectare periclis.
Offerre ſe periculis.
Te circunſtant pericula.
Animos in aperta pericula mittunt.
Maris & terræ pericula exhaurire.
Se in aperta pericula proiicere.
Varii caſus, multaque diſcrimina rerum.
Periculo ſe eripere.

PERIRE. *Perire.* Perir.
Cadere ruina ſua.
Quæ non penitus ſublata eſt, ſed extat,
Cunctaque in æquoreos abiecerit irrita ventos.
Cuncta ut lętheis merſa feruntur aquis.
Extinctum longis excidit omne malis,

PERIVRIVM. *Spergiuro.* Pariure.
Falſa periuria lingua.

PERMITTERE. *Permettere.* Permittre.
Non

Non tua eſt licentia eius rei.

PERSEQVI. *Seguitare*. Pourſuire.

Quo pede cœpiſti, ſic bene ſemper eas.

PRESTARE. *Perſeuerare.* Pſiſter.

Talia perſtabat memorans, fixuſque manebat.

In cœpto, & in dictis iiſdem hæret.

PERTINAX. *Oſtinato.* Obſtine.

Obtuſa geſtare pectora.

PERTVRBARE. *Turbare.* Trouble

Confuſam eripuit mentem.

PERTVRBATIO. *Perturbatione.* Troublemen.

Fluctus animi.

PERVENIRE. *Arriuare.* Patuenir.

Carpere locum aliquem.

Tangere quæſitos penates.

Qua diu petiit tangit arua.

Aduenit ſoſpes ad vrbem.

PESTIS. *Peſte.* Peſte.

Tabiba membris

Corrupto cœli tractu miſerandaque venit

Arboribuſque ſatiſque lues, & letifer annus.

PHOENIX. *Phenice.* Phœnix.

Solis auis.

Gangetica auis.

Auis longæua.

PICTVRA. *Pittura.* Peinture.

Concretam radicem effigere terræ.
Radice in tartara tendit.
Exponere ſulcis.
Penitus terræ defigere arborem.
Vitem tenui committere ſulco.
Humo tegere, ac foliis abſcondere.
Plantas. Stirpes obruere terra.
Summum cacumen mandare terræ.
Plantas feraces figere humo.

PLICARE. *Piegare.* Plier.

Se in ſua membra plicare.
Dare corpore tortus.

PLVERE. *Piouere.* Pleuuoir.

Pendula cœleſtes libra mouebat aquas.
Hyades at ſauis clauſerat anſer aquis.

PLVRES. *Più.* Pluſieurs.

Non ſolus id feci.

PLVTO. *Plutone.* Pluton.

Tartareus Deus.

PLVVIA. *Pioggia.* Pluye.

Vnda pluuiales.
Effuſis decidit imber aquis.
Hic locus humet aquis multis.
Suborta frondes decuriuntur aqua.
Hyades taurinæ cornua frontis
Euocat, & multa terra madeſcit aqua.
Graues adopertus nubibus æther concitat pluuias.

Hyber-

Infundit Deus nigrantem commiſta grandine nymbum.
Pluuia grauari
Horridus Auſter.
Torquet aquoſam hyemem, & cęlo caua nubila rumpit.
Et fœdã glomerant tempeſtatem imbribus atris
Collecta ex alto nubes.
Iuppiter humidus.

POENA. *Pena.* Peine.

Pendere pœnam.
Pana hæc mihi cauſa fuit.

POETA. *Poeta.* Poete.

Muſarum ſacerdos.

POLVS. *Polo.* pole.

Cardo mundi.

PORTA. *Porta.* Porte.

Panduntur portæ.
Labat ariete crebro
Ianua, & emoti procumbunt cardine poſtes.
Patet ianua.
Obſeſſa tenebat limina portarum.
Oſtia pandere.
Limen inſiſtere.
Stridenti cardine panduntur portæ.
Portas præbere patentes.
Portam conuerſo cardine torquet.

Reſecare mania, portas, fores, poſtes.
Recludere portas, clauſtra.
Ianuam relaxare.
Pandere fores, Portas.
Aperire ianuam, adaperire.
Demere ſeram, Excutere. Ianua patet.
Vertere cardinem portę.
Vertere fores cardine.
Addere ſeram poſtibus.
Obdere fores.
Obſtringere limen.
Opponere ſeram.
Ianua fulta ſera.
Claudere fores.
Pulſare fores.
Portas præcludere.
Abducere ſeram, Recludere.
Expellere foribus.
Diruere fores.

PORTVS Porto. Port.

Tangere littora Ponti.
Oſtia maris.
Littora tenet fauces.
Accipere tellurem.
Arua tenere, Capere.
Rates armis inferre.
Aduertere proras.

Aduertere terris.
Ripam fœlici tangere portu.
Littora præripere.
Ad littus peruenire.
Vertere ad littora puppes.
Portu ſe condidit alto,& plenis ſubit oſtia velis.
Inque tuo celerem littore ſiſte gradum.
Aut portum tenet aut pleno ſubit oſtia velo.
Prouehi portu.
Portas intrare.
Portu ſubire, Conſidere.
Admouit ore ventus.
Portus ab acceſſu ventorum immotus.
Seſe ad littora præceps
Cum fletu precibusque tulit.
Ab littore funem rumpere.
Digredi oris.
Littore deducere naues.
Littora deſerere.
Allabi oris.
Obuertunt pelago proras, tum dente minaci
Anchora fundabat naues, & littora curua
Prætexerunt puppes.
Aduertere puppim ripæ.
Anchora de prora iacitur, ſtant littore puppes.
Deferri in portus.
Littora ſubire.

Oram ſoluere.
Soluere funes, Naues, Retinacula.
Claſſem, Vela ſoluere.
Religare funes.

POSSESSIONES. *Poſſeſsioni.* Poſſeſsions.

Tenere culti iugera magna ſoli.

POTENS. *Potente.* Puiſſant.

Totum qui viribus occupat orbem.
Gensque virum truncis, & duro robore nata.

POTENTIA. *Potenza.* Puiſſance.

Numina feſſa iacent.

PRAEDATOR. *Aſſaſſino.* Pilleur.

Auida inſtructus rapina.

PRAEDICERE. *Predire.* Prædire.

Sæpe malum hoc nobis, ſi mens non læua fuiſſet,
De cœlo tactas memini prædicere quercus.
Sæpe ſiniſtra caua prædixit ab ilice cornix.

PRAECARI. *Pregare.* prier.

Preces dare, Fundere, Concipere.
Ad pia propenſum vota vocare Deum.
Solemnes voce mouere preces.
Inſtare precibus.
Adorare per ſua vota Deum.
Solita fundere voce preces.
In prece totus eram.
Adorare ſuperos prece.
Tollere ad ſydera palmas.

Tendere manus.
Orare numina.
Cælo palmas omni voce tetendit.
Numina magna vocare.
Diuos vocare.
Numina ſancta precari.
Supplex manus tendit.
Ante dominum ſupplex erat manibus ſupinis.
Vocare voce Deum.
Brachia ad ſuperas auras tendere.
Preces deſcendere in omnes.
Ceſſare in vota,& preces.
Fundere preces pectore ab imo.
Dominum precibus vocare.
Totis Deum venerari muneribus,donis
Ferre rite preces.
Vota duplicare. Proſequi verbis.
Supplex humiliſque precatur.
Ante tuos ſupplex procumbit pedes.
Prece faticare.
Complecti preces.
Mille fundere præconia.
Admouere preces, Adiicere, *Adhibere.*
Addere, E*ffundere preces.*
Vti precibus,Inſtare,Sollicitare,Tentare:
*Adorare,*Petere*,*R*ogare,*P*recari ore.*
PRAECIPITEM DARE. *Precipitarſi.* Precipiter

Toto præceps ſe corpore ad vndas miſit.
Agere præcipitem.
Liquidas proiecit vndas præcipitem.
In mare ſe perrumpere.
Fulmine ſtigias deſtrudit ad vndas.
Effundere ſe in æquor.
Præceps ſeſe ſaltu in flumen dedit.
In præcipites foſſas vrgente ruina voluitur.
Mittere ſe de ſuper in alta.
Mittere ſe ſuper Pontum.
Præcipitare ſe in aquas.
Mittere ſe è ſumma rupe, Iacere.
Propellere ex alto corpus.
Ferri in præceps, Volui.
Mittere præcipitem.
Dilabi præcipitem.
Iacere corpus e ſummo.
Mittere corpus e ſaxo.

PRAEMIVM. Premio. Loyer.

Præmia ferre, Capere.
Præmia ponere.
Pretio inductus.
Inuitat pretiis alios, & præmia ponit.
Pretio redimere.

PRAEPOSTERE. *à Riuerſcio.* à Rebours.

Omnia naturæ præpoſtera legibus ibunt

Pars ſummi nulla tenebit iter.

PRINCIPIVM. *Cominciamento.*
Comencement.

In prima fronte libelli.

PROMISSVM. *Promeſſa.* Promeſſe.

Promiſſa fide fœdera ſeruare.
Pręſtare, ſeruare fidem.
Pollicitam dictis addere fidem.
Dictis manere, ſuis promiſſis.
Tibi maxima rerum, verborumque fides.
Carent pondere tua verba, Pollicita.

PROMITTERE. *Promettere.*
Promettre.

Data fides ſequitur.
Dare verbis fidem.
Dare promiſſa.
Promiſſo ludere inani.
Stare promiſſis.
Exipere promiſſum.
Promiſſum facere, Reddere, Seruare.
Confirmare, Exigere, Corrumpere promiſſum.
Promiſſa valent.
Pollicitis addere fidem.
Dare pollicita pignora.
Per ſoluere præmia promiſſi.
Addere Deos promiſſis teſtes.

PROMVLGARE. *Publicare*. Diuulguer.

In lucem proferre aliquid.

Prodere aliquid, vulgare.

Fateri in luce.

Referre palam.

Efferre ſub auras, Educere.

Detegere latentem culpam.

Detegere arcana.

Demere ſilentia.

Quære in verbo. PVBLICARE.

PROPERARE. *Affrettarſi.* ſe Haſter.

Præcipitare viam.

Vrgere iter.

Euolare per viam.

Traijcere membra.

Ferri curſu.

PROSPER. *Proſpero*. Proſpre.

Deo ſecundo.

Deo auſpice.

PROSPERITAS. *Proſperità*. Proſperitè.

Tibi tempora veris erunt.

Mea nauis fertur amico vento.

Dum iuuat, & vultu ridet fortuna ſereno.

Donec diues eris multos numerabis amicos.

Tempora ſi fuerint nubila ſolus eris.

Donec eris felix &c.
Et cum fortuna ſtatque caditque fides.
Dum mea puppis erat valida fundata carina.
Cum flauit velis aura ſecunda meis.
Dum mea per placidas cymba cucurrit aquas.
Dum me leuis aura tulit.
Dum placidos portus nauis habet.
Sinus impleuit ſecundos.
Secunda fortuna cadit.
Eſt velis aura ſecunda meis.
Venit & inceptis mellior aura meis.
Seruare modum rebus ſecundis.

PVBLICARE. *Publicare*. Publier.
Templis indicit honorem.
Palam aliquid facere, Publicare, Peruulgare.
Prædicare, Indicere palam aliquid.
In altum perferre.
Edere, Vulgare, vulgo oſtendere.
Euulgare, Ferre palam.

PVDOR. *Vergogna*. Honte.
Pudor ſubijt illum.
Ponere, ſoluere pudorem.
Verba dignari rubore.
Aeſtuat ingens in corde pudor.

PVGNA. *Combattimento*. Combat.
Inſtaurata reuiſere prælia.
In certamina aliquem vocare.

Anceps

Anceps pugna.
Succidere pugnæ.
Crudo pugnam comittere caſtu.
Finem imponere pugnæ.
Prælia voce diremit.

PVLVERVLENTVS. *Polueroſo.*
Poudreux.

Fœdatis crinibus.
Puluere turpis.

PVLVIS. *Poluere.* Pouſsiere.

Voluitur ad muros caligine turbidus atra
Puluis.

PVNIRE. *Punire.* Punir.

Pœnis iniuriam ſoluere magnis.
Pœnas cum ſanguine poſcunt.
Illum ſuus abſtulit error.
Offenſas vlciſci.
Pœnas dare.
Luere pœnas peccatorum.
Pendere ſanguinis pœnas.
Supplicia expendere.
Exercere pœnas in aliquem.
Patrias explere ſanguine pœnas.
Exerceri pœnis, Tormentis.
Te triſte manet ſupplicium.
Pœnas exhaurire, Sumere.
Pœnas ſanguine dare.

Sup-

Suplicia haurire.
Pœnas recipere.
Verbera dura ſonant.
Vrgeri pœnis.
Immortale iecur, fęcundaque viſcera tundunt.
Omnia pænarum percurrere nomina.
Pœnis exerceri.
Exigere pœnas.
Pœnas afficere, Coercere.
Pœnas mereri, Commereri.
Supplicium mereri, Recuſare, Fugere.

PVNITIO. *Punitione.* Punition.

Supplicium patitur culpa.
Diſtat & emeriti tempore pœna ſui.
Pio ore pœnas repoſcere.
Exercere pœnas, Statuere, Imponere,
Addere.
In pœnas trahere, Vertere.

PVNITVS. *Punito.* Puny.

Meritas ſubire pœnas.
Scelerum pœnas expendere.
Crudele ſupplicium trahere.
Pœnas luere morte.
Pœnas dare, Subire, Inire, Pati.
Pendere, Soluere, Perſoluere pœnas.
Pati nouum pœnæ genus.
Pœnam pati ſine crimine.

Facta

Facta luere.

Pœna venit, Sequitur.

Reuertitur, Redundat, Superat, Trahit culpa minor.

Eſſe in pœna.

Cogitare quomodo factum aliquod vlciſcaris.

PVRGARE. *Purgare.*

Purger.

Purgamina capere.

Vita crimina demere.

PVRPVRA. *Porpora.*

Pourpre.

Tyrio diſtincta murice veſtis.

Dare tunicas Getulo murice tinctas.

Tyrio conſpectus in oſtro,

Tyrio ardebat murice læua.

Sidonio inſignis amictu.

Saturas murice veſtes ferre.

Q

QVADRAGINTA. *Quaranta.*

Quarante.

QVERELA. *querela.* →

DENA. *quaterfacta.*

QVERI. *Lamentarſi.* Plaindre.

Edere queſtus, Effundere, Sonare.

Peragere querelam.
Replere querelis.
Implere vlulatibus auras.
Querelis meditari.
Supprimere querelas, Interrumpere.
Querela venit ante diem, quæ eſt intempeſtiua.
Querela venit, Incidit minor verbo.
Queſtus effundere pectore.

QVIESCERE. *Repoſare.* Repoſer.

Placidam quietem capere, Carpere.
Plena vbi ſecura terra quietis erit.
Otia contingant mihi.
Otia præſtare alicui.
Vna quies ſequitur.
Terere otia, Facere.
Corpora ſub ramis deponunt arboris altæ.
Littera iam laſſo pollice ſiſtit opus.

QVINDECIM. *Quindeci.* Quinze.

Tria luſtra agere.

R

RABIES. *Rabbia.* Rage.

RABIES, *furor, iraq; mentem Præcipitant.*
Stimulatus furenti rabie animus.

Corda

Corda tument rabie fera.
Dira ſubit rabies.
Comes eſt inſania morbi.
Animis iuuenum furor additur.
Saeuis agitatus furijs.
Concipere furiata mente furores.
Pectus anhelum, & rabie fera corda tumeſcunt.
Mentem inſania mutat.
Effera vis animi.
Actus furore graui.
Impelli furijs.
Accenſus furijs.
Frana furenti concutit.
Furiis mens effera.
Stimulos ſub pectore vertit.
Ceſſit furor, & rabida corda quierunt.
Ardere animis.
Acuere furorem furiis.
Ardet furens animi.
Mens quoque ſic furiis agitatur.

RASTRVM. *Raſtello.* Raſteau.

Vertere pratum pectine.

RATIO. *Riſpetto.* Eſgard.

Gratia candori ſiqua relata meo eſt.

RECTVM. *il dritto.* Droict.

Petita iura dare alicui.
Fas omne abumpere.

Sacra-

Sacrata reſoluere iura.

RECONDERE GLADIVM. *Rimetter la ſpada.* Enguainer.

Gladium recondere in vaginam.

RECORDARI. *Ricordarſi.* Retenir enſa memoire.

Voces alicuius mente ſua concipere.
Memori pectore dicta nota.
Et vocem memori condidit aure tuam.
Signatum hoc memori pectore nomen habet.
Notare mente dicta.
Notare dicta pectore memori.
Percipere voces mente.
Tenere pectore, mente.
Hærere pectori dicuntur ea, quæ animis tenemus infixa.
Inhærere pectoribus.
Animo alicuius adeſſe.
Animo ſedere.
Defluere ex animo.
Excidere alicui.
Venit in mentem.
Memori quę mente repone.
Nulla dies vnquam memori vox eximet æuo.
Mente memori retinere aliquid.

REDIRE. *Ritornare.* Retourner.

Accipere reueccamen.

Referre pedem turbatum, gradus.
Ferre pedes.
Si patrios vnquam remeaſſem victor ad Argos.
Quærere reditus.
Conuerſis recurrere equis.
Referre pedem aliquo, vel ad aliquem locum.

REDVNDARE. *Ingroſſarſi il fiume.*
Croiſtre.

Amnis tumet aquis.

REFICERE SE. *Ricrearſi.* Reſiouir.

Vultum animumque recipere.
Se renouare iocis.
Lætitia fremunt, animoſque ad ſydera tollunt.

REGENERARE. *Rigenerare.*
Regenerer.

Cui cum noua luce mores ſunt dati.

REGERE. *Reggere.* Regir.

Vti habenis
Iuga flectit habenis.

REGNARE. *Regnare.* Regner,

Regna, Sceptra tenere.
Imperij regna tenere ſui.
Imperium regere.
Premere ditione.
Late regere orbem virtutibus.
Exercere imperia ſceptris,
Totum ſub leges tradere.

Populos ſub leges tradere.
Sceptra ſacrata tenere.
Iura dare.
Sceptris potiri.
Habere imperium.
Populum iugo premere.

REGNVM. *Regno.* Regne.

Fiunt regni iura minora tui.
Imperium accipere.
Superis Deum detrudere regnis.
Regna dare.
In partem regni recipere, Locare.
In regna recipere.

RELIGIO. *Religione.* Religion.

Populum ſub antiqua religione tueri.

RELVCERE. *Rilucere.* Reluire.

Flamma nitore ſuo verberat aurum.
Tremulum iubar flamma ſpargit.
Purpurea luce refulget.

REMIGARE. *Remare.* Ramer.

Findere remigio aquas.
Fluminis aquas torquere remis.
Remis vti.
Huic opus eſt remo, remige carpit iter.
Incumbere validis remis.
Remos impellere, Mouere.
Intendere brachia remis.

Certatim ferire mare.
Aequora verrere.
Sollicitare remis freta caua.
Agili peragere freta cærula remo.
Remis inſurgere.
Conſiſtunt tranſtris, intentaque brachia remis.
Totum dehiſcit remis conuulſum ſtridentibus
æquor.
Legunt in gurgite remos.
Agmine remorum.
Prora petit maria, & pelago decurrit aperto.
Currere remis.
Remigio nauis ſe mouet.
Remis vada liuida verrunt.
Remigio noctemque diemque fatigant.
Tacitis pelago incumbere remis.
Ducere remos.
Mouere freta remo.
Mouere remo carinam.
Impellere remis, Remige.
Pulſare vndas remo.
Pulſare æquor remige.
Iter remo carpere.
Verrere, Peragere freta remo.
Aquas torquere remis.
Diuidere remis, Eruere.
Scindere aquas.

Referre ad littora remos.
Perſtare in remorum verbere.
Admouere remis fretum.
Nauis it remige.
It remis.
Aequora remo ſpumeſcunt, caneſcunt remo.
Remo pellere ratem.
Ducere remos.
Remige propellere.
Carpere remis.
Radere vada remis pulſa.

REMVNERATIO. *Ricompenſa.*

Recompenſe.

Præmia digna ferre.
Carpere pretium ingens laborum.

REPARERE. *Purificare.* Reparer.

Scelus expiare.

REPETERE. *Ripetere.* Redire.

Repetere verba.
Reddere nomen.
Reportare verba.
Remittere ſonos.
Iterare voces.

REPREHENDERE. *Riprendere.*

Reprendre.

Cenſuram dare.
Dictis caſtigare.

RESISTERE. *Fermar'il paſſo.* Reſiſter.

Siſtere gradum.
Suſtinere pedem.
Deſcedere verſo gradu.
Retro ferre paſſus.

RESONARE. *Riſonare.* Reſonner.

Tinnitus æra repulſa dabant.

RESPICERE. *Riguardare.* Regarder.

Tollere ad ſydera vultus.
Oculos figere.
Componere ad aliquid ſuos vultus.
Lumina ferre.
Deſpectare.
Cernere, Speculari, Spectare.
Voluere lumina, oculos, Commouere.
Coniicere oculos in aliquem.
Ardentes oculorum orbes torquere.
Oculos torquere ad.
Lumina defigere.
Fixos oculos tenere.
Oculis, & pectore toto hærere.
Ad cœlum lumina tendere.
Paſſim oculos per cuncta ferre.
Aliquo deiicere vultum.
Hærent infixi pectore vultus.
Lumina immota tenere.

Huc illuc voluere oculos.
Partes oculos verſabat in omnes.
Sanguineam voluebat aciem.
Oculos, lumina attollere.
Oculos ſub aſtra tenebat.
Omnia perlegere oculis.
Meſto vultu defigere lumina.
Alicuius aſpectu ſe ſubtrahere.
Torue tueri.
Illa ſolo fixos oculos auerſa tenebat.
Geminas aliquo flectere acies.
Deiicere lumina & vultum.
Cuncta oculis luſtrare.
Lumina fixa tenere.
Defigere lumina, Oculos in aliquem.
Inhærere vultu, Oculis.
Conſiſtere in vultu.
In lumina iactare vultum.
Vertere ad aliquem luminis orbes.
Aduertere lumina in omnes partes.
Dimittere in omnes partes aciem oculorum.
Aduertere vultus ad aliquem.
Reſpicere vultu aliquem.
Videre oculis aliquem.

RESPONDERE. Riſpondere. Reſpondre.

Referre alicui dicta.
Reſponſa dare.

Alterius reddere verba notis.
Reſponſum reddere paucis.
Iactare reſponſa.
Reſequi dictis. Renarrare.
Excipere, Referre verba. Dicta.
Addere verba dictis.
Iniuria reddere dicta.
Vocem reddere, Sonos, Verba.
Tangere verba verbis.
Reſoluere ora.

RETARDARE. *Ritardare.* Retarder.

Meliri moram.
Moras afferrre.
Iungere moram, Addere.
Iter retardare.
Rumpere iter, Continere.
Mora cauſas afferre.
Pellere moras, Tollere, Rumpere.
Mora abeſt, eſt mora longa.
Nulla mora eſt.
Nulla mora cauſa eſt.
Poſt minimum mora.
Quærere moras.

RETIA. *Reti.* Retz.

Retia nectere, Tendere, Ponere.
Tendere plagas.

RIDERE. *Ridere.* Rire.

Solui in riſum.

RIGARE. *Innaffiare.* Arrouſer.

Spargere ſemen aqua.

Rorales mittere aquas.

RIPA. *Riua.* Riuage.

Fremunt ripæ feruentibus vndis.

Ripa religare claſſem.

Ripam felici tangere pede.

Ripam relinquere.

Applicare ad littora nauem.

Pedem aduertere ripæ.

Sedit limoſo ſeſſa carina vado.

Magno agmine complere ripas.

RIVVS. *Ruſcello.* Ruiſſeau.

Septus riuo lenè ſonantis aquę.

Defluit incerto lapidoſo murmure riuus.

Vitro magis perlucidus amnis.

RIXAE. *Conteſe.* Debat.

Studiis certamina creſcunt.

Odiis verſare domos.

Exoritur inter eos diſcordia.

Trahere viros in pralia inimica.

Illis inceſſit magno diſcordia motu.

Lites gignere.

Ire in litẽ ſtudioſo certaminis pectore.

Non capiunt diſcordia finem.

ROBVSTVM REDDERE. *Fortificare.*

Fortifier.

Dare vires, Addere.

ROBVSTVS. *Forte.* Fort.

Herculea gens.

Corpus durum, patienſque laborum.

Prȩditus viribus.

Cor aſperum habens.

Bonus ſanguis dat vires.

Prastans animi.

Valido eſſe robore.

Pectore eſſe firmo.

Inuictis eſſe viribus.

Viribus inſignis.

Virtute praſtantiſſimus.

Expers virtutis.

Magnum pectore concipere robur.

Virtute ſecundus.

Viribus ſuperbis.

ROMA. *Roma.* Rome.

Vrbs alta Quirini.

Et qua de ſeptem totum circumſpicit orbem
Montibus.

ROMANVS. *Romano.* Romaino.

Genitus placida vrbe Quirini.

Latio ſanguine cretus.

Romanus.

Cretus latino ſanguine.

ROS. *Rugiada.* Roſce.

Sparſa celeſti rore madeſcit humus.

Ros in tenera pecori gratiſſimus herba.

Rorem late diſpergit amarum.

Matutinum colligunt rorem.

RVMPERE. *Rompere.* Rompre.

Limina perrumpit, poſteſque à cardine vellit.

RVINA LABEFACTARE. *lege.*

DIRVERE.

RVMOR. *lege.* FAMA.

S

SACRIFICARE. *Sacrificare.* Sacrifier.

SACRIS adolere altaria tædis.

Pia thura dare pro aliquo.

Exta Deo dare flammis.

Agna Deo cadit, Ouis, Hoſtia.

Deo cereale Sacerdos imponit libum.

Exta libare Deo, Victimam.

Dare viſcera flammis.

Exta tremanda focis imponere.

Libare, Dare focis.

Thura addere flammis.

Altaque perfuſa victima fronde cadit.

Vina.

Vinaque dat tepidis ferraque ſalſa focis.
Ponere, Imponere thura; Viſcera focis.
Liba facere alicui.
Imponere aris honorem.
Dare focis exta.
Mactare ouem alicui.
Flamma reddere liba Deo.
Sacra facere, Libare, Ferre.
Mactant lectas de more bidentes.
Munera libare intemerata focis.
Dona inferre.
Libare ad aras aliquid.
Thura dare.
Cumulare oneratis lancibus aras.
Ad templa dare ſolemnia dona.
Sacra alicui anime ferre.
Multa tibi ante aras noſtra cadet hoſtia dextra
Deſtinare ara.
Taurum ingentem mactabat ad aras.
Aris mactabat honores.
Luſtramurque Ioui, votiſque incendimus aras.
Sacra libare.
Cadit quinas de more bibentes,
Dona ferunt, onerantque aras, mactantque iuuencos.
Cadentem taurum conſtituere ante aras.
De grege intacto ſeptem mactare iuuencos.

Ignibus

Ignibus imponit ſacris libamina focis.
Lanigeras mactat rite bidentes.
Honorem Dijs perſoluere.
Deum celebrare donis.
Thura dabant, tepiduſq. cruor fumabat ad aras
Decus addere donis.
Adire ſacra pede ſecundo.
Solemnia dona ferre ad templa.
Et ſtatuam ante aras aurata fronte iuuencam.
Cumulare altaria donis.
Ferre ſacra.
Admouere pecus flagrantibus aris.
Sacra facere, Peragere, Parare.
Colere, Celebrare, Frequentare ſacra.
Facere ſacra alicui.
Sacris operari, Placere, Piare.
Accedere ad Deum munere.
Ponere ad Deos munera, ad lares referre.
Ferre dona templis.
Facere altaria pinguia thure.
Ferre thura altaribus, flammis.
Ferre, Dare thuris honorem.
Libare, Dare thura.
Fungi munere ad aras.
Ad ſacra natus, Electus.
Deos fumantibus aris placare.

SACRIFICIVM, Sacrificio, Sacrifice.

Fuſus taurorum ſanguis.
Dona imponere aris.
Sternere ſuis altaria donis.
Cum grege ſiſtit ad aram.
Nouare honores.
Deuouere aris.

SAGITTA. *Saetta.* Sagette.

Lateri liquit volatile ferrum.
Hæret lateri lethalis arundo.

SALTARE. *Saltare.* Saulter.

Dedit ſaltum, properans inſiſtere ripa.
Corpora ſaltu ad terram mittere.
Saltu ſuper ardua venit.
Saltu ferri.
Se credere ſaltu.
Ducere choreas, choros.
Ducere choros ad numerum.
Referre pedes.
Mouere pedem.
Pulſare humum pede.
Ludere in chori ſpeciem.
Mouere ad modos membra.
Agere choros.
Manus implicare choris.
Deſtituere choros.

SALVARE. *Saluare.* Saulure.

O pater, O patriæ cura, ſaluſque tua.

Socios

Socios à morte reduxi.

SALVTARE. *Salutare.* Saluer.

Læto clamore aliquem ſalutare.

SANARE. *Guarire.* Guerir.

Dat medicina ſalutem.

SANCTVS. *Santo.* Sainct.

Morum, & vita labe carens.

Integer vitæ.

Sceleris purus.

SANGVIS. *Sangue.* Sang.

Sanguine terra tabet.

Largo terra ſparſa cruore madet.

Flumen purpureum miſtis ſanguine fluxit aquis.

Sparſi rorantur ſanguine vepres.

Arua cæde madeſcunt.

Cæde tepebat humus.

Aſperſus ſanie locus natat omnis.

Atro tepefacta cruore terra.

It cruor per artus.

Inundant ſanguine foſſæ.

Impleuit ſinum ſanguis.

Funditur ater vbique cruor.

Sanguinis vomere riuos.

SANGVINOLENTVS. *Sanguinoſo.* Sanglant.

Squalenti ſanguine crines.

Concreti ſanguine crines.

Terram maculare ſanguine.

SATIARE. *Satiare.* Souler.

Eximere famem, & amorem comprimere edendi

SATISFACERE. *Sodisfare.* Satisfaire.

Fructus reſpondet labori.

SCENICI LVDI. *Spettacoli ſcenici.*

Farces.

Mimi obſcœna iocantes.

Imitantes turpia Mimi.

SCIENTIA. *Scienza.* Scauoir.

Hoc non latet ingenium meum.

Condita mente tenere.

Neſcia mens hominum fati, ſortiſque futuræ.

Venturi inſcius æui.

SCINDERE. *Rompere.* Coupper.

Vulnera facere in arbore.

Arborem violare ſecuri.

Falx lucum ramis ſpoliauit.

Moliri ferrum in arborem.

In fruſtra ſecare.

Ferro ſecat colla.

SCRIBERE. *Scriuere.* Eſcrire.

Notare chartam digitis.

Mandare libello.

Chartis verba natare piis

Reddere verba notis.

Notare literam, facere.

Deducere litteram.
Exarare notas.
Committere litteris, vel ceræ.
Dextram cum charta loquitur.
Charta loquitur cum eo.
Mandare verba libello.
Dare tabellas, Dare verba ferenda.
Signare tabellis arcana.
Imprimere gemmam.
Imprimere annulum.
Imprimere ceram.
Imponere ceris notam.
Mittere litteram.
Rumpere litteræ vincula.
Demere vincula chartæ.
Legere tabellas.
Perlegere litteram.
Relegare ſcripta.
Illectum ſcriptum remittere.
Peragit charta vices linguæ.
Venit in manus charta ſcripta.
Venit nuntia charta.
Tradere charta verba latentia filo.
Portare tabellas, Ferre, Perferre.
Reddere epiſtolam, litteram.
Excipere verba notata.
Accipere tabellas, notas.

Recipe-

Recipere epiſtolam, Soluere.
Charta ſoluta.

SECVRITAS. *Sicurtà.* Seurtè.

Stant ea locis tuta ſuis.
Patria eſt tuta.
Palladio numine tutus.
Carminibus metus omnis abeſt.

SEDITIO. *Seditione.* Sedition.

Coorta eſt
Seditio, ſequitque animis ignobile vulgus.

SEMPER. *Sempre.* Touſiours.

Omnes per annos.
Tempus in omne.

SENTENTIA. *Parere.* Aduis.

Melior eſt illi ſententia menti.
Hæc animo ſententia conſtat.
Mens immota manet.
Mens omnibus vna eſt.

SENTENTIAM MVTARE. *Mutar parere.* Canger ſon aduis.

Sententiam vertere retro.
Propoſiti contrahere verba ſui.
Mentem retorquere, Inflectere.
Exuere, Mutare mentem.
Quæ nunc animo ſententia ſurgit.
Solus hic inflexit.
Senſus animumque labantem impulit.

Muta-

Mutata loco ſententia cadit.

SERENVS, *Sereno.* Serein.

Candidus, ſerenus dies nube pulſa.

Deus purum diſcuſſis aera reddit Nubibus. V

SERERE. *Seminare.* Semer.

Semen peragere.

Venit ſub terras ſemen aratas.

Farra iacere.

Iactare Cererem in aruis.

Alere ſemine fruges.

Mandare hordea ſulcis.

Conſerere agros.

Semina terra dare, Spargere, Iacere.

Sulco ſerere.

Semina iactare.

Mittere in ſolum.

Spargere in humum.

Mandare arena.

Humo condere.

Sulcis obruere terra.

Credere ſulcis.

Committere ſulcis, terra.

Humo ponere.

Credere aruis Cererem.

Humus mollit ſemina

Tempus perducit ſemen in ariſtas.

Terra perſoluit ſemina.

Reddit ſemina ager.

SERMONES. *Ragionamenti.* Propos.

Viſus medio ſermone relinquit.
Medium dictis ſermonem relinquit, Obrumpit.
Nec voces vllas tractabilis audit.

SERPENS. *Serpente.* Serpent.

Hydrus, Hydra, Serpens, Coluber.
Draco, Anguis.

SERVARE. lege CONSERVARE.

SIBILARE. *Fiſchiare.* Siffler.

Sibila lambebant linguis vibrantibus ora.

SICCITAS. *Secchezza.* Sechereſſe.

Vſtus humor ab igne ſolis.
Percaluit cœlumque vdęque paludes.
Aethereo recens exarſit ſydere tellus.
Solibus æthereis, altoque recanduit æſtu.
Pocula caneſcunt cum frondibus vtitur arbor.
Exhauſta palus, terraque ardore debiſcunt.
Iam rapidus torrens ſitientes ſyrius Indos.
Ardebat cœlo.
Et medium ſol igneus orbem Hauſerat.
Arebant herbæ caua flumina ſiccis.
Faucibus ad lumen radii tepefacta coquebat.

SICCVS. *Secco.* Sec.

Siccis feruoribus vſtus.

SILENTIVM. *Silentio.* Silence.

Facta ſunt ſilentia tectis.

SIMIA. *Scimia.* Singe.

Simia quæ ſimilis turpiſsima beſtia nobis.

SIMILEM ESSE. *Raſſomigliare.*
Reſſembler.

Diſtant mores à cardine.

Ore aliquem referre.

SINISTER. *Siniſtro.* Gaucher.

Lauus, Siniſter.

Laua de parte.

Flectere curſus in lauum.

SINISTRA. *Siniſtra.* Seneſtre.

Læua de pate.

Flectere curſum in lauam.

Laua manus.

SITIS. *Sete.* Soif.

Sitim compeſcere, Deponere, *Explere.*

Tollere ſitim.

Sitim releuare.

Sitim ſiſtere; Sedare, Pellere.

Sitis ſorbet ora.

Arentem leuare vnda ſitim.

Sitim extinguere.

SOCIVS. *Compagno,* Compagnon.

Quos ego dilexi fraterno amore ſodales.

Iure ſodalitij qui mihi iunctus erat.
Adiungere ſocium.
Comitem caſus amplector in omnes.

Sol. Sole. Soleil.

Calamos Titan calfacit vdos.
Pater heliadum.
Oculus mundi.
Immenſi mundi publica lux.
Iubar ſolis radijs inſigne corruſcis, qui ſol temperat orbem.
Qui ignifer conſiſtit in axe.
Maſculum ſydus.
Genitor Phaëthontis.
Qui agit portantes lumina currus.
Numine cæleſti ſol fulget ſerenus.
Rapidi potentia ſolis.
Sol potentes diſcutit vmbras.
Iungit equos ſol.
Lumina mundo præbet Titan.
Phœbus diem reddit mundo.
Sol eſt altiſsimus orbe.
Purpureo tepidum qui mouet axe diem.

Solamen. *Conſolatione.* Soulas.

Cura caſuſque leuamen.

Solvs. *Solo.* Seul.

In ſolis incomitata locis.

Somnvs. *Sonno,* Sommeil.

Somnos arcere, Abducere, Rumpere, Abrumpere.
Expellere, Excutere, Fugare ſomnos.
Somnum diſcutere, Adimere.
Quietem expellere, Turbare.
Soporem clamore ſoluere.
Soporem remouere.
Patefacere oculos alterius.
Somno ſuccumbere, Quiete.
Sopore ſolui, languere.
Vinci ſomno. Vinci ſopore.
Premi ſoporis grauitate.
Adoperta ſomno lumina.
Fuſus toro.
Plenus ſoporis.
Eſt ſopor in aliquo.
Somnus labitur in artus.
Venit ad partes, ad oculos.
Quies ſubrepit, ſomnus excipit.
Sopor ſubit.
Somnus redit, Alit, Tenet, Habet, Mulcet, Mouet, Capit.
Somnus fugit, Abit, Diſcedit, Deſtituit, Occupat.
Velat ſomnus amictu, Fluit, Declinat, Premit oculos.
Premit lumina quies.
Somno demiſſus.

SONARE. *Sonar.* Sonner.

Sonitum dedit clara tuba.
Toto ſonuerunt æthere nymbi.

SOPIRE. *Addormentare.* Endormir.

Somnum facere alicui.
Blanda quies furtim victis ſubrepſit ocellis.

SORDIDVS. *Sozzo.* Salle.

Fœdatis crinibus.
Fœdato vultu.

SORS. *Sorte.* Sort.

Ducere ſortem.
Sorte dari.

SPERARE. *Sperar.* Eſperer.

Spem capere.
Excedit ſpes id poſſe fieri.
Spes mihi magna ſubit.
Spes mihi caſſa cadit.
Spem das tui placandi.
Paſcere ſpem inanem.
Spe capi inani.
Arrecta ſpes.
Spe multum captus inani.
Spem ſibi accendere.
Spem accipere, Capere, Agitare, Habere, Tollere.

Demere ſpem, Adimere, Expellere,
Detrahere.
Animo ſpem paſcere inanem.
Spe trahi, Potiri.
Deſtitui ſpe.
Spes eſt, Adeſt, Supereſt, *Relicta eſt.*
SPES. *Speranza.* Eſperance.
Concipere intra pectora pro facto ſpem.
Opem dare alicui.
Bona ſpe ludere aliquem.
Stultam dubia ſpe trahit moram.
Pēdet ab officio ſpes mihi magna tuo
Spem dare dubia menti.
Spe tollere viros.
Spes animos auget.
Spes venit.
Spes bona ſollicito victa timore cadit.
Spem facere ſubitam.
Spe feruidus adest.
STELLAE. *Stelle.* Eſtoilles.
In æthere ſydera lucem.
Aſtra, Stellę.
STIRPS. *Stirpe.* Race.
Genus, Progenies, *Proles, Status, Generatus.*
Trahere genus ab aliquo.
Claro ſanguine cretus.
Præclara ſtirpe creatus.

Genitus ſemine alicuius.
Ille noſtra deducit origine nomen de gente.
Eſt genus omnibus vnum
Aliam ex alio generando ſufficere prolem.
Progeniem ab alicuius ſanguine deducere.
Satus aliquo.
Pulchra faciat te prole parentem.
Pulchra origine natus.
De aliquo ſobolem ſuſcipere.
Genus alto à ſanguine diuum ducere.
Genus ducere Olympo.
Magna de ſtirpe nepotum eſſe.
Domini de gente ſuprema.
Genus ducere ab aliquo.
Generis primordia ducere.
Ducere domum ab aliquo.
Ducere ortus.
Ducere principium à ſanguine.
Auctor generis, Nominis, Sanguinis, Originis.
Seminis, Propaginis auctor.
Sanguine cretus.
Ab origine cretus.
Ortus aliquo.

STRANGVLARE. *Strangolare.*
Eſtrangler.

Laqueis implicare colla.
Guttur it per vincula laquei.

STRE-

STREPERE. *Far ſtrepito.* Bruire.

Dare ſonitum.

Murmura miſcere.

Mouere ſonitus.

Horror ingruit armorum.

Raucum murmur dare.

Conſonat omne nemus ſtrepitu, colleſque reſultant.

Frigidus ſyluis murmurat Auſter.

Mare ſtridet refluentibus vndis.

Vaſto cum murmure montis.

Fit ſonitus tectis, vocemque per ampla volutat.

Ferit aurea ſydera clamor.

Inania murmura miſcent.

In alte ſtridor,

Tecta fremunt, reſonant magnis plangoribus ædes.

Plauſu, ſonituque conſonat omne nemus.

Ingenti ſonuerunt omnia plauſu.

Strepitu colles reſultant.

Ceu frondibus ingens.

Sylua dolet lapſis Boreali *impulſa tumultu.*

Tonanti fit ſonitus.

STREPITVS, *lege,* FAMA.

STVLTE. *Pazzamente.* Follement.

Nimium iuueniliter vti re aliena.

STVLTVS. *Pazzo.* Fol.

Mente captus.
Egens mentis.
Quæ te dementia adegit?
Animum dementia cœpit.

SVBIECTIO. *Soggettione.* Subiection.
Subigere, Domare bello.
Fundere armis.
Sub pede colla tenere.
Domitum pedibus calcare.
Impoſitum calcare pedem.
Victorem imponere pedem.
Supponere caput pedibus.
Sedere ſub pede.
Trahere ſub iuga.
Impoſitis pedibus premere.

SVBITO. *Subito.* Incontinent.
Parua mora.
Nec mora longa.
Haud mora continuo.

SVBITVS. *Preſto.* Viſte.
Poſita venit mora.
Haud mora.
Ferri rapidis paſsibus.
Haud ſit mora.
Admiſſum præcipitare equum.
Nulla mora eſt operi.
Abluto carpere pede iter.

Rumpere moras.

SVBMERGERE. *Sommergere.*

Noyer.

Ire ſub vndas corpora.

Sua corpora mergere aquis.

Corpora excipiuntur aquis.

Abluit vnda caput.

Vultus obruit vnda meos.

Imo ſub æquore mergit.

Deſiicere corpora ponto.

Spargere ſe in fluctus.

In fluctu laceras raptare carinas.

Hoc poſſidet Pontus.

Hoc altum texerat æquor.

Corpora ſummo reſupina profundo.

Exanimata iacens.

Submergere. Immergere ponto.

Gurgite medio volui.

Vndis abolere.

Accepit ſinu vaſto, & miſit ſub amnem.

Medio in fluctu ſubmergi.

Præcipitare pelago.

Se iactu dedit æquor in altum.

Opprimunt hanc animam fluctus.

Ore nataturas accipere aquas.

Aequoreis piſcibus ſum cibus.

Premunt hoc caput fluctus.

Submer-

Submerſaſque obrue puppes.
Spargere vndis.
Spumoſa immergere vnda.
Medius effuſus in vndis.
Medio ſub æquore mergi.
Obrui aquis.
Mergere puppes aqua.
Suppoſitas immittere corpus in vndas.
Ebibit æquoreas naufragus hoſtis aquas.
Merſit & aduerſis ora natantis aquis.
Nomina facere aquis.

SVERE. *Cucire.* Couldre.

Acu traijcere aliquid.

SVDARE. *Sudare.* Suer.

Per artus ſudor ſalſus ijt.
Oſſaque & artus perfundit toto pectore ſudor.
Tum toto corpore ſudor liqueſcit.

SVPERBVS. *Superbo.* Glorieux.

Tituli tangi amore.
Ardor eſt illi nominis quærendi.
Qui magnos remittit flatus.
Laudum arrecta cupido.

SVPPLICARE. *Supplicare.* Supplier.

Procumbere genibus flexis.
Procumbere in terram ante pedes.
Poſito procumbere genu.
Iacere ante pedes alicuius.

Ample-

Amplecti, Tangere pedes.
Succumbere genu flexo.
Tendere genibus brachia.
Tendere in crura manus.
Submittere genu.
Rogare veniam ſupplicem.
Procumbere ad pedes alicuius.
Supplicem genibus proripere tellurem.
Ante pedes volui.
Demittere ceruicem.
Venire ſupplicem.

SVRDVS. Sordo. Sourd.

Surdior freto.
Auribus captus.

SVSPENDERE. *Appicare.* Pendre.

Vitam laqueo finire.
Animam laqueo claudere.
Collum laqueo ligare, Guttura.
Aptare vincula collo.
Implicare colla vinclis.
Laqueo fauces innectere.
Elidere fauces laqueo.
It guttur per laqueum.
Strangulare ora.
Claudere iter vocis.
Praefocare animae viam.

SVSPIRARE. *Soſpirare.* Souſpirer.

Imo

Imo de pectore grauiter gemitus ducere.
Dare gemitus, Agere, Reddere.
Magnum ſub imo corde premit gemitum.

SYBILLA. *Sybilla.* Sybille.

Phœbi ſacerdos.
Amphyſia vates.

T

TACERE. *Tacere.* Taire.

TER in primo deſtitit ore ſonus.
Premere ora ſua.
Finire metu voces.
Silentia facere, Tenere.
Tenere linguam, Ora, vocem.
Linguam, & ora alicuius vincere.
Sermonis verba imperfecta relinquere.
Preſſo obmutuit ore.
Linguis facere ſilentia.
Inutilis hæſit lingua.
Reprimere ora.
Tenere vocem.
Premere, ſupprimere vocem.

TARDVS. *Tardo.* Tard.

Sera ſe nocte ferebat.

TELA, *Tela.* Toile.

Lanam mollire. & plenas exonerare colos.
Radio percurrere telas.
Rarum pectine denſare opus.
Arguto tenues percurrit pectine telas.

TEMPESTAS. *Tempeſta.*
Tempeſte.

Improba pugnat hyems.
Euerſat concitat Eurus aquas.
Mare agitatur ventis.
Comprimeve rabiem, & furorem maris.
Ruit æthere toto turbidus imber aqua.
Denſiſque nigerrimus Auſtris.
Stridens Aquilone procella.
Velum aduerſa ferit, fluctuſque ad ſydera tollit.
Cælum, & Terra, & venti miſcentur.
Imbribus effuſis tempeſtas atra furit.
Cæruleus aſtitit imber.
Noctem, hyememque ferens, & inhorruit vnda tenebris.
Nunc venti mare volunt, magnaſque ſurgunt æquora.
Inuoluere diem nymbi, & nox humida cælum
Abſtulit oculis.
Et ſydera verberat vnda.
Sollicitum raucis mare feruet aquis.

Magn

Magno planguntur littora fluctu.
Forſitan ad pontum mater pia venerat Helles.
Menſaque turbatis nata feratur aquis.

TEMPLVM. *Tempio.* Temple.

Media teſtudine templi.

TEMPVS. *Tempo.* Temps.

Hoc longis intercidit annis.
Trahere bella longa mora.
Tempora labuntur tacitiſque seneſſimus annis.
Et fugiunt freno non remorante dies.
Hora poſita qua foret apta via.
Longo ab æuo
Dum pelago deſæuit hyems, & aquoſus Orion.
Non tractabile cælum.
Tempus mane petit.
Iam tempus agit res.
Nunc ipſa vocat res.

TENERE. *Tenere.* Tenir.

In amiſſis aliquid tenere.
Non continere manus quin &c.
Acceptum aliquid referre.

TENTARE. *Prouare.* Eſſayer.

Tentamenta pangere.

TERRAEMOTVS. *Tremuoto.* Tremblement de terre.

Teium

Totum nutu tremefecit Olympum.
Maxima noctu terra tremit.

TERREFACERE. *Spauentare.*

Eſpouuanter.

Et faciunt geminos enſis, & vnda metus.
Concuſſa pectora, animi turbati.
Excuſſus metu.

TESTARI. *Chiamar in teſtimonio.*

Teſmoigner.

Nubila promiſsi ſtyx mihi teſtis erit.
Fateri de alicuius fide.
Numen deorum teſtari.
Numina teſtari, & ignes.
Per ſydera teſtor per ſuperos, atque hoc cæli lumen.

TESTIS. *Teſtimonio.*

Teſmoing.

Aliquod pondus teſtis habet.
Hoc vero teſte probatur.

THVRA. *Incenſo.* Encens.

Poſito dare thura foco.
Templum thure vaporare.

TOLERARE. *Sopportare.*

Endurer.

Ferre mala, Pati.
Subire, perferre labores duros.
Quæ ſubſunt ferre omnia.

Vltima perpeti mala.
Exhaurire pericula.
Multum terris iactatus, & alto.
Multos adire labores.
Pauperiem, & mille duros perferre labores.

TONITRV. *Tuono.* Tonnerre.
Magnus ab æthereo perſonat axe fragor.
Iuppiter ſtrepitu exterruit orbem.
Magno miſcetur murmure cælum.
Tonitru cietur aer.
Hyems emittitur.
Tonitru tremiſcunt ardua terrarum.
Intonant poli.
Subito fragore intonuit.
Tonitru cælum omne ciebat.
Pater omnipotens ab alto cælo intonuit.
Cęlum tonat omne fragore.
Rapidis qui tonat altus equis.
Eurique Zephyrique tonas domus.

TORMENTVM BELLICVM. *Canon d'artigliaria.* Canon.
Caua machina.
Graue baliſta onus.

TORRENS. *Torrente.* Torrent d'eaux.
Rapidus montano flumine torrens

Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores.
Raunt de montibus amnes.

TRACTARE. *Maneggiare.* Manier.

Et mulcere manu protenſam ad pectora barbam.
Inter manus & brachia verſare.

TRAHERE. *Tirare.* Tirer.

Bigis raptare, trahere, diſtrahere.
Corpora circum muros raptare.

TRANSFIGERE. *Traſiggere.* Percer.

Transfigere, cuſpide ceruum.
Traiectus pectora enſe.
Terebrare cauas vteri, & tentare latebras.
Perforare haſta.
Traijcere pectora ferro, induere.
Enſe latus perforare.
Enſem in latus obligare.
Gladium lateri recondere.
Rumpere præcordia ferro.
Figere pectus ferro.
Figere præcordia.
Rumpere telo pectora.
Tranſiicere enſe pectus.
Adigere in pectus enſem.
Exigere ferrum per præcordia.

Condere enſem in pectus.
Recondere tela in pectora.
Reſoluere ferro iugulum.
Pectore ferrum condere.
Demittere per pectus telum.
Fodere ferro pectora.
Induere pectora telis.
Iugulum recludere mucrone.
Enſem demittere iugulo.
Iugulum ferro demittere.
Iugulum abſcindere.
Condere telum iugulo.
Corpus fodere telis.
Fodere cultro guttura.
Conijcere ferrum in guttur.
Rumpere guttura cultro.
Auferre guttura.
Figere mucronem temporibus.
Viſcera traijcere ferro.
Tranſiicere gladio.
Conijcere ferrum.
Incumbere ferro, Telo.
Gladio finire dolores.

TRANSFIGVRARE-SE. *Transformarſi.* Transformer.

Alicuius vultus induere.
Quos hominum ex facie dea ſaua potentibus herbis.

herbis.
Induerat Circe in vultus, ac terga ferarum.
Tot ſe vertit in ora.
In vultus ſe ſe transformat aniles.

TRANSIRE. *Paſſare.*
Paſſer.

Innocuum dare alicui iter.
Traijcere celeri paſſu, pede.

TRANSITVS. *Paſſaggio.*
Paſſage.

Vi facere viam.
Rumpere aditus.

TRISTIS. *Meſto.* Faſche.

Maxima in ipſius vultu ſunt ſigna dolentis,
Clauſum pectore vulnus habet.
Aegra trahebant corpora
Duros animi tolerare labores, ferre.
Exilio facies cui ſua pene fuit.

TRISTITIA. *Meſtitia.*
Faſcherie.

Secum triſtitiam trahit.
Miſcentur triſtia latis.
Graues compeſcere labores.
Lenire dolores.
Ferat ſubitos mihi dolores.
Renouare dolores.

TRITICVM. *Fremento*. Blè.

Ceres.

Cerealia dona.

TROCHVS. *Trucco*. Toupie.

Torto volitat ſub verbere turbo.

Turbinem magno in gyro circum atria vacua exercent.

Ille actus habenis curuatis fertur ſpatijs.

TROIA. *Troia*. Troye.

Neptunia pergama.

Iliacę domus.

Argolicis quæ concidit aruis Troia.

TRVNCARE CAPVT. *Decapitare*. Decapiter.

Auellere caput humeris.

Deturbare caput, Scindere.

Iugulum mucrone ſoluere.

Auferre enſe caput.

TVBA. *Tromba*. Trompette.

Cornu recuruo intendere vocem.

Buccina ſignum dedit,

Aeraque aſſenſu conſpirant cornua rauco.

Sonitus auditur tubarum.

Claſſica namque ſonant, it bello teſſera ſignum.

Rauco ſtrepuerunt cornua cantu.

Tuba mugit per æthera clamor.

At tuba terribilem ſonitum procul aere canoro.
Increpuit, ſequitur clamor, cœlumque remugit.
It cœlo tubarum clangor.
Belli dat ſignum rauca cruentum Buccina.

TVMVLVS. *Tombe.* Tombeau.

Fumoſo conditus cinis cado.

TYMPANVM. *Tamburo.* Tabourin.

Tympana ignaua pulſare, Tundere.
Quærere cymbala, vel tympana.
Vidi ſplendentia corpus
Cymbala multiplices edere pulſa ſonos.

V

VAGINA NVDARE. *Sfodrare.* Deſguainer.

NVDARE *gladium.*
Vagina librare enſem, Eripere.
Vagina educere ferrum.
Enſis vagina vacuus.

VALE DICERE. *Salutare.* Adieu.

Reddere voce vale.

Non inſalutatum relinquere.
Et dixit tenui murmure lingua, Vale.

VALLVM. *Riparo.* Rampart.
Propugnacula bello tuta parant.
Minæ Murorum ingentes, æquataquè machina cœlo.

VANVS. *Vano.* Vain.
Credere ventis aliquid.
Illius fidem perdit aura.
Irrita vota decepta ſunt.
Cuncta in æquoreos abierunt irrita venter.
Voluere in auras.
Perfuſa gloria fuco.
Tota procelloſo per mare rapta noto.
Nullo pondere verba cadunt.
Hæc venti
Irrita per terras & freta ſumma ferunt.
Dicta vagis credita ventis.
Aura omnia diſcerpunt, & nubibus irrita donant.
Verna incertior aura.

VATES. *Indouino.* Deuin.
Præſcia corda.
Aruſpex fatidicus.
Rerum prænoſcens fata.
Fata canens.

VATICINARI. *Indouinare.* Deuiner.

Sæcula fatidico venientia pandere ore,
Si quid veri mens augurat.

VECTVS. *Portato.* Porte.

Quadriugo vectus curru.

VELVM. *Velo.* Voile.

Torto ſubducere carbaſa lino.
Ducere carbaſa.
Vela dare rati.
Vela retorquet ab aquis.
Præcipiti carbaſa tenſa noto.

VENARI. *Andar à caccia.* Caſſer.

Canibus venari leporem.
Agere aprum.
Feras telis agere.
Cingere indagine ſaltus.
Clamore premes ad retia ceruum.
Premere clamore curſum apri.
Canibus circumdare ſaltus.
Inſidijs, curſuque feras agitare.
Et cadit aduerſa cuſpide foſſus aper.

VENENOSVS. *Velenoſo.* Venimeux.

Gorgonijs infectus venenis.

VENENVM. *Veleno.* Venin.

Tela veneno illinere.
Tingere tabe mortifera.

Tingere mordaci felle.
Virus ineſt. Linire felle ſerpentis.
Tela felle lurida.
Tela madent felle.

VENIA. *Perdono.* Perdon.

Concedere alicui veniam.
Fulmen ſuum, feraque corda recondere.
Veniam precari, Orare.
Nec veniam læſo numine caſus habet.
Deos poſcere.
Data copia fandi.
Dare veniam ludendi.

VENIRE. *Venire.* Venir.

Concurſu accedere magno.

VENTI. *Venti.* Vents.

Cœlum ventis aperire ſerenis.
Ventis furentibus Auſtris.
Percutitur rapido auis adunca noto.
Iacet Zephyro ſuper opertus.
Nunc Zephyrus ſero veſpere miſſus adeſt.
Nunc gelidus ſicca Boreus bacchatur ab arcto.
Nunc Notus aduerſa prælia fronte gerit.
Multis nigreſcunt æquora ventis.
Mutatas mittit Aeolus vndas.
Propelli fortibus Auſtris.
Ingeminant Auſtri.
Nunc æquora ingenti vento ruunt.

Litto-

Littora plangunt.
Omnia ventorum concurrere prælia vidi.
Agentes frigora venti.
Nubila dum ventus agebat.
Omnia videbis vento feruere furenti.
Humidus Auſter.
Serenas ventus agit nubes.
Ventis ſurgentibus freta ponti
Incipiunt agitata tumeſcere, & reſonantia late
Littora miſcentur, vbi nauigijs violentior
Eurus
Incidit.
Explorare ventos.
Maria alta tumeſcunt.
Indignatum magnis ſtridoribus æquor.
Multę arenæ.
Turbantur Zephyro, & veniunt ad littora
fluctus.
Ponto ſonat vnda refuſo.
Aduerſi rupto turbine venti.
Syluis immurmurat frigidus Eurus, Auſter.
Et mare ſollicitum ſtridet refluentibus vndis.
Confligunt Zephyruſque, Notuſque & lætus eois
Eurus equis.
Vrgent ad littora fluctus.
Quippe ferant rapidi ſecum, verrantque per
auras.

Venti

Venti velut agmine facto,
Quà data porta ruunt, & terras turbine perflant.
Stridens Aquilone procella.
Fluctus vt in medio capit cum albeſcere vento
Paulatim ſeſe tollit mare, & altius vndas.
Erigit, inde imo conſurgit ad æthera fundo.
Imo exæſtuat vnda vento.
Fluctibus agi.
Iactari vento, vndis, & turbine.
Iactaturque æquore toto.
Diuerſa per æquora vehi.
Errare fluctibus.
Fluctibus nauem torquet.
Zephyris ſpirantibus, auris.
Creber ruit æquore turbo.
Nauis conuulſa vndis, Euroque.
Quos venti ſæuæque hauſere procellæ.
Zephyris impellentibus vndas.
Venti incubuere mari, totumque à ſedibus imis.
Vna Eurusq. Notuſque ruunt, creberq procellit.
Africus & vaſtos voluunt ad ſydera fluctus.
Ventus euertit æquora.
Regens Boreas littora pulſat.
Vorticibus rapidis torquet mare.
Sæuas increpat aura minas.

Sæuus

Sęuus vrget Eurus.
Velaque in incertum frigidus Auſter agit.
Venti ponunt, omniſque repente reſedit.
Flatus, & in lento luctantur murmure tonſæ.
Et mulcere datur fluctus, & tollere ventos.
Placidum ventis ſtat mare.
Omne ſilet æquor ſtratum.
Motos componere fluctus.
Tumida æquora placare.
Temperare ęquor.
Cunctus pelagi cecidit fragor.
Iam venti ponunt ſtrataque ęqualiter vnda.
In magno iactantur turbine nautæ.
Venti tollunt moles ſuas.
Procaces Auſtri.
Inde vbi prima fides pelago, placataque venti.
Dant maria, & lenis crepitans vocat
Auſter in altum.
Tumido inflatus carbaſus auſtro.
Explorat ventos, atque auribus aera captat.
Surgunt auſtri.
Ventos ſecare.
Zephyri ſpirant ſecundi.
Agit ventos, & turbida tranat Nubila.
Mutati tranſuerſa fremunt, & veſpere ab atro.
Conſurgunt venti, atque in nube cogitur aer.
Vela ſecundi intendunt Zephiri.

Zephy-

Zephyros vocare ſecundos.
Placidi ſtrauerunt aequore venti.
Creber & aſpirans ſurſus vocat Auſter in altũ.
Proſequitur ſurgens à puppi ventus euntes.
Aeolia procella.
Aequata ſpirant vnda.
Obruit Auſter aqua, inuoluens nauemque viroſque.
Verſant in littore venti.
Aſpirant auræ in noctem.
Neptunus ventis impleuit vela ſecundis.
Cæca volutat
Murmura venturos nautis pendentia ventos.
Si let arduus æther.
Zephyri poſuere.
Magno diſcordes æthere nymbi.
Aura ſecunda, Mollis, Tenuis, Facilis.
Venti aduerſi, Iniqui, Non æqui.
Venti diſcordes, fluctuantes, Prohibentes.
Freta agitata tumeſcunt.
Surgit mare.
Ira maris, ideſt, ſæuitia, tempeſtas.
Freta indignantia.
Mare turbidum.
Fretum motum.
Tumeſcentes aquæ
Aequora vento concita.

Agita-

Agitatum fluctibus æquor.
Concitat Eurus aquas.
Freta mouere, Concutere, Miſcere.
Exaſperare aquas.
Mare albet ſpumis.
Tumeſcit ventis.
Venti vexant.
Iactantur ventis æquora.
Ventos temperare, Sedare, Placare.
Siſtere mare, ſternere æquor.
Mare componere, æquor, aquas.
Frangere vndas.
Fluctus compeſcere.
Subſidunt venti, ſileſcunt.
Cadit Eurus.
Remittit vnda ſæuitiam.
Freta miteſcunt.
Mare ſternitur.
Maris ira frangitur.
Vnda ponit minas.

VENVS. *Venere.* Venus.

Aeneadum genitrix.
Alma Venus.

VER. *Primauera.* Printemps

Omnia vere virent, tunc & noua temporis ætas.
Et noua de grauido palmite gemma tumet.

Cum

Cum denſa cadit frigoris aſperitas.
Fœtaque terra latet.
Vere nouo gelidus canis quum montibus humor.
Linquitur ac Zephyro putris ſe glebat reſoluit.
Spicea iam campis cum meſſis inhorruit, & cum
Frumenta in viridi ſtipula lactentia turgent,
Fronde ſolum vario depingit odoriferum ver.

VERVM. *il Vero.* Vrai.

Verum ambage remota dedit.
Fama nec à veri diſſidet illa fide.
Hoc eſt vero propius.

VESTES. *Veſti.* Robbe.

Veſtis defluxit ad imos pedes.
Arte laborata veſtes, oſtroq; ſuperbo.
Veſtis inſignis, auroque rigens.
Picta croco, & fulgenti murice veſtis.
Illum veſtis ſerica tegit.

VESPERTINVM TEMPVS. *la Sera.* Soir.

Proximus ętherias Titan abiturus in vndas.
Deuexo propior fit veſper Olympo.
Fuſco heſperus ibat equo.
Iamque ſuos vultus ſol condidit.
Ad prima crepuſcula.
Sera rubens accendit lumina veſper.

VESTIGIA *Pedate.* Traces.

Nulla videt tacti quærens veſtigia furti.

Appa-

Apparent ſigna, notaque pedum.
Inerant veſtigia ripis.
Seruare veſtigia.
Veſtigia obſeruata ſequi.
Veſtigia relinquere, Legere, Nanciſci.
Quærere veſtigia, flectere, ſtringere.
Ferre, Ponere, Mouere veſtigia.
Veſtigia inſunt ſuperſunt.
Sequi pedum ſigna.

VESTIRE. *Veſtire.* Veſtir.

Velare corpora.
Lino velamina fingere.
Inſignire amictu.
Circundare amictu corpus.
Veſte corpus tegere.
Induere veſtem.
Iniicere amictum.

VETVS. *Vecchio.* Vieil.

Grandæuus poſita venit mora.
Annis obſitus, decrepitus.
Anno ſus.
Huius iam fronti ruga ſenilis erat.
Frons contracta rugis.
Alterum pedem in cymba Charontis habere.
Extremum fati diem ſuſtinet.
Tremulo gradu venit ægra ſenectus.
Membra leuant baculis, tardiq. ſenilibus annis

Grandior æuo.
Effœtum corpus.
Iam mea cygneas imitantur tempora plumas.
Inficit, & nigras alba ſenecta comas.
Iam ſubeunt animi fragiles, & inertior ætas.
Opprimi premi, triſti ſenecta.
Hic properat artus anima fraudare ſenili.
Iam compleuit ſua fata,
Tarda vires adimente ſenecta.
Parte premor vitæ deteriore mea.
Et perit nitidus qui fuit ante color.
Sparguntur cana per caput omne coma.
In parte eſt vitę deteriore ſua.
Tacito paſſu labentibus annis.
Longæuus. Æuo grauior.
Ætate feſſus, Confectus.
Obſitus æuo.
Temporibus geminis canebat ſparſa ſenectus.
Segnior æuo, Confectus æuo.
Iuuenile decus, mens, ſenſuſque perit.
Corpore in hoc feſſo tarda ſenecta ſedet.
Non ſum qui fueram, periit pars maxima noſtrì
Hoc quoque quod ſupereſt languor, & horror habet.
Baculo incumbens ruitura ſenectus.
Aſſiduo pigram verbe repulſat humum
Eſſe ore rigato.

Quos tuſſis anhela fatigat.
Tremulum caput.
Illum totius membrorum deſerit vſus.
Albus capillis.
Primis ſpoliatus floribus.
Tarda ſenectus inducit rugas.
Baculum premit inclinata ſenectus.
Senior æuo.
Aeui maturus.
Gelidus tardante ſenecta.
Tarda trementi genua labant.
Vaſtos quatis anhelitus artus.
Genua ægra trahere.
Obſcœnam frontem rugis arat ægra ſenectus.
Decolor & exterior ætas.
Annis grauis, atque animo maturus.
Grauior æuo.
Tarda ſenectus
Debilitat vires animi, mutatque vigorem.
Canentem molli pluma duxiſſe ſenectam.
In ſenectutem corruere.
Trunco titubantes ſuſtinet artus.
Vinci defectu corporis.
Venit ad nos inopinata ſenectus.
At mea iam niueis circundat tempora canis.
Etiam cæruleus inficit ora color.
Situ confectus.

VEXILLVM. *Inſegna.* Enſeign.

Mouere ſigna, Inferre, Ferre, Tueri.

Relinquere, Sequi, Reddere ſigna.

Stare pro ſingnis.

Vocare ſub ſigna.

Concurrere ſignis aduerſis.

VIA. *quære.* ITER.

VICTORIA. *Vittoria.* Victoire.

Circumuolat illum victoria alis ſolitis

Portatque in nitida laurea ſerta coma.

Redeat ſuperato victor ab hoſte.

Inque coronatis fulgeat actus equis.

VIDERE. *Vedere.* Veoir.

Hoc iit ante oculos meos.

Viſus alicuius fugere.

Ex oculis viſa refugit humus.

Hoc trahit in ſe oculos.

Oculi cernunt.

Luminibus ſuis videre.

Hoc oculos detinet meos.

Aſſueſcũt oculi multa pudẽda pati

VIGILARE. *Vegliare.* Veiller.

Noctem peruigilare in re aliquã.

VIGOR. *Vigore.* Vigueur.

Si quid eſt viui vigoris in nobis.

Plenaque odorati diſponit pocula Bacchi.

De illo palmite muſta feres.

Poſitę menſa nitere Lyæo.

VINCVLA. *Legami.* Liens.

Arcta vincula rumpere.

Tollere manus exutas vinclis.

Stupea collo vincula intendere.

Vinculorum immenſa volumina verſare.

VINDEMIARE. *Vendegnare.*

Vendanger.

Grauida munera vitis.

Multo fluunt Baccho vites.

Mitis in apricis coquitur vindemia ſaxis.

Purpureo mihi Delta muſto,

Et noua preſſantes inquinat vua pedes.

Preſſos pedibus dat vua liquores.

VINEA. *Vigna.* Vigne.

Bacchi nemus, Aura felicia.

Bacchi pampineis onerata vitibus vua.

VINVM. *Vino.* Vin.

Munera, & lætitia Bacchi.

Implere mero pateram.

Lætitiæ Bacchus dator.

Vino grauis.

Magnum cratera coronat.

Implere mero.

Fundere vina pateris.

Pocula veteris Bacchi.

VIRES. *Forze.* Forces.

Comparat indigno vimque metumque toro.
Vires timor abſtulit.
Torpent infractę in prælia vires.
Victis redit in præcordia virtus.
Viribus indubitare ſuis.
Reuocare animos.
Magno nixu aliquid facere.
Cecidere animi.
Mobilitate vigere, & vires acquirere.
Venit in corpore virtus.
Vim ſuſcitat ira.
Pudor incendit vires, & conſcia virtus.
Animum miniſtrare.
Fidere ſuo corpori.
Dictis virtutem accendit amicis.
Addere vim feſſis animis.

VIRGO. *Vergine.* Vierge.

Nullum corpore paſſa virum.
Ponere virginitatem.
Virginitate perpetuo frui.
Degere vitam expertem thalami.
Tæda non nupta iugali.
Expers viri.
Non paſſa virum.
Quę non cognouit virum.
Nubilis virgo.
Virgo matura viro.

VITA. vita. vie.

Superi dent tibi longa tempora.
Dare vitam concedere.
Seruare animam, vitam accipere.
Debere vitam, ſalutem.
Subducere animam, morti.

VITIVM. vitio. vice.

vitium ex re aliqua concipere.

VIVERE. viuere. viure.

Ducere vitam.
veſci aura æthereæ.
Carpere vitales auras.
Agitare æuum.
vitam producere.
Stare ſub axe ętheris.
Trahere vitam, Ducere vitam.
Supereſſe, & veſci aura ętherea.
Tranſigere ęuum.
Manet illi vita rata.
vitam agere, colere.
Ducere ętatem.
vita ſupereſt.
Annos exigere.
Permetiri tempora vitæ.
Trahere vitam in tenebris, & luctu.
Trahere moram præſentis lethi.
Molli victu ſuperare ſenectam.

Lumina vitæ attingere.
Vincere ſua fata viuendo.
Vitam morari inuiſam.
Quem ſi fata Deum ſeruant, ſi veſcitur aura.
Aetheria, nec adhuc crudelibus occubat vmbris.
Vitam extrema per omnia ducere.
Vitam in ſiluis inter deſerta ferarum
Luſtra domoſque traho.
Dum ſpiritus hos reget artus.
Non patiuntur fata ducere vitam.
Sine crimine vitam degere.
More feræ optata luce frui.
Quem dederat curſum fortuna, peregit.
Dum vita manet.
Vitam excolere per artes.
Ignobilis æuum peregit, exegit.
Inter opes vitam ſocius agebat.
Vltima iuſſit fatalis penſi producere fila.
Molliter æuum exigere.
Manet pars vltima vitæ.
Aeuum agitare ſub vnda.
Magna eum tenet viuendi voluptas.
Exigere montibus æuum.
Feliciter implere annos.
Diem videre, Lucem,
Vitare lumen.
Aſpicere ſolis lumina.

Ducere

Ducere auras, cœlum, ſpiritum.
Frui vita.
Dant viuere fata.
Superare, ſupereſſe.

VLVLARE. *Vrlare.* Hurler.
Fertur vlulatus in auras.

VMBRA. *Ombra.* Ombre.
Vmbra defendere rapidis à ſolibus vuas.
Montibus vmbra denſantur.
Apta paſtoribus vmbra.
Ingenti ramorum protegitur vmbra.
Molli ſuccedere ſępius vmbra.
Miniſtra portantibus vmbra.
Illum mollis amarachus
Floribus, & dulci frontem complectitur vmbra.

VNCVS. *Rampino.* Crochu.
Roſtra apta rapinę.
Vnguibus hamus ineſt.

VNDA. *Onda.* Onde.
Venti vaſtos voluunt ad littora fluctus.
Vnda dehiſcens.
Zephyris impellentibus vndas.
Plurima vento
Cogitur, inque ſinus ſcindit ſeſe vnda reductos.
Vnda inſilit, exuperat.
Rapit impetus vnda.

Erutaque ex imis ſeruet arena fretis.

VOLARE. *volare.* voler.

Ætherium peruolat altus iter.
Per magnum aera volare remigio alarum.
Secare penni, æthera.
Vti aura Æthera tranare.
Petere altum.
Sublime volare.
Altum ire iter.
Petere æthera pennis.
Stridulus alis tecta ſuperuolat.
Secare aera liquidum pennis ſtridentibus.
Mouet aues per aera pennas.
Nare ad ſydera cœli.
Magnis clangoribus quatere alis.
Celeri fuga ſub ſydera labi.
Pernicibus eſſe alis.
Cœli medio volare.
Labi pennis.
Paribus niti alis.
Fertur in arua volans.
Radit iter per liquidum, celeres & commouet alas.
Tenues ſe ſuſtulit ales in auras.
Pennis ſe tradere cœlo.
Per aera labi.
Tendere iter pennis.

Liquidum trans æthera vehi.
Æthera petere pennis.
Æthera uerberare alis.
Pennas ſumere, Mouere.
Iactare, mouere alas.
Agitare, Remis alarum inſiſtere.
Carpere uiam aeriam, iter alato pede.
Carpere iter ætherium. Ire per aera.
Facere per aera iter.
Agere iter.
Ire per auras, Peragi, vehi.
Pennis tolli, Niti.
Tollere corpus in auras.
Corpus in altum uibrare.
Credere ſe cœlo.
Alleuari pennis.
Ingredi æthera pennis.
Findere aerem.
Aere pendere pennis.
Quatere pennas in aere.
In nubes abire.
Inter nubes ferre membra.
Labi ſuper nubes.
Pennis labi per auras, per aera.
Scindere nebulas.
Alis diſtringere.
Effugere, Immitti.

In aera producere.
Labi aere per vias.
Supprimere habenas curſus aerii.
Inclinare curſus.
Perlabi auras.
Vehi per aera.
Secare auras.
Vehi in aere.

VOLVNTAS. *Volontà.* Volonté.

Sic fata tulere.
Si fert ita corde voluntas.
Tua ſi mihi certa voluntas.

VOLVTARE. *Riuolgere.* Rouller.

Aduoluunt ingentes montibus ornos.
Voluere rotam.
Saxa voluebant.
Inferre grandia ſaxa.
Voluere ſaxa.

VOMERE. *Ributtare.* Vomir.

Digerere dapes, Eiectare.
Ora vacuare cibis.

VOVERE. *Dedicare.* Vouer.

Dicare pia vota Deo.
Reddere vota.
Onerare æthera votis.
Vota compeſcere, Concipere, Suſcipere, Facere.
Vota ferre, Multiplicare, Soluere, Implere.

Votis

Votis optare, petere, Expoſcere, operari.
Soluere voti debita.

VRERE. *Brugiare.* Bruſler.

Flammis torrenda dare.
Siluis incendia mittit.
Flagrare ignibus.
Aduſtus focis.
Extruere rogos.
Ignibus ardere.
Portare arida ligna focis.
Fumoſis dare focis.
Igne cremare aliquid.
Structus rogus habet corpus.
Ponere in igne manum.
Cremare ſub ſtipe.
Crepitantibus vrere flammis.
Subito extenditur per latos acies Vulcania campos.
Steriles intercedere profuit agros.
Subiectis vrere flammis.
Fruges torrere.
Flamma trepidante cremari.

VTI. *Vſare.* Vſer.

Regni commoda carpe mei.

VVLNERARE. *Ferire.* Bleſſer.

Violare vulnera, corpus.
Haſit in corpore ferrum.

Accipere vulneri, dare gerere.
Corpus ſtringere, Perſtringere.
Multa in vulnera miſcere.
Violare vulnere dextram, Corpus.
Pati vulnera.
Inter ſe vulnera iactant.
Dextra ingeminare ictus.
Hæſit ſub pectore vulnus.
Fixum ferrum in pulmone tepeſcit.
Dare cuſpide vulnus.
Congeminat vulnera.

VVLNERATVS. Ferito. Bleſſe.

Saucius graui vulnere.
Deguſtat vulnere corpus humum.

VVLTVS. *Viſo,* Viſage.

Vultum tegere, Condere, Abſcondere.
Abdere vultum, Celare, Premere, Exhibere.
Tegere lumina veſte.
Protegere ora dextra.
Manus oculis apponere.
Deuelare ora.
Oculi radiant.
Oculi micant fulgore.
Lumina flagrant.
Lumina reformidant ſolem.

VXOR. Moglie. Femme.

Socia generiſque torique.

Sociare

Sociati federe lecti.
Conſors tori. Thalami particeps.

Z

ZELVS. *Geloſia.* Ialouſie.

ILLE *pellicibus indolet.*

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

INDEX ITALICORVM VOCABVLORVM.

A

Abbaiare. 117
Abondanza. 5
Abbracciare. 11
Accampare. 34
Acqua. 14
Acquetarſi il mare. 129
Accuſare. 5
Addormentare. 214
Adorare. 6
Affaticarſi in darno. 171
Afflitto. 9
Affrettarſi. 184
Aggiungere. 6
Aitare. Lege. Soccorrere.
Aiuto. Lege. Soccorſo.
Allattare. 6
Allegrezza. 85
Allegro. 116
Alloggiare. 58
Alto. 9
Alzare. 20
Amicitia. 10
Amico. 10
Ammalato. 8
Ammaſſare. 41
Ammazzare. 159
Amore. 10
Andare. 107
Andar à caccia. 233
Animare. 91
Anni. 13
Aperto. 14
Apolline. 14

Appiccare.	221	*Bandire.*	71
Appoggiare.	82	Bandito.	73
Aprire.	13	*Baſciare.*	166
Aquila.	14	*Battere.*	78
Arare.	14	*Bella.*	80
Armare.	17	*Bellettarſi.*	81
Armato.	19	Bellicoſo.	23
L'Arme.	17	Bello.	80
Arriuare.	6.173	Bene.	29
Aſcoltare.	22	Beni.	30
Aſſaſſino.	180	Benignamente.	29
Aſſediare.	158	Benigno.	29
Aſſoluere.	5	Bere.	29
Aſtrologo.	19	Beuitore.	29
Attender al gioco.	126	Bianco.	9
Attender alle lettere. 120.		Biaſmo.	165
		Beſtemmiare.	30
Attento.	19	Bontà.	30
Atto.	14	Breue.	30
Auaritia.	20	Briglia.	89
L'Auuenire.	84	Brigliare.	81
Auerſità.	7	Brugiare.	253
Auuicinarſi.	14	Buon augurio.	164
Auuocato.	7	Buon ingegno.	103
B		Burlato.	108
B*Agnare.*	127		
Banchettare.	68		

C

Cadere. 53
Caldo. 30
Calore. 31
Caminare. 109
Canon d'artigliaria. 226
Cantare. 31
Capelli. 32
Carico. 142. 164.
Caro. 34
la Caſa. 60
Caſto. 34
Caualcare. 68.
Caualliero. 68
Cauallo. 68
Celebrare. 35
Cenni. 157
Cento. 36
Ceſare. 30
Chiamar in teſtimonio 225
Ciarlatore. 120
Cieco d'vn'occhio. 37.
Cielo. 37
Cicerone. 36
Circondare. 36
Cocere. 46
Cogliere. 53
Colcato. 94
Collo. 39
Colpa. 49
Colpabile. 49
Cõbatter à cauallo. 57
Combattimento. 185
Cominciamento. 183
Commandare. 98
Compagnia. 39
Compagno. 211
Comparare. 39
Comporre. 39
Comprendere. 39
Condannare. 40
Confederatione. 78
Confederato. 79
Confidarſi. 40
Confinare. 120
Confini. 120
Congiungere. 41
Congiungerſi. 110
Conſiderare. 44
Conſiglio. 44
Conſolare. 44

Conſolatione. 212
Conteſe. 141.199
Contrario. 45
Coperto. 46
Coraggio. 13
Corona. 46
Coronare. 46
Correggere. 47
Correre. 51
Couare. 80
Creatione. 47
Credere. 47
Creſcere. 47
Crudele. 48
Cucire. 220
Cupido. 49

D

DAnno. 52
Danzare. 36
Dardeggiare. 94
Debole. 103
Decapitare. 230
Dechiarare. 270
Dedicare. 55.252
Deliberare. 52.54
Deſiderare. 54
il Deſtino. 75
Difendere. 54
Diligente. 57
Diluuio. 57
Dimane. 47
Diſcalzare, 171
Disleale. 172
Diſpiacere. 58
Diſpogliare. 75
Diſtendere. 73
Diſtruggere. 54
Diuantaggio. 107
Diuidere. 59
Diuino. 59
Dodeci. 63
Dolore. 60
Domare. 60
Dominare. 60
Donare. 52
Dormire. 61
la Dote. 63
Dotto. 60
il Dritto. 190
Dubio. 63
Dubitare. 63

Du-

Duro. 64

B

L'Ecc ho. 64
Elena. 89
Elmetto. 85
Eloquenza. 65
Enea. 8
Entrare, 105
Entrar con impeto. 108
L'Entrata, 119
Eolo. 8
Epitaphio. 67
Ercole. 189
Eſcuſare, 71
Eſporre. 72.
Eſſaminare. 70
Eſſaudire. 70
L'Eſſequie. 84
Eſſercitare. 71
Eſſere. 69
Eſtate. 9
Età. 9
Euandro. 69

F

Fabricare. 71
Facile. 72
Fallire. 69
Falſo. 74
Fama, 74
Fame. 74
Famoſo. 35
Fare. 73
Far guerra. 27
Far patti. 169
Far proua. 72
Far ſtrepito. 217
Far voto. legge. Dedicare.
Fatto prigione. 32
Fauorire. 75
Febre. 76
la Fede. 76
Fedeltà. 76
Felice. 76
Fendere, 77
Ferire. 253
Ferito. 254
Fermarſi. 135
Fermar il paſſo. 196

Fermo. 77
Fertile. 76
la Feſta. 57
Fiato. 89
Fibbie. 76
Filare. 150
Fine. 77
Finire. 172
Fiori. 78
Fiorire. 78
Fiſchiare. 210
Fiume. 78
Flauto. 77
Fondamento. 84
Forte. 200
Fortificare. 199
Forze. 245
Freddo. 81
Frumento. 230
Frutto. 81
Fuggire. 81
Fulmine. 83
Fumare. 83
Fumo. 84
Fumoſo. 83
Fuoco. 94
Furfanteria. 78

G

GAllo. 85
Garrire. 85
Gelo. 85
Geloſia. 255
Gèmello. 85
Gemito. 86
Giaccio. 86
Giardino. 91
Ginocchio. 85
Giocare. 125
Giochi. 126
Giocondo. 110
Giocondità. 110
Il Giogo. 109
Giorno. 56
Gioue. 110
Gouentù. 111
Gittare. 94
Giudicare. 109
Giunture. 110
Giurare. 111
Giuſtamente. 111
Goloſo. 88
Gonfiarſi il mare. 128
Gorgo. 84

Gouer-

Gouernare. 88
Grandine. 87
Grande. 87
Gran nome. 35
Graue. 88
Grauida. 87
Gridare. 36
Grue. 88
Guarire. 205
Guerra. 23

H

Hauer compaſſione. 60
Hauer paura. 79
Homero. 90
Honeſta. 90
Honorare. 90
Honorato. 90
Honore. 90
Horatio. 90
Horrore. 90
Hoſpitalità. 91
Hoſpite. 91
Humano. 91

I

IDdio. 54
Iddio del mare. 130
Ignudo. 156
Illecito. 98
Imbriacare. 101
Imbrattare. 104
Imparare. 58
Impatiente. 98
Impedire. 98
Imperfetto. 99
Imperio. 99
Impoſſibile. 100
Inaffiare. 199
Incatenare. 34
Incenſo. 275
Incitare. 101
Incredibile. 101
Indebolire. 52
Indomito. 101
Indorato. 27
Indouinare. 208
Indouino. 232
Infamato. 102
Inferno. 102
Infinito. 103

Infuriarſi. 104
Ingannare. 53
Ingannarſi. 74
Ingenerarſi. 86
Ingenocchiarſi. 86
Ingiuſto. 104
Ingroſſarſi il fiume. 192
Inimico. 91
Inſegna. 244
Inſegnare. 59
Inſerrare. 101
Intendere. 105
Intero. 105
Interrogare. 105
Inuerno. 92
Inuidia. 106
Ira. 106
Iſola. 105

L

L*Acrime.* 112
Lamentarſi. 188
il Lampo. 83
Lancia. 116
Lanciare. 116
Laſſar l'armi. 18
Latte. 112
Lauare. 165
Lauorare. 165
Lauro. 118
Leccare. 116
Legami. 245
Legare. 119
Leggere. 118
Leggi. 119
Leggiero. 119
Lege. 210
Lentamente. 119
Lettera. 67
il Letto. 118
Leuarſi. 69
Libertà. 119
Licenza.leggi.Perdono.
Limitare. leggi. Confinare.
Liquefarſi. 120
Lodare. 117
Lode. 118
Luna. 126
Lungo. 120
Lutto. 124

M

MAcinare. 135
Macchia. 112
Machinare. 135
Magro. 127
Mal'augurio. 103
Maneggiore. 227
Mangiare. 64
Manifeſtare leggi Dechiarare.
Mano. 128
il Mantenere. 44
Mare. 128
Maritaggio. 41
Maritata. 156
Marte. 130
Materia. 130
Mattina. 128
Medico. 130
Mele. 130
Mentire. 131
Mercede. 131
Mercurio. 131
Meritare. 131
Meſcolare. 135
Meſe. 131
Meſſaggio. 156
Meſtitia. 229
Meſto. 229
MeZza notte. 154
Mezzo di. 132
Mietere. 132
Migliere. 131
minacciare. 135
Minerua. 135
miſero. 135
Miſura. 131
Moglie. 254
Mordere. 136
Morder con parole. 56
Morire. 136
Morte. 140
Mugghiare. 142
Muouere. 142
Muouer la guerra. 26
Mutar parere. 280
Muſe. 143

N

NAſcere. 143
Naſcondere. 162
Naſcoſto. 163
Naue. 149

Naufragio. 144
Nauigare. 145
Negare. 54
Nettuno. 150
Neue. 152
Nido. 152
Nilo. 152
Nobile. 152
Nociuo. 159
Nome 152
Nominare. 153
Non mai. 150
Norme. leggi Pedate.
Notrire. 156
Notte. 153
Numerare. 156
Nuocere, 152
Nuotare. 143
Nuuola. 155
Nymphe. 157

O

OBedire. 157
Obligato. 157
Occaſione. 159
Occhi. 163
Occidente. 159
Odiare. 164
Odore. 163
Offender alcuno. 171
Oltraggio. 45
Ombra. 249
Onda. 249
Opera. 165
Opinione. 165
Oracolo. 165
Oratore. 166
Orfano. 166
Oriente. 166
Oſcurità. 158
Oſtinato. 173
Otioſo. 166

P

PAce. 170
Pane. 167
Parente. 44
Parere. 208
Parlare. 110
Parturire. 167
Paſcere. 168
Paſſaggio. 229

Paſſare.	229	*Piaga.*	174
Paſtore.	169	*Piantare.*	155
Patientemente.	170	*Piatto.*	117
Patria.	170	*Piegare.*	175
Pauone.	171	*Pietà.*	135
Paura.	132	*Pigliar cibo.*	36
Pazzamente.	217	*Pigliar'il latte.*	102
Pazzo.	211	*Pigritia.*	174
Pedate.	240	*Pilota.*	144
Pegaſo.	171	*Pioggia.*	175
Pelle.	171	*Piouere.*	175
Pena.	177	*Pittura.*	273
Penelope.	175	*Più.*	175
Penſare.	38	*Placare.*	174
Penultimo.	171	*Plutone.*	157
Perdonare.	98	*Poeta.*	177
Perdono.	234	*Polo.*	177
Periglio.	172	*Poluere.*	186
Perire.	192	*Poluero ſo.*	186
Permettere.	172	*Por fine alla guerra.*	26
Perſeuerare.	173	*Porger'aiuto.*	146
Perturbatione.	173	*Pordoro.*	188
Peſtare.	54	*Porta.*	178
Peſte.	173	*Portata.*	232
Pettinare.	171	*Porto.*	178
Phenice.	173	*Poſſeſſioni.*	180
Piacere.	174	*Potente.*	160

Potenza. 180
Pouero. 170
Precipitarſi. 181
Predire. 180
Pregare. 180
Premio. 182
Prender l'armi. 18
Preſto. 218
Prigione. 32
Primauera. 239
Promeſſa 183
Promettere. 183
Proſperità. 184
Proſpero. 184
Prouare. 224
Publicare. 185
Punire. 186
Punitione. 187
Punito. 187
Purgare. 188
Purificare. 195

Q

Quaranta. 188
Querele. 48
Quindici. 189

R

Rabbia. 189
la Raccolta. 132
Ragionamenti. 210
Ragione. 35
Rampino. 244
Raſſomigliare. 211
Raſtello. 190
Reggere. 192
Regnare. 192
Regno. 193
Religione. 193
Remare. 193
Render il guiderdone. 168
Riſuſcitare. 70
Rei. 198
Ributtare. 252
Ricchezze; 59
Ricco. 59
Ricoglitrice. 158
Ricompenſa. 195
Ricordarſi. 191
Ritrearſi. 192
Ridere. 198
Rigenerare. 192
Riguardare. 196

Rilucere. 193
Rimetter la ſpada. 191
Rinforzare. 40
Ringratiare. 87
Riparo. 232
Ripetere. 195
Ripoſare. 189
Riprendere. 195
Riſonare. 196
Riſpetto. 190
Riſpondere. 197
Ritardare. 198
Ritornare. 191
Riua. 199
à Riuerſcio. 182
Riuolgere. 252
Roma. 200
Romano. 201
Rompere. 206
Romper la pace. 78
Rouinare. 57
Ruggiada. 201
Ruſcello. 199

S

Saetta. 204
Sacrificare. 201
Sacrifitio. 203
Salire. 19
Saltare. 204
Salutare. 205. 230
Saluare. 204
Sangue. 205
Sanguinoſo. 205
Santo. 205
Satiare. 206
Sbagliar la ſtrada. 21
Scacciare. 5
Scacciato. 72
Scaricare. 72
Sceleraggine. 127
Scelerato. 100
Schiararſi. 98
Scienza. 206
Scimia. 211
Scordarſi. 158
Scorticare. 71
Scriuere. 206
Secchezza. 210
Secco. 210
Seditione. 208
Segreto. 17
Seguitare. 173
Seminare. 209
Sempre. 208

Sepe-

Sepelire. 91
Sera. 240
Sereno. 209
Serpente. 210
Sete. 211
Sfodrare. 231
Sfortunato. 103
Sforzarſi. 40.152
Sicurtà. 208
Silentio. 211
Siniſtra. 211
Siniſtro. 211
Smemorato. 158
Soccorrere. 22
Soccorſo. 22
Sodisfare. 206
Soggettione. 218
Sole. 212
Sollicitudine. 49
Solo. 212
Sommergere. 219
Sonare. 191
Sonno. 199
Sopportare. 225
Sordo. 221
Sorte. 114
Soſpirare. 85.221
Souuenire.l. Ricordarſi
Sozzo. 214
Spada. 66
Spauentare. 225
Spelare. 39
Speranza. 215
Sperare. 214
Spergiuro. 272
Sperſo. 58
Spettacoli.lege Giochi.
Spettacoli ſcenici. 216
Spregiare. 45
Stelle. 215
Stimare. 127
Stimolar all'acquiſto di laude. 40
Stirpe. 215
Stordito. 158
Strangolare. 216
Straſcinare.lege Tirare.
Strider co'i denti. 81
Studiare. 104
Suanire. 69
Subito. 278
Sudare. 220
Suegliare. 72

Suergognato. 100
Superbo. 220
Supplicare. 220
Sybilla. 222

T

TAcere 228
Tamburo. 231
Tardo. 222
Tauola. 130
Tela. 222
Tempeſta. 223
Tempio. 224
Tempo. 167.224
Tender lacci à gli vcelli, 21
Tenere. 224
Teſta. 132
Teſtimonio. 225
Timore.lege.Paura.
Tirare. 227
Tomba. 231
Torrente. 226
Trafiggere. 227
Trapaſſare.lege.Trafiggere.
Trasformarſi. 228
Trasformatione. 132
Tremuoto. 224
Troia. 230
Tromba. 230
Troppo. 152
Trucco. 230
Tuono. 226
Turbare. 173

V

VAgabondo. 69
Vano. 232
Vaſaro. 77
Vbbriaco. 64
Vccelli. 21
Vdire. 20
Vecchio. 241
Vedere. 244
Vegliare. 244
Velo. 233
Vendegnare, 245
Veleno. 233
Velenoſo. 233
Venere. 239
Venire. 234

Venti

Venti. 234
Vergogna. 185
Vergine. 246
il Vero. 240
Verſi. 33
Veſtire. 241
Veſti. 240
Vgualmente. 8
Via. 108
Vigna. 245
Vigore. 144
Vino. 245
Vin dolce. 143
Viola. 127
Viſo. 254
Vita. 247
Vitio. 247
Vittoria. 244
Viuere. 247
Volare. 250
Volontà. 252
Volto.legge.Viſo.
Vrlare. 249
Vſanza. 44
Vſare. 253
Vſcir fuora. 71
Vtile. 66

Z

Zaffarano. 48

FINIS.

INDEX GALLICORVM VOCABVLORVM.

A

AGè. 9
Abondance. 5
Aboyer. 117
Abſouldre. 5
s'Abuſer, 74
Accompagnè, 39
Accomparer, 39
Accorder, 169
Accuſer, 5
Acheuer, 121
s'Adonner aux lettres, 120
s'Adonner au ieu. 126
Adieu, 231
Adioindre, 6
Adorer, 6
l'Aduenir, 84
Aduerſitè, 7
Aduis, 208
chãger ſon Aduis. 208
Aduocat, 7
Aenee, 8
Aeole, 8
Afflige, 9
Affoiblir, 52
s'Agenouiller, 86
Aigle, 14
Allaicter, 6
Aller, 107
Alliance, 78
rompre Alliance, 79
Alliè, 79
Aleine, 89
Amaſſer, 41

S Am-

Ambraſſer, 11
Amitiè, 10
Amour, 10
Amy, 10
Ans, 13
Apollon, 14
Appaiſer, 174
Apprendre, 58
Approcher, 14
Appuyer; 82
Arme, 19
Armer, 17
Armes, 17
prendre les Armes. 18
laiſſer les Armes; 18
s'Arreſter, 135
Arreſter pour Delibe-rer. 52
Arriuer, 6
Arrouſer, 199
Aſsieger, 158
Aſſiſter, 165
Aſtrolegue, 19
Attentif, 19
Attenu, 157
Auarice, 20

B

Babillard, 120
Baiſer, 166
Banni, 75
Bannir, 74
Banqueter, 68
Baſtir, 7
Batailler, 27
Batailler à cheual. 57
Beau, 80
Belle, 80
Belliqueux, 23
Benignement, 29
Bening, 29
Biberon, 29
Bien, 29
Biens, 30
Blanc, 9
Blaſme, 163
Blanſphemer, 30
Blè, 230
Bleſſer, 253
Bleſſè, 253
Bonitè, 30
Borgne, 37
Borner, 120
Bornes, 120

Boire, 29
Bref, 30
Bride, 89
Brider, 81
Brocarder, 56
Bruire, 217
Bruit, 74
Bruſler, 252
Buon eſprit. 163
Buon heur, 164

C

CAché, 163
Ceſar, 30
Cacher, 142
Caindre, 79
Camper, 34
Canon, 226
Canter, 31
Captif, 32
Carmes, 33
Caſte, 34
Celebrer, 35
Cent, 36
Châleur, 31
Charge, 164
Chaſſer, 233
Chaſsé, 74
Chaſſer, 5
Chauld, 30
Chemin, 108
Cheminer, 109
Cher, 34
Cheualier, 68
Cheual, 69
Cheuaucher, 68
Chueux, 32
Ciceron, 36
Ciel, 37
Col, 39
Coiſtre, 47
Combat, 185
Commencement, 183
Commander, 99
Compagnon, 210
Compoſer, 39
Comprendre, 39
Condamner, 40
Confier, 41
Conioindre, 41
Conſeil, 44
Conſiderer, 44
Conſoler, 44
Cocque, 80
Contraire, 45

Coronne, 46
Coronner, 46
Corriger, 47
Couche, 94
Couldre, 220
Coulable. 49
Coupper, 206
Courage, 33
Coutroux, 106
Courir, 51
Couſtume, 44
Couuer, 80
Couuert, 46
Craindre, 70
Creation, 45
Croiſtre, 47
Crier. 36
Crimes, 48
Crochets, 76
Crochu, 248
Croire, 47
Cruel, 48
Cuire, 46
Cueillir, 53
Cupido, 49

D

Danger, 172
Danſer, 36
Darder, 94
Dauantage, 155
Dabat, 199
Declarer. 170
Decapiter, 230
Dedier, 55
Defendre, 54
Deliberer, 54
Deluge, 57
Demain, 46
Demolir, 84
Deſcharger, 72
Deſchauſſer, 171
Deſguainer, 231
Desloyal, 172
Deſplaire, 58
Deſirer, 49
Deſpouiller, 73
Deſtinee, 73
Deuin, 232
Deuiner, 233
Dieu, 54
Dieu de mer, 130
Diffame, 102

Di-

Diligent, 59
Diluge, 57
Diuin, 59
Diuiſer, 59
Diuulguer, 184
Docte, 60
Douaire, 63
Domain, 47
Dominer, 60
Dommage, 52
Donner, 52
Dompter, 60
Dore, 22
Dormir, 61
Doubte, 63
Doubter, 63
Douleur, 60
Douze, 63
Droict, 190
Deuil, 124
Dur, 64

E

Euage, 14
Echo, 64
Efforcer, 40
Eloquence, 65
Embraſſer, 16
Empeſcher, 98
Empire ou domination 99
Encens, 225
Enchainer, 243
Endormir, 214
Endurer, 225
Enfanter, 167
Enfer, 102
Enfermer, 101
Enguainer, 191
Engendrer, 86
Enhorter, 91
Ennemy, 91
Enſeigne, 244
Enſeigner, 59
Enterrer, 91
Enrager, 104
Entendre, 105
Entier, 105
Entrer, 105
Entree, 119
Entreprendre, 135
Enuie, 106
Enuironner, 36
Enyurer, 101
Epiſtre, 67

Epitaphe, 67
Eſcartè, 58
Eſclair, 83
Eſclairer, 98
Eſcorcher, 71
Eſcouter, 22
Eſcrire, 206
Esforcer, 152
Eſgalement, 81
Eſgard, 190
Esleuer, 201
Eſmouuoir, 142
Eſmouuoir à acquerir louange, 40
Eſmouuoir la guerre. 26
Eſpee, 66
Eſperance, 215
Eſperer, 214
Eſpouuanter, 225
Eſprouuer, 72
Eſſayer, 224
Eſtè, 9
Eſtendre, 73
Eſtimer, 127
Eſtonnè, 158
Eſtoiles, 215
Eſtrangler, 216
Eſtre, 96
Eſtudier, 104
Eſuanouir, 69
Eſueiller, 72
Estander, 69
Examiner, 70
Exaucer, 70
Expoſer, 72
Excuſer, 71
Exercer, 71

F

FAſcherie, 229
Faſchè, 229
Facile, 74
Faillir, 69
Faim, 74
Faire, 73
Farces, 206
Farder, 81
Farouche, 101
Faux, 74
Fauoriſer, 75
Faute, 49
Femme, 254
Fendre, 77

Fer-

Ferme, 77
Fertile, 76
Feſte, 57
Feu, 96
Fieure, 76
ſe Fier ou aſſeurer, le-
ge Confier.
Filer, 150
Fin, 77
Fleuter, 77
Fleutir, 78
Fleurs, 78
Fleuue, 78
Fouerter, 78
Fol, 217
Follement, 217
Forces, 245
Forfaict, 78
Fort, 200
Fortifier, 200
Fouldre, 83
Foy, 76
Froid, 81
Fruict, 81
Fuir, 81
Fumee, 84
Fumer, 83
Fumeux, 83
Fondement, 84
Fondre, 120
Funerailles, 84

G

Gage, 131
Garder, 44
Gaucher, 211
Gelee, 85
Gemeau, 85
Gemir, 85
Gemiſſement, 86
Genouil, 86
Glace, 86
Glorieux, 220
Gouffre, 89
Gourmand, 88
Gouerner, 88
Grand, 87
Graue, 88
Greſſe, 87
Grincer les dents, 81
Groſſe, 87
Grue, 88
Guerir, 205
Guerre, 23

H

Haſter, 184
Hault, 9
Hayr, 164
Heaume, 85
Hercules, 89
Helena. 89
buon Heur, 164
Heureux, 76
Homere, 90
Honeſtete 90
Honneur, 90
Honrer, 90
Honore, 90
Honte, 184
Horace, 90
Horreur, 90
Hoſpitalite, 91
Hoſte, 91
Humain, 91
Hurler, 249
Hyuer, 93

I

Ialoſie, 255
Iamais, 156
Ie lin, 91
I[illegible], 85
Ietter, 94
Ieux, 226
Ieunneſſe, 111
Illicite, 98
Imparfait, 99
Impatient, 98
Impudent, 100
Impoſſible, 100
Inciter, 101
Incloyable, 101
Incontinent, 217
Infini, 103
Infirme, 103
Iniuſte, 104
Interroger, 105
Ioinctures, 110
Ioindre, 110
Iouer, 124
Ioug, 109
Iour, 56
Ioye: 85
Ioieux, 1:6
Iſſe, 1c5
Iuger, 109
Iuppiter, 110
Iurer, 111
Iuſtement, 111

La-

L

LAbourer, 14
Laict, 112
Lance, 116
Lancer, 116
Lauer, 117
Laurier, 118
Leſcher, 126
Leger, 119
Legement, 119
Louer, 69. 117
Liberte, 119
Lict, 118
Liens, 245
Lier, 119
Liie, 118
Loger, 58
Loix, 119
Loing, 120
Louange, 118
Louer, 117
Loyaute, 76
Loyſir, 167
Loyer, 182
Lune, 126

M

MAigre, 127
Main, 128
Maiſon, 60
Mal, 127
Malade, 8
Malheur, 103
Malheureux, 103
Manger, 64
Manier, 227
Marcher, 106
Mariage, 14
Marie, 156
Mary, 60
Mars, 130
Matiere, 130
Matin. 128
Medecin, 130
Meilleur, 130
Menacer, 135
Mentir, 131
Mer, 128
la Mer s'appaiſe, 129
la Mer s'eſmeut, 128
Mercure, 131
Meriter, 131
Meſchant, 100

Meſſer, 135
Meſpriſer, 45
Meſſager, 156
Meſure, 131
Metamorphoſe. 132
Midy, 132
Minerue, 135
Miel, 130
Minuict, 154
Miſerable, 135
Mocque, 108
Monter, 19
Mordre, 36
Mort, 140
Mouldre, 135
Mouiller, 127
Mourir, 137
Moys, 131
Moiſſon, 132
Moiſſoner, 132
Mugir, 142
Muſes, 143

N

NAger. 143
Naiſtre, 143
Naufrage, 144
Nauiger. 145
Nauire, 149
Ne fair plus la guerre 26
Neige, 152
Neptune, 150
Nid, 152
Nile, 152
Noble, 152
Nom, 152
Nommer, 153
Nombrer, 156
Nourrir, 156
Noier, 209
Nubileux. 156
Nud, 156
Nuee, 155
Nuict, 153
Minuict, 154
Nuire, 152
Nuiſable, 155
Nymphe, 157

O

OBeir, 157
Obſcurite, 158
Obſtine, 173
Occident, 159
Occaſion, 159

Odeur,

Odeur, 163
Oeuure, 165
Offenſer, 771
Ombre, 249
Onde, 249
Opinion, 165
Oracle, 165
Orphelin, 166
Orateur, 166
Orient, 160
Oublier, 158
Oublieux, 158
Ouuert, 14
Ouurir, 13
Ouir, 20
Outrage, 45
Oyſeaux, 21
Oyſif, 166
tendre aux Oiſeaux, 21

P

PAin, 167
Paiſtre, 168
Paix, 170
Pardonner, 98
Pariure. 172
Parler, 120
Paruenir, 173
Paſſage, 229
Paſſer, 229
Paſteur, 169
Patientment, 170
Patrie. 170
Paon. 170
Paurre. 170
Parens. 44
Peau, 171
Pegaſus; 171
Peine, 177
Peinture, 175
Pendre, 221
Penelope; 171
Pardon, 234
Pareſſe, 174
Penſer, 38
Penultieſme, 171
Percer, 227
Perir, 172
Permettre, 172
Peſte, 173
Peſtrir. 54
Peur, 132

Pha-

Phœnix, 173
Pigner. 171
Piller, 39
Pilleur, 180
Pilote, 144
Pitie, 135
Planter, 174
Paindre, 188
Playue, 174
Plaire, 174
Plat. 117
Plaiſant. 110
Plaiſir, 110.
Pleurs. 112
Pleuuoir, 175
Plier, 175
Pluſieurs, 175
Pluto, 175
Pluye, 175
Poete, 177
Pôle, 177
Port, 178
Porte, 177
Porte, 233
Poſſeſſions, 180
Potier, 77
Poudreux 186
Pourpre, 188
Pourſuiure, 172
Poiſſiere, 186
Precipiter, 181
Predire, 180
Prendre les armes, 18
Prier, 130
Printemps, 239
Priſon, 32
Promeſſe, 183
Promettre, 183
Propre, 14
Propos, 210
Proſpre, 184
Proſperite, 184
Profit, 66
Publier, 185
Puiſſant, 180
Puiſance, 180
Puny, 187
Punition. 187
Punir, 186
Purger, 188

Q

Quarante, 188
Quinze, 189
Querele, 11

Pr- Ra-

R

RAce, 215
Rage. 189
Raiſon, 35
Ramer, 193
Rampart, 232
Raſteau, 190
à Rebours. 182
Recompenſe, 195
Redire, 195
Refuſer, 54
Regarder, 196
Regenerer, 192
Regir, 192
Regne, 193
Regner, 192
Regretter, 54
Religion, 193
Reluire, 193
Remarcier, 87
Rompre alliance, 79
Renforcer, 40
Renommè, 35
Ronommee, 35
Reparer, 195
Repas, 36
Repoſer, 189
Reprendre, 195
Reſiouir, 192
Reſiſter, 196
Reſonner, 196
Reſpondre, 196
Reſſembler, 211
Reſſuſciter, 70
Retarder, 198
Retenir en ſa memoire, 191
Retourner, 191
Retz, 198
Riche, 59
Richeſſes, 59
Rire, 198
Riuage, 199
Robbe, 240
Romain, 200
Rome, 200
Rompre, 200
Rouller, 252
Ruer, 168
Ruiner, 57
Ruiſſeau, 199

S

SAcrifice, 203
Sacrifier, 201

Sa-

Sagefemme,	157	*Signes.*	211
Sagette,	204	*Silence,*	201
Sainct,	183	*Soif.*	211
Salle,	214	*Soir,*	240
Saluer.	205	*Soleil*	212
Sang,	205	*Sommeil.*	212
Sanglant,	205	*Sonner,*	214
Safran,	48	*Sort,*	214
Satisfaire.	205	*Sortir,*	71
Saulter,	206	*Soucyr*	49
Sauluer,	206	*Souuiller,*	104
Sçauoir,	206	*Soulas.*	212
Sec,	219	*Souler,*	205
Seccbereſſe,	210	*Sourd,*	220
Secourire,	22	*Souſpirer,*	221
Secours,	22	*Subiection,*	218
Secrer,	17	*Sucr,*	220
Sedition.	208	*Supplier,*	220
Se deſuoyer.	21	*Sibylla,*	222
Signe.	157	**T**	
Semer,	209	TAble,	130
Seneſtre,	211	Tabourin,	231
Serein,	209	*Tarbe,*	112
Serpent,	210	*Taire,*	222
Seul,	212	*Tard,*	222
Seurte.	208	*Temps,*	224
Siffler.	209	*Tempeſte,*	223

Temple, 224
Tenir, 224
Teſmoing, 225
Teſmoigner, 225
Teſte, 34
Tetter, 116
Tirer, 227
Toile, 222
Tomber, 53
Tombeau. 231
Tonnerre, 226
Torrent d'aeuax. 226
Toupie. 230
Touſiours, 208
Traces, 240
Transformer, 228
Trauailler, 165
Tremblement de terre 224
Troye, 230
Tromper, 53
Trompette. 23
Trop, 152
Troubler, 173
Troublement. 224
Tuere. 159

V

VAgabond, 69
Vaine 232
Vdire, 20
Veiller, 244
Vendanger, 245
Venir, 234
Venin, 233
Venimeux, 233
Vents, 234
Venus, 239
Veſtir, 241
Vice, 247
Victoire, 244
Vie, 247
Vieil, 241
Vierge, 246
Vigne, 245
Vigueur 2[illegible]
Vin. 245
Vin cuit, 143
Viole, 127
Viſage. 254
Viſte, 218
Viure, 247
Voile, 233
Veoir, 244

Voler, 250
Volonte, 252
Vomir, 252
Vouer, 252
Vray. 240
Vſer. 250

Y

Yure, 64
Yeux, 163

FINIS.

Digitized by Google